

**Pravilnik o signalima, signalnim
znakovima i signalnim oznakama u
željezničkom prometu**
(Pravilnik RH-1)

Vrijedi od 1. prosinca 2015.

Zagreb, 2015.

Pravilnik RH-1

Pravilnik RH-1 objavljen je u Narodnim novinama br. 94/15.

Za Pravilnik RH-1 mjerodavan je ministar nadležan za željeznički promet.

Pravilnik RH-1 mora biti dostupan svim izvršnim radnicima za vrijeme njihova rada.

HŽ Infrastruktura d.o.o.

Redni broj			Predmet*	Službeni vjesnik	
Izmjene i dopune	Ispravak	Tumačenje		broj	datum
1	2	3	4	5	6

* Upisuje se članak i stavak u kojem je došlo do promjena.

Pravilnik RH-1

SADRŽAJ

I. TEMELJNE ODREDBE	1
Uvodne odredbe	1
Značenje pojedinih pojmove u ovome Pravilniku	2
Signalni, signalne oznake i signalni znakovi	4
II. STALNI SIGNALI	9
GLAVNI SIGNALI	9
Temeljne odredbe	9
Vrste glavnih signala	11
Signalni znakovi svjetlosnih glavnih signala	12
Postupak kod neispravnosti glavnih signala i tehničke odredbe o glavnim signalima	21
PRED SIGNALI GLAVNIH SIGNALA	23
Temeljne odredbe o predsignalima glavnih signala	23
Signalni znakovi svjetlosnih predsignala	24
Postupak kod neispravnosti predsignala	26
PONAVLJAČ PRED SIGNALIZIRANJA	26
Temeljne odredbe o ponavljačima predsignaliziranja	26
Signalni znakovi ponavljača predsignaliziranja	26
Postupak kod neispravnosti ponavljača predsignaliziranja	28
POKAZIVAČ BRZINE	29
Temeljne odredbe o pokazivačima brzine	29

Signalni znakovi pokazivača brzine	29
GRANIČNI KOLOSIJEČNI SIGNAL	31
Temeljne odredbe o graničnom kolosiječnom signalu	31
Signalni znakovi graničnog kolosiječnog signala	31
Postupak kod neispravnosti graničnog kolosiječnog signala	33
MANEVARSKI SIGNALI	33
a) Manevarski signal za zaštitu voznog puta	34
Temeljne odredbe o manevarskom signalu za zaštitu voznog puta	34
Signalni znakovi, svrha i uporaba manevarskog signala za zaštitu voznog puta	34
Postupak kod neispravnosti manevarskog signala za zaštitu voznog puta	36
Manevarski signali za zaštitu voznog puta	36
b) Signal iskliznice	37
c) Signal okretnice	38
d) Signal granica manevriranja	39
SKRETNIČKI SIGNALI	40
Temeljne odredbe i signalni znakovi skretničkih signala	40
Signalni znakovi jednostrukih skretnica	41
Signalni znakovi križnih skretnica	42
MEĐNIK	44
GRANICA ODSJEKA	45
SIGNAL KRAJ KRNJEG KOLOSIJEKA	46

HŽ Infrastruktura d.o.o.

SIGNALI ZA OGRANIČENJE BRZINE	47
Temeljne odredbe o signalima za ograničenje brzine	47
Signalni znakovi, svrha i uporaba signala za ograničenje brzine	47
SIGNALI AUTOMATSKIH UREĐAJA NA PRIJELAZIMA	51
Kontrolni svjetlosni signal	52
Signalni uključne točke	55
Signal početak zaustavnog puta	58
SIGNALI ZA ELEKTROVUČU	59
Signali za priopćavanje	59
Signali za rukovanje oduzimačima struje	61
Signali za rukovanje glavnim prekidačima	64
Signali za zaštitu	67
Signali za upozorenje	69
III. SIGNALI NA VLAKU, MANEVARSKOJ LOKOMOTIVI I PRUŽNOM VOZILU	71
Signali na čelu i kraju vlaka	71
Signalni znak kraja teretnog vlaka	71
Signal na manevarskoj lokomotivi	73
Signali na pružnom vozilu	74
IV. SIGNALI KOLODVORSKOG OSOBLJA, OSOBLJA VLAKA I OSOBLJA PRUGE	75
Signalni znakovi kolodvorskog osoblja	75
Signalni znakovi kod prijema i otpreme vlaka	75
Signalni znakovi kod manevriranja	84
Signalni znakovi kod provjere ispravnosti kočnica	92
Signali osoblja pruge	95

Signalni znakovi osoblja vučnog vozila	102
Signal za upozorenje na odron	105
V. SIGNALNE OZNAKE	107
Opće odredbe	107
Mjesto zaustavljanja	108
Oznaka za stajališta	110
Predsignalna opomenica	111
Objavnice glavnih signala i predsignala	113
Oznaka za zaštitni signal	115
Opomenica željezničko-cestovnog prijelaza	115
Opomenica pružnih radova	117
Oznaka nagiba pruge	118
Kilometarska i hektometarska oznaka	119
Početak i završetak potiskivanja	120
Oznaka za predmet koji ulazi u slobodni profil pruge	122
Početak i kraj izoliranog preklopa	122
Oznaka za mjesto na kojem je telefon	124
Pokusna baliza autostop uređaja	125
VI. ZVONOVNI SIGNALNI ZNAKOVI	127
VII. SIGNALI I SIGNALNE OZNAKE KOJI SE VIŠE NE SMIJU UGRADIVATI	129
Opće odredbe	129
Signali iskliznice starog tipa	130
Hektometarska oznaka starog tipa	131
Likovni glavni signal	131
Likovni predsignal	136
Kontrolni i pomoći kontrolni svjetlosni signal	138

HŽ Infrastruktura d.o.o.

Štitni signal	139
Prilazni signal	142
Pokazivač smjera	143
Upozorivači glavnih signala i predsignala	144
Područni manevarski signali	145
Signali na vagonskim vagama	149
Manevarski signali na spuštalici u Zagrebu Ranžirnom kolodvoru	151
VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	155
Prilog 1.	
Kalendar osvjetljavanja signala, unutrašnjosti vlakova za prijevoz putnika i kolodvorskog prostora	158
Prilog 2.	
Popis signalnih sredstava	159
Prilog 3.	
Brojčane oznake signalnih znakova i signalnih oznaka	160

**MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I
INFRASTRUKTURE**

Na temelju članka 80. stavka 9. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (»Narodne novine« br. 82/13. i 18/15.), ministar pomorstva, prometa i infrastrukture donosi

**PRAVILNIK
o signalima, signalnim znakovima
i signalnim oznakama u željezničkom prometu**

I. TEMELJNE ODREDBE

Uvodne odredbe

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilnikom propisuju se vrste signala, signalnih znakova i signalnih oznaka, njihov izgled, značenje, duljina vidljivosti, mjesto ugradnje, postavljanja ili davanja i način njihove uporabe.
- (2) Signale na pruzi može zamijeniti odgovarajuća signalizacija u upravljačnici vodećeg vozila, kojom se signaliziraju način i uvjeti vožnje Europskim sustavom upravljanja i nadzora vlaka (ETCS).
- (3) Signali i signalne oznake izrađuju se u skladu sa strukovnim normama.
- (4) Za signale, signalne oznake i signalne uređaje dopuštena je isključivo uporaba propisanih svjetlosti, boja i oblika te položaj signala, signalnih znakova i signalnih oznaka.
- (5) U pružnom pojasu zabranjuje se ugrađivanje uređaja i izgradnja objekata koji mogu ugroziti sigurnost željezničkog sustava.

(6) Poštivanje zabrana, ograničenja, obveza, obavijesti i upozorenja izraženih signalnim znakovima i signalnim oznakama u graničnim kolodvorima određuju se sporazumima i ostalim zajedničkim dokumentima upravitelja infrastrukture susjednih država.

Značenje pojedinih pojmoveva u ovom Pravilniku

Članak 2.

Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Pravilniku imaju slijedeće značenje:

1. »*Jednokolosiječna pruga*« je pruga s jednim kolosijekom na otvorenoj pruzi po kojemu vlakovi voze u jednome ili u oba smjera.
2. »*Dvokolosiječna pruga*« je pruga s dva kolosijeka na otvorenoj pruzi na kojoj vlakovi istog smjera voze po kolosijeku određenome za taj smjer i koji se naziva pravilan kolosijek. Kolosijek na dvokolosiječnoj pruzi po kojemu vlak vozi suprotno od određenog smjera naziva se nepravilan kolosijek.
3. »*Usporedne pruge*« su dvije ili više pruga jedna uz drugu, po kojima se promet na jednoj pruzi odvija neovisno o prometu na drugoj pruzi.
4. »*Početak i kraj pruge*« je službeno mjesto ili kilometarski položaj u kojemu počinje ili u kojemu završava jedna pruga.
5. »*Desna ili lijeva strana pruge*« je strana pruge koja se nalazi desno ili lijevo od pruge gledajući od početka prema kraju pruge.
6. »*Desna ili lijeva strana kolosijeka*« je strana kolosijeka koja se nalazi desno ili lijevo gledajući u smjeru vožnje.
7. »*Desnostrani promet*« je vožnja vlakova na dvokolosiječnoj pruzi po desnom kolosijeku u smjeru kretanja vlaka.

8. »*Obostrani promet*« je vožnja vlakova na dvokolosiječnoj pruzi opremljenoj signalno-sigurnosnim uređajima koji omogućuju vožnju vlakova istog smjera po oba kolosijeka. Redovan kolosijek je kolosijek predviđen voznim redom, a susjedni kolosijek je kolosijek po kojem vožnja vlakova nije predviđena voznim redom.
9. »*Dopuštena brzina*« je najveća brzina na pruzi ili pružnoj dionici koja je upisana u registar infrastrukture, a uvjetovana je tehničkim stanjem pruge. Pružna dionica je dio pruge koji ne može biti kraći od jednog međukolodvorskog razmaka.
10. »*Ograničena brzina*« je brzina niža od dopuštene kojom se smije voziti preko dijela pruge, uvjetovana njezinim tehničkim stanjem ili brzina kojom se smije voziti preko skretnica uvjetovana njihovom konstrukcijom i načinom osiguranja. Ta brzina propisana je voznim redom i signalizirana signalnim znacima glavnih signala ili signalnim znacima signala za ograničenje brzine te je ona najveća dopuštena brzina za taj dio pruge.
11. »*Smanjena brzina*« je brzina niža od dopuštene ili ograničene brzine, a uvodi se zbog tehničkog stanja pruge ili izvedbe radova. Smanjena brzina privremenoga je značaja i nije propisana voznim redom. Vožnja smanjenom brzinom naziva se lagana vožnja.
12. »*Najveća dopuštena brzina vlaka*« je najveća brzina kojom vlak smije voziti na pruzi ili njezinu dijelu. Ta brzina propisana je voznim redom, pismenim nalogom ili je signalizirana signalima.
13. »*Zaustavni put*« je propisani najveći dopušteni put potpunog kočenja na pruzi odnosno na pružnoj dionici za vlak koji vozi najvećom dopuštenom brzinom. Duljina zaustavnog puta, ovisno o brzini na pruzi, može biti 700, 1000 ili 1500 metara. Zaustavni put određuje upravitelj infrastrukture i dužan ga je objaviti u Izvješću o mreži.
14. »*Kolodvorsko osoblje*« je prometno osoblje u kolodvoru koje sudjeluje u prometu vlakova i željezničkih vozila.
15. »*Prometnik vlakova*« je radnik koji regulira sigurno kretanje vlakova i željezničkih vozila u kolodvoru i u međukolodvorskim odsjecima.

16. »*TK-dispečer*« je radnik koji daljinski upravlja i regulira promet vlakova na pruzi opremljenoj uređajima za telekomandu (TK-pruga).
17. »*Osoblje vlaka*« je zajednički naziv za vlakopratno osoblje i osoblje vučnog vozila.
18. »*Vlakopratno osoblje*« je zajednički naziv za vlakovođu, manevriste na vlaku odnosno konduktore kod jednog vlaka.
19. »*Osoblje vučnog vozila*« je zajednički naziv za strojovođu i pomoćnika strojovođe.
20. »*Osoblje pruge*« je zajednički naziv za odjavničara i čuvara željezničko-cestovnog prijelaza ili pješačkog prijelaza preko pruge (u dalnjem tekstu: prijelaz).
21. »*Odjavničar*« je radnik koji sudjeluje u reguliranju slijedenja uzastopnih vlakova u odjavnom razmaku.
22. »*Čuvar prijelaza*« je radnik koji sudjeluje u osiguranju željezničkog prometa preko prijelaza.
23. »*Vodeće vozilo*« je prvo vozilo u smjeru kretanja vlaka iz kojeg se upravlja vožnjom i kočenjem vlaka.
24. »*Pružno vozilo*« je željezničko vozilo za posebne namjene koje između dvaju kolodvora ne vozi pod uvjetima za vožnju vlakova odnosno manevarskih sastava.

Signalni, signalne oznake i signalni znakovi

Članak 3.

- (1) Signal je sredstvo kojim se signalizira signalni znak.
- (2) Signali mogu biti stalni, prijenosni ili ručni.
- (3) Stalni signal je signal ugrađen na određenom mjestu. Prijenosni signal je signal koji se prenosi s jednoga mesta na drugo. Ručni signal je signal za davanje ručnih signalnih znakova.

- (4) Željezničkim signalima signaliziraju se i daju signalni znakovi kojima se željezničko osoblje brzo i pouzdano međusobno sporazumijeva o vožnji vlakova, manevriranju, zabranjenoj i dopuštenoj vožnji preko određenog mjesta, stanju na pruzi i potrebi smanjenja brzine.
- (5) Signalna oznaka je ugrađeno signalno sredstvo kojim se označava ili upozorava na posebno važno mjesto na pruzi ili u službenom mjestu.
- (6) Signalni znak je znak koji može imati značenje zapovijedi ili upozorenja.
- (7) Signalni znak može biti jednoznačan ili dvoznačan.
- (8) Jednoznačni signalni znak je signalni pojam koji ima jedno značenje.
- (9) Dvoznačni signalni znak je signalni pojam koji istodobno zapovijeda postupak kod odnosnoga glavnog signala i predsignalizira signalni znak sljedećega glavnog signala.
- (10) Redovan signalni znak je signalni znak koji signal signalizira kada pokraj njega nema namjeravane vožnje.
- (11) Signalni znakovi su vidni i čujni.
- (12) Vidni signalni znakovi uočavaju se vidom, a daju se položajem, bojom, svjetlošću ili pokretom.
- (13) Vidni signali su svjetlosni i likovni.
- (14) Svjetlosni signali signaliziraju danju i noću signalne znakove obojenim mirnim ili trepčućim, obojenim mirnim i trepčućim svjetlima odnosno položajem tih svjetala.

(15) Likovni signali signaliziraju signalne znakove danju položajem ili obojenim likom odnosno položajem i obojenim likom, a noću obojenom mirnom svjetlošću uz dnevni znak ili samo dnevnim znakom.

(16) Signalni znakovi likovnih glavnih signala i predsignala noću se signaliziraju obojenim mirnim svjetlostima uz dnevni znak, a kod određenih tehničkih rješenja signalni znakovi mogu biti signalizirani danju jednako kao i noću.

(17) Izvor svjetlosti na signalnim svjetiljkama likovnih signala je električni ili neki drugi izvor.

(18) Likovni signali kod kojih nije predviđeno opremanje svjetiljkama, prijenosni signali osoblja pruge i signalne oznake moraju biti prevučeni reflektirajućom materijom.

(19) Vidni signalni znakovi moraju biti uočljivi s propisane udaljenosti.

(20) Čujni signalni znakovi primaju se sluhom, a daju se zvučnim signalnim sredstvima na isti način danju i noću. Uporaba sirene vučnog vozila mora se ograničiti na stvarnu potrebu, prije svega u noćnim satima.

(21) Svi stalni i prijenosni signali moraju biti s prednje strane obojeni u skladu s odredbama ovoga Pravilnika, a sa stražnje strane sivo, osim manevarskih signala za zaštitu voznog puta.

(22) U službenim mjestima i na jednokolosiječnim prugama stalni i prijenosni signali i signalne oznake ugrađuju se i postavljaju s desne strane kolosijeka u odnosu na vozni smjer ili neposredno iznad kolosijeka za koji vrijede, osim ako ovim Pravilnikom nije drugačije propisano. Izuzetno, upravitelj infrastrukture može odobriti ugradnju stalnih i prijenosnih signala i signalnih oznaka s lijeve strane kolosijeka u odnosu na vozni smjer te je isto dužan objaviti u Izvješću o mreži.

- (23) Na dvokolosiječnim prugama i na usporednim jednokolosiječnim prugama te u službenim mjestima koja se nalaze na otvorenoj pruzi na tim prugama, stalni i prijenosni signali i signalne oznake ugrađuju se i postavljaju s vanjske strane kolosijeka ili neposredno iznad kolosijeka za koji vrijede.
- (24) Signali i signalne oznake moraju biti vidljivi s propisane daljine. Ako za pojedine signale i signalne oznake ovim Pravilnikom nije propisana daljina vidljivosti, ti signali i signalne oznake moraju se vidjeti s udaljenosti od najmanje 30 metara pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle.
- (25) Signalni znakovi moraju se davati tako da ih osoblje kojemu su namijenjeni može pravodobno primiti, jasno i potpuno razumjeti te po njima postupati.
- (26) Zapovijed dana signalnim znakom mora se provesti, osim kada bi se njome ugrozila sigurnost prometa ili osoba.
- (27) Kada je signalni znak nepropisan ili pokazuje nejasan pojam, kada se na signalu vidi više signalnih znakova različitih značenja, kada se daju signalni znakovi suprotnog značenja ili kada se značenje signalnih znakova ne može nedvojbeno raspozнатi, mora se postupati prema značenju signalnog znaka koji mora odgovarati većem stupnju sigurnosti.
- (28) Izvršni radnici i ostali radnici koji sudjeluju u željezničkom prometu a posebno strojovođa, koji uoči neispravnosti signala, signalnih oznaka i ostale nepravilnosti, moraju o tome odmah obavijestiti prometnika vlakova u prvom kolodvoru odnosno TK-dispečera.
- (29) Signali koji se osvjetljavaju noću, osvjetljavaju se u vrijeme određeno kalendarom osvjetljavanja koji se nalazi u prilogu 1. ovoga Pravilnika. U slučaju da tehničko rješenje osvjetljavanja omogućuje cjelodnevno osvjetljavanje signala, signali se osvjetljavaju cijelog dana.

(30) Signalna sredstava koja su potrebna za davanje signalnih znakova propisana su u Prilogu 2. ovoga Pravilnika, a sve pravne osobe na koje se odnose odredbe ovoga Pravilnika dužne su propisati radnike, radna i službena mjesta koja moraju biti opremljena tim sredstvima kao i količinu potrebnih signalnih sredstava.

(31) Brojčane oznake signalnih znakova i signalnih oznaka koje se mogu koristiti izričito za potrebe projektiranja propisane su u Prilogu 3. ovoga Pravilnika.

II. STALNI SIGNALI

GLAVNI SIGNALI

Temeljne odredbe

Članak 4.

- (1) Glavni signali su signali koji signaliziraju signalne znakove kojima se zabranjuje ili dopušta daljnja vožnja vlaka redovnom ili ograničenom brzinom.
- (2) Signalni znakovi glavnih signala za dopuštenu vožnju vlakova istovremeno zabranjuju manevarske vožnje. Signalni znakovi glavnih signala za zabranjenu vožnju vlakova, ne zabranjuju manevarske vožnje.
- (3) Signalni znakovi glavnih signala predsignaliziraju se signalnim znakovima prethodnoga glavnog signala ili signalnim znakovima predsignala s kojima glavni signali moraju biti u tehničkoj ovisnosti. Iznimku čine postojeći glavni signali čiji signalni znakovi nisu predsignalizirani. Kod prve modernizacije ili obnove infrastrukturnog podsustava kojemu ti signali pripadaju ispred takvih glavnih signala moraju se ugraditi predsignali.
- (4) Glavni signali su jednoznačni i dvoznačni i signaliziraju jednoznačne ili dvoznačne signalne znakove.
- (5) Stupovi glavnih signala koji signaliziraju jednoznačne signalne znakove obojeni su s prednje strane naizmjenično bijelim i crnim poljima, a stupovi glavnih signala koji signaliziraju dvoznačne signalne znakove obojeni su s prednje strane bijelim i crvenim poljima.
- (6) Stupovi glavnih signala koji za pojedine smjerove signaliziraju dvoznačne signalne znakove a za pojedine smjerove jednoznačne signalne znakove, obojeni su bijelim i okomito podijeljenim crveno-crnim poljima, tako što se crna polja nalaze na strani na kojoj se ne predsignaliziraju signalni znakovi sljedećega glavnog signala.

(7) Bijela i crvena polja glavnih signala moraju biti prevučena reflektirajućom materijom.

(8) Kada je signalna ploča glavnog signala ugrađena na mosnu ili polumosnu konstrukciju iznad kolosijeka ili na zid objekta, tada se stup mosne ili polumosne konstrukcije odnosno rub objekta boji kao stup glavnog signala. Ukoliko to mjesne prilike ne dopuštaju, uz ili ispod signalne ploče glavnog signala ugrađuje se posebna ploča obojena kao stup glavnog signala.

(9) Glavni signali su svjetlosni ili likovni.

(10) Kod jednoznačnih glavnih svjetlosnih signala signalni znakovi signaliziraju se mirnom svjetlošću ili mirnom i trepćućom obojenom svjetlošću.

(11) Likovni signali su jednoznačni.

(12) Glavni likovni signali ne smiju se ugrađivati. Izgled, značenje i uporaba postojećih glavnih likovnih signala propisana je u glavi VII. ovoga Pravilnika.

(13) Kod dvoznačnih glavnih svjetlosnih signala signalni znakovi signaliziraju se mirnom, trepćućom ili mirnom i trepćućom obojenom svjetlošću.

(14) Glavni signali koji su u tehničkoj ovisnosti sa skretnicama signaliziraju vožnju preko skretničkog područja najvećom dopuštenom brzinom.

(15) Glavni signali koji nisu u tehničkoj ovisnosti sa skretnicama ne signaliziraju brzinu vožnje preko skretničkog područja.

(16) Kada glavni signal koji štiti skretničko područje i koji je u ovisnosti sa skretnicama signalizira vožnju ograničenom brzinom, vlak preko pripadajućega skretničkog područja mora voziti ograničenom brzinom sve dok posljednje vozilo u vlaku ne prođe područje koje štiti taj signal.

Vrste glavnih signala

Članak 5.

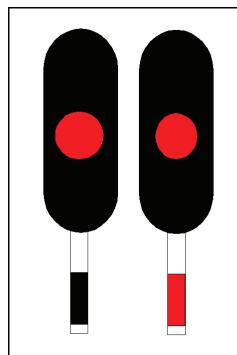
- (1) Glavni signali su ulazni, izlazni, prostorni i zaštitni.
- (2) Ulaznim signalom zabranjuje se ili dopušta ulazak vlaku u kolodvor.
- (3) Izlaznim signalom zabranjuje se ili dopušta izlazak vlaka iz kolodvora. Izlazni signal koji signalizira izlazak s jednog kolosijeka naziva se kolosiječni izlazni signal, a izlazni signal koji signalizira izlazak iz skupine kolosijeka ili iz svih kolosijeka naziva se skupinski izlazni signal.
- (4) Prostornim signalom zabranjuje se ili dopušta ulazak vlaku u prostorni odsjek.
- (5) Zaštitni signali mogu biti ugrađeni u kolodvoru i na otvorenoj pruzi. Zaštitnim signalom zabranjuje se ili dopušta vožnja vlaka:
 - preko rasputnice,
 - preko odjavnice,
 - preko otpremništva,
 - preko stajališta na dvokolosiječnoj pruzi ili na dvije usporedne pruge onda ako to stajalište ima prilaz za putnike izveden kao željezničko-cestovni prijelaz osiguran cestovnim signalima ili pješački prijelaz osiguran mimoilaznom zaštitnom ogradom.
 - preko mjesta na kojemu dvokolosiječna pruga prelazi u jednokolosiječnu,
 - preko mjesta na kojemu se odvaja industrijski kolosijek na otvorenoj pruzi i
 - preko dijela kolodvorskog područja.
- (6) Ulagni i izlazni signali redovno štite i skretničko područje.

(7) Glavni signali ugrađeni na području kolodvora nazivaju se kolodvorski glavni signali, a na otvorenoj pruzi pružni glavni signali.

Signalni znakovi svjetlosnih glavnih signala

Članak 6.

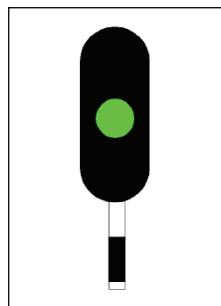
(1) Jednoznačni i dvoznačni signalni znak »Stoj« – jedna crvena mirna svjetlost (slika 1).

Slika 1

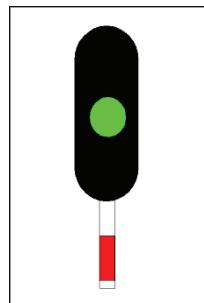
(2) Signalni znak »Stoj« signalizira da je daljnja vožnja od signala zabranjena. U kolodvorima sa skupinskim izlaznim signalom vlak se mora zaustaviti ispred graničnoga kolosiječnog signala, međnika na izlaznoj strani prijamnog kolosijeka odnosno manevarskog signala za zaštitu vozognog puta.

(3) Jednoznačni signalni znak »Slobodno« – jedna zelena mirna svjetlost (slika 2).

Slika 2

- (4) Signalni znak »Slobodno« kod signala koji štite skretničko područje i koji su u ovisnosti sa skretnicama signalizira da je vožnja od signala slobodna najvećom dopuštenom brzinom.
- (5) Signalni znak »Slobodno« kod signala koji štite skretničko područje, a koji nisu u ovisnosti sa skretnicama, signalizira da je vožnja od signala slobodna. Brzina vožnje kojom se smije voziti preko skretničkog područja propisana je voznim redom i signalizirana je signalima za ograničenje brzine.
- (6) Signalni znak »Slobodno« kod prostornog signala na odjavnici signalizira da je ulazak u odjavni prostorni odsjek slobodan, a kod zaštitnog signala da je daljnja vožnja slobodna.
- (7) Dvoznačni signalni znak »Slobodno, očekuj Slobodno ili Oprezno« – jedna zelena mirna svjetlost (slika 3).

Slika 3

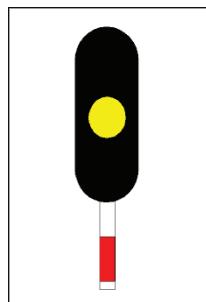
(8) Signalni znak »Slobodno, očekuj Slobodno ili Oprezno« kod signala koji šite skretničko područje signalizira da je vožnja od signala slobodna najvećom dopuštenom brzinom, da sljedeći glavni signal signalizira signalni znak »Slobodno«, »Slobodno, očekuj Slobodno ili Oprezno« ili »Oprezno, očekuj Stoj« i da se brzina do sljedećega glavnog signala ne mora smanjivati.

(9) Signalni znak »Slobodno, očekuj Slobodno ili Oprezno« kod prostornih signala signalizira da je ulazak u blokovni prostorni odsjek slobodan i da sljedeći glavni signal signalizira

signalni znak »Slobodno, očekuj Slobodno ili Oprezno« ili »Oprezno, očekuj Stoj« te da se brzina do sljedećega glavnog signala ne mora smanjivati.

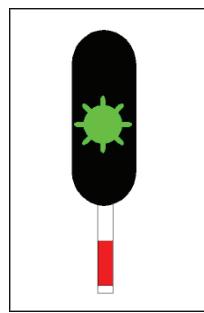
(10) Kada vlak prelazi na prugu koja nije opremljena uređajima automatskoga pružnog bloka, izlazni kolodvorski signal ili zaštitni signal rasputnice ne predsignalizira signalne znakove sljedećega glavnog signala.

(11) Dvoznačni signalni znak »Oprezno, očekuj Stoj« – jedna žuta mirna svjetlost (slika 4).

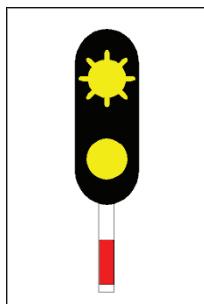
Slika 4

- (12) Signalni znak »Oprezno, očekuj Stoj« kod signala koji štite skretničko područje signalizira da je vožnja od signala slobodna najvećom dopuštenom brzinom, da sljedeći glavni signal signalizira signalni znak »Stoj« i da se vlak mora zaustaviti ispred sljedećega glavnog signala.
- (13) Signalni znak »Oprezno, očekuj Stoj« kod prostornih signala signalizira da je ulazak u blokovni prostorni odsjek slobodan i da sljedeći glavni signal signalizira signalni znak »Stoj«.
- (14) Dvoznačni signalni znak »Slobodno, očekuj ograničenje brzine« – jedna zelena trepćuća svjetlost (slika 5).

Slika 5

- (15) Signalni znak »Slobodno, očekuj ograničenje brzine« signalizira da je vožnja od signala slobodna najvećom dopuštenom brzinom, da sljedeći glavni signal signalizira ograničenje brzine i da preko pripadajućega skretničkog područja iza sljedećeg glavnog signala treba voziti ograničenom brzinom.
- (16) Dvoznačni signalni znak »Ograničena brzina, očekuj Stoj« – jedna žuta trepćuća svjetlost i ispod nje jedna žuta mirna svjetlost (slika 6).

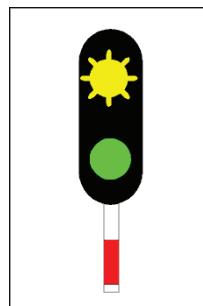
Slika 6

(17) Signalni znak »Ograničena brzina, očekuj Stoj« signalizira da je vožnja od signala slobodna, a preko pripadajućega

skretničkog područja ograničenom brzinom, da sljedeći glavni signal signalizira signalni znak »Stoj«.

(18) Signalni znak »Ograničena brzina, očekuj Stoj« može signalizirati ulazni ili zaštitni signal za vožnju u kolodvor na kolosijek ili skupinu kolosijeka bez izlaznog signala. U tom slučaju signalni znak »Ograničena brzina, očekuj Stoj« signalizira da je vožnja od signala slobodna, a preko pripadajućega skretničkog područja ograničenom brzinom i da se vlak mora zaustaviti ispred graničnoga kolosiječnog signala ili međnika na izlaznoj strani prijamnog kolosijeka odnosno ispred signala koji označava kraj krnjeg kolosijeka.

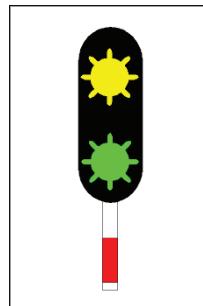
(19) Dvoznačni signalni znak »Ograničena brzina, očekuj Slobodno ili Oprezno« – jedna žuta trepćuća svjetlost i ispod nje jedna zelena mirna svjetlost (slika 7).

Slika 7

(20) Signalni znak »Ograničena brzina, očekuj Slobodno ili Oprezno« signalizira da je vožnja od signala slobodna, a preko pripadajućega skretničkog područja ograničenom brzinom i da sljedeći glavni signal signalizira signalni znak »Slobodno«, »Slobodno, očekuj Slobodno ili Oprezno« ili »Oprezno, očekuj Stoj«.

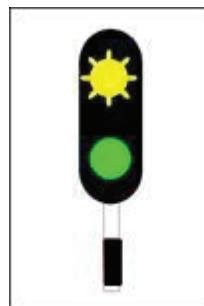
(21) Dvoznačni signalni znak »Ograničena brzina, očekuj ograničenje brzine« – jedna žuta trepajuća svjetlost i ispod nje jedna zelena trepajuća svjetlost (slika 8).

Slika 8

(22) Signalni znak »Ograničena brzina, očekuj ograničenje brzine« signalizira da je vožnja od signala slobodna, a preko pripadajućega skretničkog područja ograničenom brzinom, da sljedeći glavni signal signalizira ograničenje brzine i da preko pripadajućega skretničkog područja iza sljedećeg glavnog signala treba voziti ograničenom brzinom.

(23) Jednoznačni signalni znak »Ograničena brzina« – jedna žuta trepćuća svjetlost i ispod nje jedna zelena mirna svjetlost (slika 9).

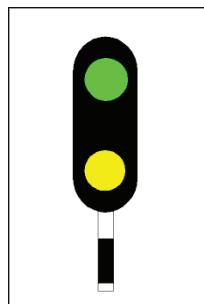

Slika 9

(24) Signalni znak »Ograničena brzina« signalizira da je vožnja od signala slobodna i da je preko pripadajućeg skretničkog područja dopuštena vožnja ograničenom brzinom.

(25) Signalni znak »Ograničena brzina« signalizira glavni signal iza kojeg počinje pružna dionica koja nije opremljena uređajem automatskog pružnog bloka.

(26) Jednoznačni signalni znak »Ograničena brzina« – jedna zelena mirna i ispod nje jedna žuta mirna svjetlost (slika 10).

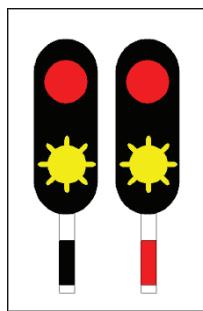

Slika 10

(27) Signalni znak »Ograničena brzina« signalizira da je vožnja od signala slobodna te da preko pripadajućeg skretničkog područja treba voziti ograničenom brzinom.

(28) Signalni znak »Ograničena brzina« signalizira glavni signal s jednoznačnim signalnim znakovima koji štiti skretničko područje i u ovisnosti je sa skretnicama.

(29) Jednoznačni i dvoznačni signalni znak »Oprezna vožnja brzinom do 20 km/h« – jedna crvena mirna i ispod nje jedna žuta trepćuća svjetlost (slika 11).

Slika 11

(30) Signalni znak »Oprezna vožnja brzinom do 20 km/h« mogu signalizirati glavni signali kada vlak mora ući odnosno izići iz službenog mjesta te kada mora proći odsjek pruge između dva prostorna signala s osobitom opreznošću.

(31) Signalni znak »Oprezna vožnja brzinom do 20 km/h« rabi se u slučaju kada vlak mora ući u kolodvor s osobitom opreznošću na zauzeti kolosijek ili na kolosijek koji je prohodan do određenog mjeseta, kada nije osiguran put proklizavanja te u slučaju kada se ne može dati signalni znak za dopuštenu vožnju zbog neispravnosti signalno-sigurnosnog uređaja.

(32) Kada se signalizira signalni znak »Oprezna vožnja brzinom do 20 km/h«, vlak odnosno vozilo za posebne namjene u slučaju potrebe mora se pravovremeno zaustaviti.

(33) Ako se iza ulaznog signala koji signalizira signalni znak »Oprezna vožnja brzinom do 20 km/h« nalazi prijelaz, takav prijelaz smatra se neosiguranim.

(34) Ako se ulaznim signalom signalizira signalni znak »Oprezna vožnja brzinom do 20 km/h«, to znači da vlakovi smiju preko ulaznoga skretničkog područja voziti brzinom do

najviše 20 km/h sve dok posljednje vozilo u vlaku ne napusti ulazno skretničko područje pri čemu se moraju poštivati i odredbe stavka 33. ovoga članka.

(35) Ako se izlaznim ili zaštitnim signalom signalizira signalni znak »Oprezna vožnja brzinom do 20 km/h« to znači da vlak smije voziti preko skretničkoga područja iza signala brzinom do najviše 20 km/h sve dok posljednje vozilo u vlaku ne napusti skretničko područje. Ako odnosni signal redovno predsignalizira signalne znakove sljedećega glavnog signala, nakon što posljednje vozilo napusti skretničko područje vlak smije voziti brzinom do najviše 30 km/h do sljedećega glavnog signala.

(36) Ako se prostornim signalom signalizira signalni znak »Oprezna vožnja brzinom do 20 km/h« to znači da vlak smije voziti brzinom do najviše 30 km/h do sljedećega glavnog signala.

(37) Signalnim znakom »Oprezna vožnja brzinom do 20 km/h« ne smije se zapovjediti polazak vlaku ili vozilu za posebne namjene iz kolodvora.

(38) Glavni signal redovno mora signalizirati signalni znak »Stoj«.

(39) Iznimno od stavka 38. ovoga članka, signalni znak za dopuštenu vožnju redovno signaliziraju:

- prostorni signali na prugama opremljenima automatskim pružnim blokom za smjer za koji postoji privola,

- zaštitni signali na otvorenoj pruzi u otpremništvima i na mjestima gdje se odvajaju industrijski kolosijeci,
- zaštitni signali u stajalištima dvokolosiječne pruge odnosno usporednih pruga sa zajedničkim peronom za oba kolosijeka s jedne strane,
- zaštitni signali na otvorenoj dvokolosiječnoj pruzi na mjestu prelaska s jednoga kolosijeka na drugi kolosijek.

Postupak kod neispravnosti glavnih signala i tehničke odredbe o glavnim signalima

Članak 7.

- (1) Kada je glavni svjetlosni signal neosvijetljen ispred signalnog stupa, ili na signalnom stupu, mora se postaviti crveni signalni lopar, osim kod prostornih signala automatskoga pružnog bloka i automatske odjavnice.
- (2) Vlak se mora zaustaviti ispred glavnog signala kada je neosvijetljen ili kada signalizira nejasne signalne znakove.
- (3) Ulagani i zaštitni signali ugrađuju se prema mjesnim prilikama, ali najmanje na 100 m ispred prve ulazne skretnice ili točke koju štite odnosno 200 m ako je pruga ispred ulaznog odnosno zaštitnog signala na duljini od najmanje 2 km u padu od 10‰ i više.
- (4) U službenim mjestima gdje se ulagani kolosijeci upotrebljavaju za manevriranje, ulagani i zaštitni signali moraju se ugraditi najmanje na daljini puta proklizavanja ispred signala granica manevriranja, ali ne manje od 50 m odnosno 100 m ako je pruga ispred ulaznog odnosno zaštitnog signala na duljini od najmanje 2 km u padu od 10‰ i više.

- (5) Najveća udaljenost ulaznoga ili zaštitnog signala od točke koju štiti iznosi 500 m na prugama za međunarodni i regionalni promet odnosno 300 m na prugama za lokalni promet. Izuzetno, na prugama sa zaustavnim putom 1500 m ta udaljenost može biti veća od 500 m, o čemu odluku donosi upravitelj infrastrukture za svaki pojedini slučaj te je isto dužan objaviti u Izvješću o mreži .
- (6) Razmak između susjednih glavnih signala kojima se regulira vožnja uzastopnih vlakova ne smije biti kraći od duljine zaustavnog puta. Iznimno se može taj razmak smanjiti najviše za 5%.
- (7) Glavni dvoznačni signal ugrađuje se ispred glavnog signala čije signalne znakove predsignalizira najmanje na udaljenosti zaustavnog puta, a zbog opravdanih razloga (npr. ostvarivanje propisane vidljivosti) ta udaljenost može se smanjiti do 5%. Ta udaljenost može biti najviše trostruko veća od zaustavnog puta, ali ne smije biti veća od 3000 m.
- (8) Kod određivanja mjesta za ugradnju glavnog signala mora se ostvariti propisana vidljivost.
- (9) Najmanja daljina vidljivosti glavnih signala za dopuštene brzine pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle mora iznositi:

brzina (km/h)	daljina (m)
do 40	100
65	150
80	200
100	250
120	300
140	400
160	500

(10) Kada je iznos dopuštene brzine između graničnih vrijednosti brzina navedenih za svaku daljinu vidljivosti, najmanja daljina vidljivosti glavnih signala određuje se interpolacijom razmjerno dopuštenoj brzini.

(11) Kada se propisana daljina vidljivosti glavnih signala ne može ostvariti zbog konfiguracije terena, moraju se ugraditi ponavljači predsignaliziranja.

(12) Mjesto ugradnje glavnih signala određuje se na temelju daljine vidljivosti određene s vučnog vozila tijekom vožnje određenim brzinama propisanim stavkom 9. ovoga članka.

PRED SIGNALI GLAVNIH SIGNALA

Temeljne odredbe o predsignalima glavnih signala

Članak 8.

(1) Predsignal je signal ugrađen na propisanoj udaljenosti ispred glavnog signala s kojim je u tehničkoj ovisnosti i čije signalne znakove predsignalizira.

(2) Predsignali su svjetlosni ili likovni.

(3) Likovni predsignali ne smiju se ugradivati i propisani su u glavi VII. ovoga Pravilnika.

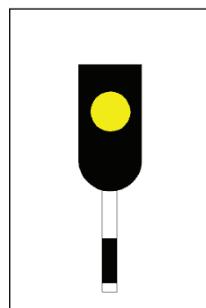
(4) Svjetlosnim predsignalima signaliziraju se signalni znakovi mirnom ili trepćućom obojenom svjetlošću.

(5) Stupovi predsignala obojeni su s prednje strane naizmjenično bijelim i crnim poljima. Bijela polja predsignala moraju biti prevučena reflektirajućom materijom.

Signalni znakovi svjetlosnih predsignala

Članak 9.

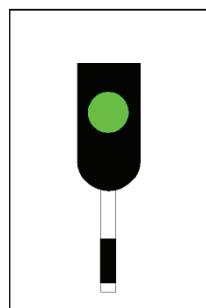
- (1) Signalni znak »Očekuj Stoj« – jedna žuta mirna svjetlost (slika 12).

Slika 12

- (2) Signalni znak »Očekuj Stoj« znači da glavni signal signalizira signalni znak »Stoj«.

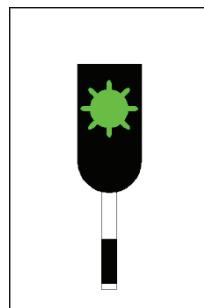
- (3) Signalni znak »Očekuj Slobodno« – jedna zelena mirna svjetlost (slika 13).

Slika 13

- (4) Signalni znak »Očekuj Slobodno« znači da glavni signal signalizira signalni znak »Slobodno«.

(5) Signalni znak »Očekuj ograničenje brzine« – jedna zelena trepćuća svjetlost (slika 14).

Slika 14

(6) Signalni znak »Očekuj ograničenje brzine« znači da glavni signal signalizira ograničenu brzinu i da preko pripadajućega skretničkog područja iza glavnog signala treba voziti ograničenom brzinom.

(7) Predsignal se ugrađuje ispred glavnog signala na udaljenosti zaustavnog puta. Izuzetno se predsignal može ugraditi na udaljenosti 5% manjoj od duljine zaustavnog puta. Udaljenost predsignala ispred glavnog signala ne smije biti veća od duljine jednog i pol zaustavnog puta propisanog za tu pružnu dionicu.

(8) Najmanja duljina vidljivosti predsignala za dopuštene brzine pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle mora iznositi:

brzina (km/h)	duljina (m)
do 80	100
100	150
120	200
140	300
160	400

(9) Kada je iznos dopuštene brzine između graničnih vrijednosti brzina navedenih za svaku daljinu vidljivosti, najmanja daljina vidljivosti predsignala određuje se interpolacijom razmjerno dopuštenoj brzini.

Postupak kod neispravnosti predsignala

Članak 10.

Kada je predsignal neosvjetljen ili kada signalizira nejasan signalni znak, postupa se kao da signalizira signalni znak »Očekuj Stoj«.

PONAVLJAČ PREDSIGNALIZIRANJA

Temeljne odredbe o ponavljačima predsignaliziranja

Članak 11.

(1) Ponavljač predsignaliziranja je svjetlosni signal ugrađen ispred glavnoga svjetlosnog signala kod kojega se ne može postići propisana daljina vidljivosti.

(2) Ponavljač predsignaliziranja ponavlja predsignalizirane signalne znakove.

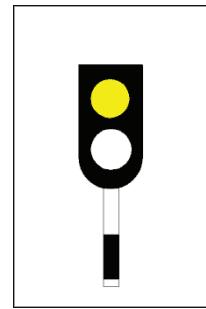
(3) Stupovi ponavljača predsignaliziranja obojeni su s prednje strane naizmjениčno bijelim i crnim poljima, a bijela polja moraju biti prevučena reflektirajućom materijom.

Signalni znakovi ponavljača predsignaliziranja

Članak 12.

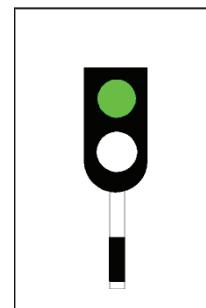
(1) Ponavljač predsignaliziranja signalizira signalni znak jednak signalnomu znaku kojim je predsignaliziran signalni znak glavnoga signala, a ispod signalnoga znaka ima i jednu mirnu mlječnobijelu svjetlost.

(2) Signalni znak »Glavni signal signalizira Stoj« – jedna žuta mirna i ispod nje jedna mliječnobijela svjetlost (slika 15).

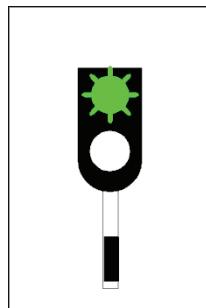
Slika 15

(3) Signalni znak »Glavni signal signalizira Slobodno« – jedna zelena mirna i ispod nje jedna mliječnobijela svjetlost (slika 16).

Slika 16

- (4) Signalni znak »Glavni signal signalizira ograničenje brzine« – jedna zelena trepćuća i ispod nje jedna mliječnobijela svjetlost (slika 17).

Slika 17

- (5) Ponavljač predsignaliziranja mora se ugraditi ispred glavnog signala kod kojega radi konfiguracije terena nije postignuta propisana daljina vidljivosti. Zbog nepovoljne konfiguracije terena moguće je ugraditi i više ponavljača predsignaliziranja.

- (6) Ponavljač predsignaliziranja ugrađuje se najmanje na propisanoj daljini vidljivosti glavnog signala. Kada je ugrađeno više ponavljača predsignaliziranja, ponavljač predsignaliziranja najbliži glavnome signalu ugrađuje se ispred glavnoga signala najmanje na daljini vidljivosti glavnog signala, a svaki prethodni ponavljač predsignaliziranja ugrađuje se ispred ponavljača predsignaliziranja na daljinu njegove vidljivosti.

- (7) Daljina vidljivosti ponavljača predsignaliziranja jednaka je daljini vidljivosti predsignala.

Postupak kod neispravnosti ponavljača predsignaliziranja

Članak 13.

Kada je ponavljač predsignaliziranja neosvijetljen, kada je signalni znak nejasan ili kada svijetli samo mliječnobijela svjetlost, postupa se kao da signalizira signalni znak »Glavni signal signalizira Stoj«.

POKAZIVAČ BRZINE

Temeljne odredbe o pokazivačima brzine

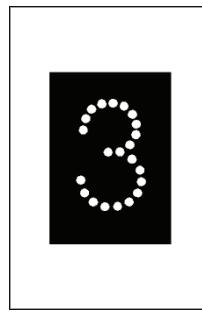
Članak 14.

- (1) Pokazivač brzine dopunski je signal ulaznog signala.
- (2) Pokazivač brzine signalizira kojom se brzinom smije voziti preko pripadajućega skretničkog područja kada ulazni signal signalizira daljnju vožnju ograničenom brzinom.

Signalni znakovi pokazivača brzine

Članak 15.

- (1) Signalni znak »Voziti ograničenom brzinom km/h« – svjetleća bijela brojka na crnoj četverokutnoj ploči (slika 18).

Slika 18

- (2) Broj na pokazivaču brzine množi se s 10 kako bi se dobila brzina kojom se smije voziti.
- (3) Pokazivač brzine ugrađuje se na signalnom stupu ispod signalne ploče ulaznog signala.

(4) Kada je ulazni signal ugrađen iznad kolosijeka za koji vrijedi ili na mosnoj ili polumosnoj konstrukciji, pokazivač se može ugraditi iznad signalne ploče.

(5) Pokazivač brzine obavezno se ugrađuje:

- a) za ulazak na glavne krnje kolosijeke ili prvi odsjek glavnog kolosijeka podijeljenoga na ograničene odsjeke voznog puta. U tom slučaju najveća dopuštena brzina je 30 km/h.
- b) za ulazak teretnih vlakova na glavne kolosijeke koji na izlaznoj strani nemaju stalno osiguran put proklizavanja. U tom slučaju najveća dopuštena brzina je 20 km/h.

(6) Pokazivači brzine ne ugrađuju se na ulaznim signalima ispred kolodvora čiji su prijemni kolosijeci podijeljeni graničnim kolosiječnim signalima iz tehničkih razloga, a ne radi omogućavanja prijema dva vlaka na isti kolosijek, pri čemu moraju biti zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- razmak od ulaznog do graničnog kolosiječnog signala mora biti jednak ili veći od duljine zaustavnog puta na odnosnoj pruzi,
- da granični kolosiječni signal kontrolira slobodnost puta proklizavanja.

(7) Pokazivač brzine mora biti tehnički izведен tako da se može uključiti samo kada ulazni signal signalizira ograničenu brzinu.

(8) Daljina vidljivosti pokazivača brzine iznosi polovicu propisane duljine vidljivosti ulaznog signala pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle.

GRANIČNI KOLOSIJEČNI SIGNAL

Temeljne odredbe o graničnom kolosiječnom signalu

Članak 16.

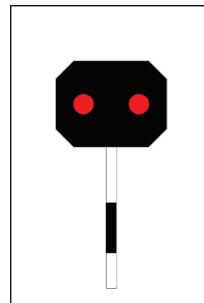
- (1) Granični kolosiječni signal je svjetlosni signal koji signalizira je li daljnja vožnja od toga signala zabranjena ili dopuštena.
- (2) Granični kolosiječni signal namijenjen je:
 - a) za podjelu glavnog kolosijeka na ograničene odsjeke vozognog puta,
 - b) za označavanje kraja glavnog kolosijeka koji nije opremljen glavnim signalom,
 - c) za označavanje granice kolodvorskog područja ili skupine kolosijeka.

(3) Stupovi graničnih kolosiječnih signala obojeni su s prednje strane naizmjenično bijelim i crnim poljima.

Signalni znakovi graničnog kolosiječnog signala

Članak 17.

- (1) Signalni znak »Vožnja zabranjena« – dvije crvene mirne vodoravne svjetlosti (slika 19).

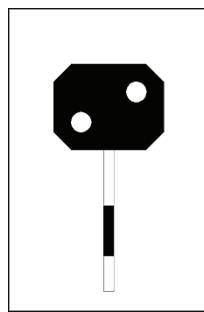

Slika 19

(2) Signalni znak »Vožnja zabranjena« znači da je daljnja vožnja od toga signala zabranjena.

(3) Redovni signalni znak graničnoga kolosiječnog signala je »Vožnja zabranjena«.

(4) Signalni znak »Vožnja dopuštena« – dvije mlječnobijele mirne kose svjetlosti (slika 20).

Slika 20

(5) Signalnim znakom »Vožnja dopuštena« dopušta se daljnja vožnja:

- do sljedećega manevarskog signala,
- do sljedećega graničnoga kolosiječnog signala,
- do vozila na kolosijeku odnosno do mjesta do kojeg je kolosijek slobodan,
- do međnika ili do signala kraja krnjeg kolosijeka ukoliko nema signala, vozila ili mjesta iz prethodnih podstavaka.

(6) Signalni znak »Vožnja dopuštena« za vučno vozilo bez pratitelja kod manevriranja vrijedi kao zapovijed za pokretanje. Ako ispred signala stoji više nezakvačenih vučnih vozila, signalni znak »Vožnja dopuštena« vrijedi samo za prvo vučno vozilo. Ako se na signalu pojavi signalni znak »Vožnja zabranjena« prije nego je vučno vozilo prošlo pokraj signala, znači da je ta vožnja opozvana.

(7) Granični kolosiječni signali mogu se ugrađivati:

- na granici odsjeka ograničenoga voznog puta,
- ispred međnika glavnog kolosijeka koji na izlaznoj strani nema osiguran put proklizavanja,
- na mjestu prelaska iz jednoga kolodvorskog područja u drugo,
- na mjestu prelaska sa sporednih kolosijeka na glavne kolosijeke i obrnuto,
- na mjestima na kojima nije moguće ugraditi manevarski signal za zaštitu voznoga puta.

(8) Najmanja duljina vidljivosti graničnih kolosiječnih signala pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle iznosi 100 m.

Postupak kod neispravnosti graničnog kolosiječnog signala

Članak 18.

Kada je granični kolosiječni signal neispravan ili kada signalizira nejasne signalne znakove, smatra se da signalizira signalni znak »Vožnja zabranjena«.

MANEVARSKI SIGNALI

Članak 19.

(1) Manevarski signali namijenjeni su za zaštitu voznog puta vlaka od manevarske vožnje, osiguranje i zaštitu manevarskih voznih putova, signaliziranje položaja iskliznice, signaliziranje dopuštene ili zabranjene vožnje preko okretnice te označavanje mjesta do kojega je dopušteno redovno manevriranje.

(2) Manevarski signali su svjetlosni ili likovni.

- (3) Manevarski signali su:
- a) signal za zaštitu voznog puta,
 - b) signal iskliznice,
 - c) signal okretnice,
 - d) signal granica manevriranja.

a) Manevarski signal za zaštitu voznog puta

Temeljne odredbe o manevarskom signalu za zaštitu voznog puta

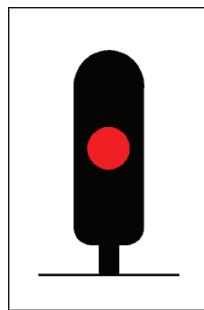
Članak 20.

- (1) Manevarski signal za zaštitu voznog puta signalizira zabranjenu ili dopušteno vožnju od toga signala.
- (2) Manevarski signal za zaštitu voznog puta obojen je crnom bojom, a sa stražnje strane i dvjema žutim kosim prugama prevučenim reflektirajućom materijom.

Signalni znakovi, svrha i uporaba manevarskog signala za zaštitu voznog puta

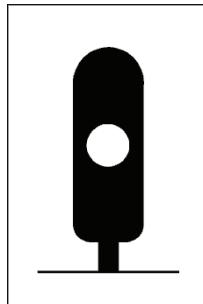
Članak 21.

- (1) Signalni znak »Manevriranje zabranjeno« – jedna crvena mirna svjetlost (slika 21).

Slika 21

- (2) Signalni znak »Manevriranje zabranjeno« znači da je daljnja vožnja od toga signala zabranjena.
- (3) Redovan signalni znak manevarskog signala za zaštitu vozognog puta je »Manevriranje zabranjeno«.
- (4) Signalni znak »Manevriranje slobodno« – jedna bijela mirna svjetlost (slika 22).

Slika 22

- (5) Signalnim znakom »Manevriranje slobodno« dopušta se daljnja vožnja do:
- sljedećega manevarskog signala,
 - sljedećega graničnoga kolosiječnog signala,
 - do vozila na kolosijeku odnosno do mjesta do kojeg je kolosijek slobodan,
 - do međnika ili do signala kraj krnjeg kolosijeka ukoliko nema signala, vozila ili mjesta iz prethodnih podstavaka.
- (6) Signalni znak »Manevriranje slobodno« vrijedi za jednu manevarsku vožnju.
- (7) Signalni znak »Manevriranje slobodno« signaliziran manevarskim signalom za zaštitu vozognog puta vrijedi za manevarsku vožnju samo tada kada glavni signal signalizira signalni znak »Stoj«.

(8) U osiguranome voznom putu svi manevarski signali za zaštitu voznog puta moraju signalizirati signalni znak »Manevriranje slobodno«. Na susjednim kolosijecima s kojih se može ugroziti osigurani vozni put ti signali moraju signalizirati signalni znak »Manevriranje zabranjeno«.

(9) Signalni znak »Manevriranje slobodno« za vučno vozilo bez pratilelja kod manevriranja vrijedi kao zapovijed za pokretanje. Ako ispred signala stoji više nezakvačenih vučnih vozila, signalni znak »Manevriranje slobodno« vrijedi samo za prvo vučno vozilo. Ako se na signalu pojavi signalni znak »Manevriranje zabranjeno« prije nego je vučno vozilo prošlo pokraj signala, znači da je ta vožnja opozvana.

*Postupak kod neispravnosti manevarskog signala
za zaštitu voznog puta*

Članak 22.

Kada je manevarski signal za zaštitu voznog puta neispravan ili kada signalizira nejasne signalne znakove, smatra se da signalizira signalni znak »Manevriranje zabranjeno«.

Manevarski signali za zaštitu voznog puta

Članak 23.

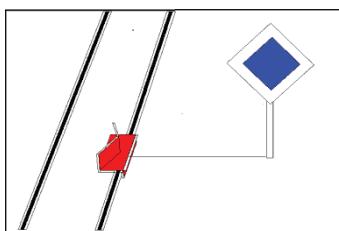
(1) Manevarski signali za zaštitu voznog puta ugrađuju se ispred izoliranoga skretničkog sastava ili iskliznice, s kojima moraju biti u tehničkoj ovisnosti.

(2) Manevarski signali za zaštitu voznoga puta ugrađuju se pri samome tlu. Ako ne postoje tehnički uvjeti za ugradnju manevarskog signala za zaštitu voznog puta (utovarna rampa, peron i sl.) te ako je to potrebno radi bolje vidljivosti, može se umjesto toga signala ugraditi granični kolosiječni signal.

b) Signal iskliznice

Članak 24.

- (1) Signal iskliznice označava njezin položaj i signalizira signalni znak kojim se zabranjuje manevriranje preko toga mesta.
- (2) Signalni znak »Manevriranje zabranjeno« – uspravna kvadratna plava ploča s bijelim rubom zakrenuta za 45 stupnjeva, prevučena reflektirajućom materijom (slika 23).

Slika 23

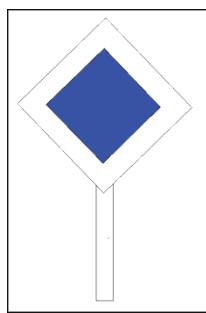
- (3) Redovan signalni znak signala iskliznice je signalni znak »Manevriranje zabranjeno«.
- (4) Dopuštena vožnja preko iskliznice ne signalizira se.
- (5) Neispravan signal iskliznice mora se postaviti u položaj da signalizira signalni znak »Manevriranje zabranjeno«.
- (6) Službena mjesta odnosno kolosijeke na kojima se signal na iskliznici mora noću osvijetliti određuje upravitelj infrastrukture ovisno o mjesnim prilikama, obujmu prometa i drugim razlozima u svezi sa sigurnošću prometa.
- (7) Signal iskliznice ugrađuje se iza međnika skretnice kako slijedi:
 - kod skretnica i iskliznice koje se postavljaju na licu mesta, najmanje 4,5 metara od međnika,

- kod skretnica i iskliznice koje se postavljaju s centralnog mesta, najmanje 6 metara od međnika.

c) Signal okretnice

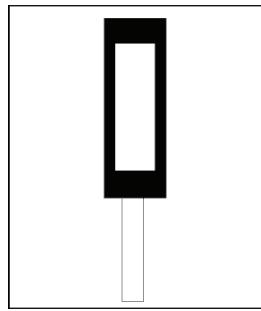
Članak 25.

- (1) Signal okretnice označava mjesto i njezin položaj i signalizira signalni znak kojim se zabranjuje ili dopušta vožnja na okretnicu ili s nje.
- (2) Signalni znak »Manevriranje zabranjeno« – uspravna kvadratna plava ploča s bijelim rubom zakrenuta za 45 stupnjeva, prevučena reflektirajućom materijom (slika 24).

Slika 24

- (3) Signalni znak »Manevriranje slobodno« – uspravni bijeli pravokutnik prevučen reflektirajućom materijom na crnoj podlozi u oba smjera vožnje (slika 25).

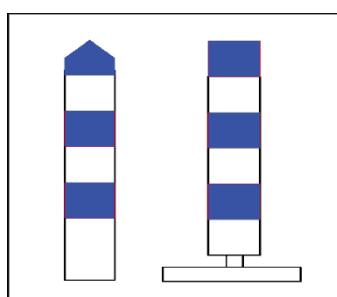
Slika 25

- (4) Redovan signalni znak signala okretnice je signalni znak »Manevriranje zabranjeno«.
- (5) Signal okretnice ugrađuje se s desne strane kolosijeka na obje strane pokretnog dijela okretnice.

d) Signal granica manevriranja

Članak 26.

- (1) Signal granica manevriranja označava mjesto na pružnom kolosijeku u kolodvorskem području do kojega se smiju obavljati manevarske vožnje iz kolodvora.
- (2) Signalni znak »Granica manevarske vožnji« – stup ili ploča obojena naizmjenično plavim i bijelim poljima prevučenim reflektirajućom materijom (slika 26).

Slika 26

- (3) Signal granica manevriranja ne smije se ugrađivati u kolodvorima sa signalnom oznakom »Prilazni signal«.
- (4) Upravitelj infrastrukture može iznimno propisati kolodvore u kojima se ne ugrađuje signal granica manevriranja te je isto dužan objaviti u Izvješću o mreži.

(5) Signal granica manevriranja na jednokolosiječnim prugama ugrađuje se s desne strane kolosijeka najmanje 50 m ispred ulaznog signala u smjeru izlaza iz kolodvora, na dvokolosiječnim prugama s vanjske strane ulaznog kolosijeka, a na prugama s obostranim prometom s vanjske strane obaju kolosijeka najmanje 50 m ispred ulaznih signala u smjeru izlaza iz kolodvora.

(6) Kod ugradnje signala granica manevriranja na elektrificiranim prugama, a vezano za mjesto ugradnje izoliranog preklopa, moraju se primijeniti i posebne odredbe propisa kojima se regulira elektroenergetski infrastrukturni podsustav.

SKRETNIČKI SIGNALI

Temeljne odredbe i signalni znakovi skretničkih signala

Članak 27.

(1) Skretnički signali signaliziraju u kojem se položaju nalazi skretnica.

(2) Skretnički signali mogu biti:

- skretničke signalne crne kutije s mlječnobijelim staklima koje se noću osvjetljavaju u svojoj unutrašnjosti,
- skretničke signalne crne kutije ili crne ploče s bijelim znakovima s reflektirajućom materijom ili bez nje.

(3) Skretničke signale koji se noću osvjetljavaju ili skretničke signale s bijelim reflektirajućim znakovima moraju imati:

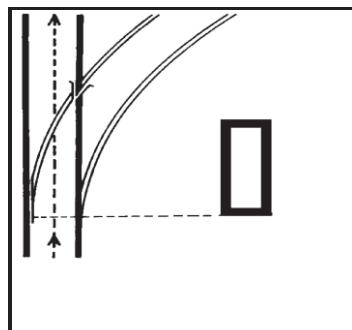
- skretnice na pružnom kolosijeku,
- skretnice na glavnim kolosijecima,
- skretnice na sporednim kolosijecima na kojima se manevrina noću,
- zaštitne skretnice koje nisu u ovisnosti s glavnim signalima.

(4) Skretnički signali ne moraju se ugrađivati na skretnicama na spuštalici te na skretnicama koje su u manevarskom voznom putu u tehničkoj ovisnosti s manevarskim signalima za zaštitu vozog puta ili s graničnim kolosiječnim signalom, kod skretnica ugrađenih u razini podloge na industrijskim kolosijecima, u robnim terminalima, u lukama te u tvorničkim halama.

Signalni znakovi jednostrukih skretnica

Članak 28.

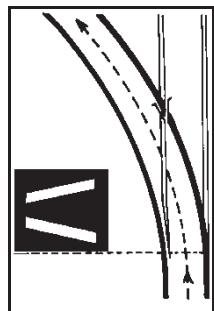
(1) Signalni znak »Vožnja u pravac uz jezičak ili niz jezičak« – bijeli uspravni pravokutnik na crnoj podlozi u oba smjera vožnje (slika 27).

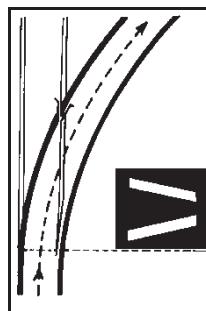
Slika 27

(2) Signalni znak »Vožnja u skretanje«

- uz jezičak – bijela strelica na crnoj podlozi s vrhom okrenutim u smjeru skretanja (slike 28 i 29)

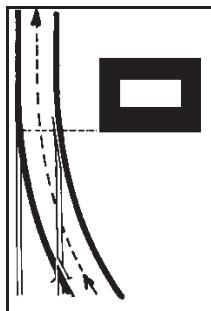

Slika 28

Slika 29

- niz jezičak – bijeli vodoravni pravokutnik na crnoj podlozi (slika 30)

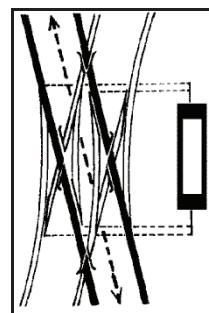

Slika 30

Signalni znakovi križnih skretnica

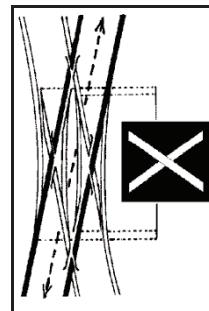
Članak 29.

- (1) Signalni znak »Vožnja glavnim pravcem u oba smjera« – bijeli uspravni pravokutnik na crnoj podlozi u oba smjera vožnje (slika 31).

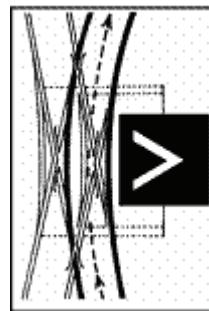
Slika 31

- (2) Signalni znak »Vožnja za sporedni pravac u oba smjera« – bijeli kosi križ na crnoj podlozi u oba smjera vožnje (slika 32).

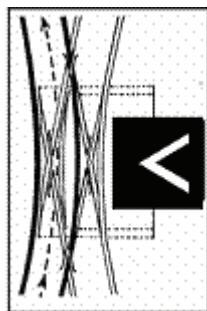
Slika 32

- (3) Signalni znak »Vožnja u skretanje desno« – bijela strelica na crnoj podlozi s vrhom usmjerenim udesno (slika 33).

Slika 33

- (4) Signalni znak »Vožnja u skretanje lijevo« – bijela strelica na crnoj podlozi s vrhom usmjerenim ulijevo (slika 34).

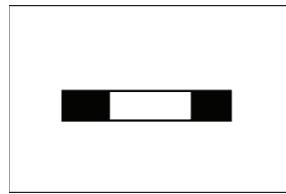

Slika 34

MEĐNIK

Članak 30.

- (1) Signal međnik signalizira mjesto između dvaju kolosijeka koji se spajaju i do kojeg se smiju nalaziti vozila kako ne bi ugrožavala vožnju po susjednom kolosijeku.
- (2) Vlak, manevarski sastav ili vozilo za posebne namjene, ako se na kolosijeku moraju zaustaviti, moraju stati ispred međnika.
- (3) Signalni znak »Međnik« – bijela vodoravno ugrađena gredica s crno obojenim krajevima; (slika 35).

Slika 35

GRANICA ODSJEKA

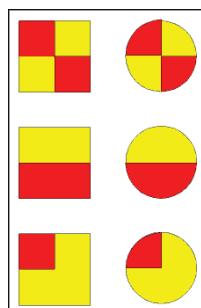
Članak 31.

(1) Signal granica odsjeka signalizira mjesto koje vozila moraju osloboditi ili zauzeti kako bi se omogućilo rukovanje signalima i skretnicama.

(2) Signal granica odsjeka kod skretnica signalizira mjesto koje vozila moraju osloboditi kako bi se omogućilo rukovanje skretnicama.

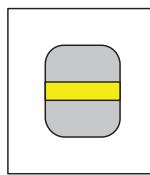
(3) Signalni znak »Granica odsjeka«

- a) poklopac kabelske glave izoliranog odsjeka ili stupić obojen žuto-crveno (slika 36)

Slika 36

- b) poklopac kućišta brojila osovina obojen srebrnastom bojom sa žutom trakom okomitom na kolosijek (slika 37)

Slika 37

(4) Okrugli ili četverokutni poklopac kabelske glave izoliranog odsjeka ili vrh stupića podijeljen je na polja, od kojih svako polje odgovara jednoj tračnici odnosno izolaciji koja tu počinje ili završava.

(5) Polje koje odgovara izoliranoj tračnici obojeno je crveno, a polje koje odgovara neizoliranoj tračnici obojeno je žuto.

(6) Pojedine kombinacije za signalni znak »Granica odsjeka« ovisno o rasporedu izoliranih i neizoliranih tračnica prikazane su na slici 36.

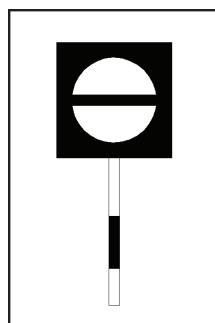
SIGNAL KRAJ KRNJEG KOLOSIJEKA

Članak 32.

(1) Signal kraj krnjeg kolosijeka signalizira kraj krnjeg kolosijeka.

(2) Stup signala kraj krnjeg kolosijeka obojen je s prednje strane naizmjениčno bijelim i crnim poljima.

(3) Signalni znak »Kraj krnjeg kolosijeka« – crna kvadratna ploča s dva bijela polukruga prevučena reflektirajućom materijom (slika 38).

Slika 38

- (4) Signal kraj krajnjeg kolosijeka ugrađuje se u sredini kraja krajnjeg kolosijeka.

SIGNALI ZA OGRANIČENJE BRZINE

Temeljne odredbe o signalima za ograničenje brzine

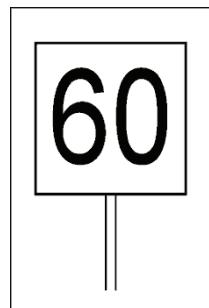
Članak 33.

- (1) Signalima za ograničenje brzine signalizira se ograničenje brzine na pruzi ili njezinu dijelu.
- (2) Signalima za ograničenje brzine signaliziraju se i ograničene brzine preko skretnica na pruzi i glavnom prolaznom kolosijeku glede njihove konstrukcije i načina osiguranja, ako nisu signalizirane pokazivačima brzine.
- (3) Mjesto na pruzi ili kolosijeku preko kojega se mora voziti ograničenom brzinom mora se signalizirati i predsignalizirati iz oba smjera.

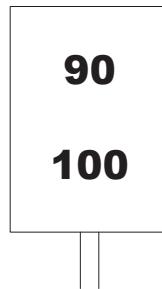
Signalni znakovi, svrha i uporaba signala za ograničenje brzine

Članak 34.

- (1) Signalni znak »Očekuj ograničenje brzine« – bijela ploča u obliku kvadrata ili pravokutnika prevučena reflektirajućom materijom s jednim ili dva crna broja – predsignalna ploča (slike 39 i 40).

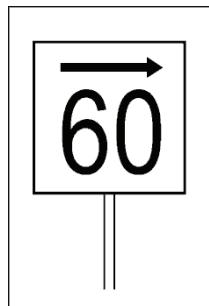
Slika 39

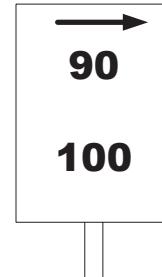
Slika 40

(2) Predsignalna ploča s jednim brojem vrijedi za sve vlakove. Na predsignalnoj ploči s dva broja donji broj vrijedi za vlakove s nagibnom tehnikom koja je ispravna i uključena, a gornji broj vrijedi za sve ostale vlakove.

(3) Kada je predsignalna ploča ugrađena na zajedničkom dijelu pruge ispred rasputnice ili odvojnog kolodvora i kada vrijedi samo za jednu od odvojnih pruga, na njoj mora biti ucrtana crna strelica usmjerena prema odvojnoj pruzi za koju vrijedi (slike 41 i 42).

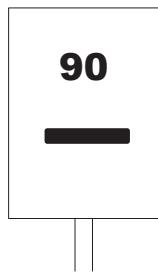

Slika 41

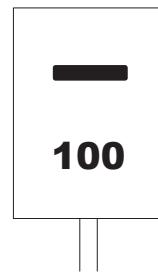

Slika 42

(4) Ukoliko na prugama na kojima voze vlakovi s nagibnom tehnikom ograničenje brzine postoji samo za jednu vrstu vlakova, dok druga vrsta vlakova vozi na tom dijelu pruge dopuštenom brzinom, na predsignalnu ploču upisuje se ograničena brzina i vodoravna crta za vlak za koji nema ograničenja brzine (slike 43 i 44).

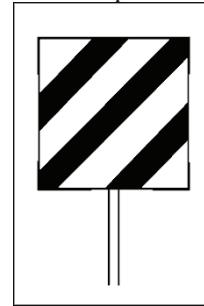

Slika 43

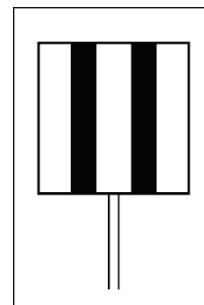
Slika 44

- (5) Signalni znak »Početak ograničene brzine« – bijela kvadratna ploča prevučena reflektirajućom materijom s trima kosim crnim prugama naviše s lijeva nadesno – početna ploča (slika 45).

Slika 45

- (6) Signalni znak »Kraj ograničene brzine« – bijela kvadratna ploča prevučena reflektirajućom materijom s dvjema uspravnim crnim prugama – završna ploča (slika 46).

Slika 46

- (7) Signalni znak »Očekuj ograničenje brzine« signalizira da se brzina prilagodi tako da se od signalnog znaka »Početak ograničene brzine« vozi brzinom koja je ispisana na predsignalnoj ploči. Brzina se smije povećati tada kada posljednje vozilo u vlaku prođe signalni znak »Kraj ograničene brzine«.
- (8) Signalni znak »Početak ograničene brzine« signalizira početak dijela pruge od kojega se mora voziti brzinom označenom na predsignalnoj ploči.
- (9) Signalni znak »Početak ograničene brzine« predsignalizira se signalnim znakom »Očekuj ograničenje brzine«.
- (10) Signalni znak »Kraj ograničene brzine« signalizira mjesto na kojemu prestaje ograničena brzina.
- (11) Kod uzastopnih ograničenih brzina, bez međuprostora s dopuštenom brzinom, početak uzastopne ograničene brzine smatra se krajem prethodne ograničene brzine i signalizira se samo signalnim znakom »Početak ograničene brzine«. U slučaju kada je prva ograničena brzina manja, a druga veća, vožnja vlaka većom brzinom može se nastaviti kada je posljednje vozilo vlaka prošlo pokraj drugog signalnog znaka »Početak ograničene brzine«.
- (12) Kada se dopuštena brzina mijenja na ulaznoj ili izlaznoj skretnici kolodvora, a brzina na glavnom prolaznom kolosijeku jednaka je nižoj dopuštenoj brzini, tada se skretničko područje službenog mjesta signalizira signalnim pločama ograničene brzine za 5 km/h manje od niže dopuštene brzine. Kada se dopuštena brzina mijenja na državnoj granici, tada se područje duljine najmanje 50 m ispred državne granice koje pripada željezničkoj mreži Republike Hrvatske signalizira signalnim pločama ograničene brzine za 5 km/h manje od niže dopuštene brzine iz oba vozna smjera.
- (13) Kada se na dijelu pruge na kojemu je signalizirana ograničena brzina, privremeno uvodi smanjena brzina, ona se signalizira signalima za lagantu vožnju.

(14) Signal očekuj ograničenje brzine ugrađuje se na sljedećoj udaljenosti ispred signala početak ograničene brzine:

- za zaustavni put 700 m na udaljenosti od 500 m ispred signala početak ograničene brzine,
- za zaustavni put 1000 m na udaljenosti od 700 m ispred signala početak ograničene brzine,
- za zaustavni put 1500 m na udaljenosti od 1000 m ispred signala početak ograničene brzine.

(15) Ploča sa signalnim znakom »Početak ograničene brzine« ugrađuje se na mjestu gdje počinje vožnja ograničenom brzinom, a to mjesto određuje upravitelj infrastrukture.

(16) Kada se ograničena brzina mora signalizirati u službenim mjestima, početna i završna ploča ugrađuju se ispred prve ulazne odnosno iza posljednje izlazne skretnice.

(17) Signalne ploče za ograničenje brzine moraju se vidjeti sa sljedećih udaljenosti:

- 200 m za zaustavni put od 700 m,
- 300 m za zaustavni put od 1000 m,
- 500 m za zaustavni put od 1500 m.

SIGNALI AUTOMATSKIH UREĐAJA NA PRIJELAZIMA

Članak 35.

(1) Ispravnost automatskih uređaja za osiguranje prometa na prijelazima, koje u rad uključuje nailazeći vlak, kontrolira se na dva načina:

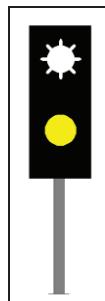
- a) kontrolnim svjetlosnim signalima ugrađenima pokraj kolosijeka na propisanoj udaljenosti ispred prijelaza,
- b) kontrolnim uređajima s daljinskom kontrolom u zaposjednutome službenom mjestu.

- (2) Kada je promet na prijelazima osiguran kontrolnim svjetlosnim signalima ugrađenima pokraj kolosijeka, ispred prijelaza ugrađuje se kontrolni svjetlosni signal i signal uključne točke,
- (3) Kada je promet na prijelazima osiguran automatskim uređajima s daljinskom kontrolom u zaposjednutom službenom mjestu, pokraj kolosijeka ispred prijelaza ugrađuju se:
- a) signal početak zaustavnog puta ispred prijelaza,
 - b) signal uključne točke s daljinskom kontrolom.

Kontrolni svjetlosni signal

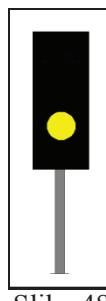
Članak 36.

- (1) Signalni znak »Uredaj na željezničko-cestovnom prijelazu ispravan« – jedna bijela trepćuća svjetlost i ispod nje jedna žuta mirna svjetlost (slika 47).

Slika 47

- (2) Signalni znak »Uredaj na željezničko-cestovnom prijelazu neispravan« – jedna žuta mirna svjetlost (slika 48).

Slika 48

(3) Kontrolni svjetlosni signal koji je zajednički za više prijelaza ima na stupu ugrađen bijeli romb s crnim brojem na crnoj kvadratnoj ploči. Taj broj označava za koliko je prijelaza signal zajednički. Bijela podloga prevućena je reflektirajućom materijom (slika 49). U tom slučaju signalni znak kontrolnog signala odnosi se na ukupni broj prijelaza nakon signala označen crnim brojem u bijelome rombu.

Slika 49

(4) Stupovi kontrolnih svjetlosnih signala obojeni su s prednje strane sivom bojom.

(5) Kontrolni svjetlosni signali ugrađuju se ispred prijelaza na udaljenosti zaustavnog puta. Iznimno, kontrolni svjetlosni signali se mogu ugraditi na udaljenosti do 5% manjoj od zaustavnog puta ili na većoj udaljenosti, ali najviše do 2,5 duljine zaustavnog puta.

(6) Kontrolni svjetlosni signal ugrađen na udaljenosti manjoj od duljine zaustavnog puta ima na stupu ugrađen bijeli trokut prevučen reflektirajućom materijom obrubljen crno s vrhom okrenutim naniže (slika 49a).

Slika 49a

(7) Kod otpreme vlaka iz kolodvora upravitelj infrastrukture može odrediti da udaljenost kontrolnog svjetlosnog signala ispred prijelaza bude i manja od propisane u stavku 5. ovoga članka uz propisivanje posebnih sigurnosnih uvjeta te je isto dužan objaviti u Izvješću o mreži.

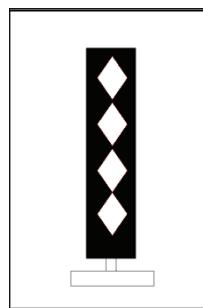
(8) Kontrolni svjetlosni signal mora se vidjeti pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle s mjesta gdje je ugrađen signal uključne točke ispred kontrolnog signala prijelaza.

(9) Stupovi kontrolnih svjetlosnih signala obojeni su s prednje strane sivom bojom.

Signali uključne točke

Članak 37.

(1) Signalni znak »Uključna točka, očekuj kontrolni signal« – uspravna pravokutna crna ploča sa četiri bijela romba jedan ispod drugoga prevučenim reflektirajućom materijom (slika 50).

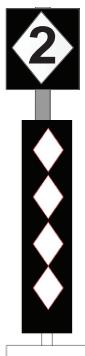
Slika 50

(2) Signalni znak »Uključna točka, očekuj kontrolni signal« znači da se mora motriti signalizira li kontrolni svjetlosni signal signalni znak »Uredaj na željezničko-cestovnom prijelazu ispravan« ili signalni znak »Uredaj na željezničko-cestovnom prijelazu neispravan«.

(3) Kada je uređaj ispravan, nakon prelaska prve osovine vlaka preko uključne točke na kontrolnom svjetlosnom signalu pojavljuje se signalni znak »Uredaj na željezničko-cestovnom prijelazu ispravan«, što znači da nema smetnji za daljnju vožnju preko prijelaza ako vlak u određenom vremenu prođe prijelaz.

(4) Kada se nakon prolaska pokraj signalnog znaka »Uključna točka, očekuj kontrolni signal« na kontrolnome svjetlosnom signalu ne pojavi signalni znak »Uredaj na željezničko-cestovnom prijelazu ispravan«, strojovođa mora postupiti kao da je prijelaz neosiguran.

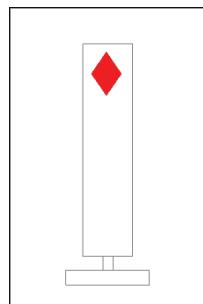
(5) Ako je signal koji pokazuje signalni znak »Uključna točka, očekuj kontrolni signal« zajednički za više prijelaza tada na vrhu ima ugrađenu dodatnu oznaku bijeli romb s crnim brojem na crnoj kvadratnoj ploči (slika 51) pri čemu je bijela podloga prevučena reflektirajućom materijom. Taj broj označava za koliko je prijelaza signal zajednički. U tome slučaju, odredbe propisane stavcima 2. do 4. ovoga članka odnose se na ukupni broj prijelaza nakon signala označen crnim brojem u bijelome rombu.

Slika 51

(6) Ako se signalni znak »Uključna točka, očekuj kontrolni signal« odnosi na kontrolni signal ugrađen na udaljenosti manjoj od duljine zaustavnog puta ispred prijelaza tada na vrhu signal uključne točke ima ugrađenu dodatnu oznaku iz članka 36. stavka 4. ovoga Pravilnika, bijeli trokut prevučen reflektirajućom materijom obrubljen crno s vrhom okrenutim naniže.

(7) Signalni znak »Uključna točka s daljinskom kontrolom« – uspravna pravokutna bijela ploča s jednim ili više crvenih rombova jednim ispod drugoga, prevučenim reflektirajućom materijom (slika 52).

Slika 52

(8) Broj rombova označava za koliko je prijelaza uključna točka zajednička.

(9) Signalni znak »Uključna točka s daljinskom kontrolom« označava mjesto na kojem je ugrađena uključna točka automatskog uređaja za osiguranje prijelaza i signalizira da vlak mora u određenom vremenu proći prijelaz. U suprotnom prijelaz se smatra neosiguranim.

(10) Signali uključne točke ugrađuju se pokraj uključne točke ispred kontrolnoga svjetlosnog signala na udaljenosti koja se dobije tako da se dopuštena brzina na pruzi izražena u km/h pomnoži s brojem dva te se tako dobivena vrijednost izrazi u metrima.

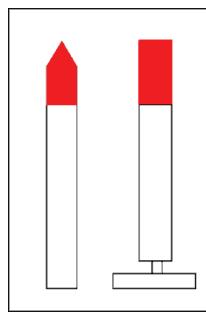
(11) Signal uključna točka s daljinskom kontrolom ugrađuje se u ravnini odnosno neposredno ispred uključne točke prijelaza koji su osigurani automatskim uređajima s daljinskom kontrolom.

(12) Signal uključna točka s daljinskom kontrolom na dvokolosiječnim prugama s obostranim prometom ugrađuje se i uz susjedni kolosijek u skladu sa stavkom 11. ovoga članka.

Signal početak zaustavnog puta

Članak 38.

- (1) Signalni znak »Početak zaustavnog puta ispred željezničko-cestovnog prijelaza« – stup ili bijela ploča s crvenim vrhom, prevučenim reflektirajućom materijom (slika 53).

Slika 53

- (2) Signalni znak »Početak zaustavnog puta ispred željezničko-cestovnog prijelaza« signalizira mjesto početka kočenja kako bi se vlak zaustavio ispred prijelaza kada je uređaj za osiguranje prijelaza neispravan.
- (3) Signal početak zaustavnog puta ugrađuje se na udaljenosti zaustavnog puta ispred prijelaza s uređajima za daljinsku kontrolu ili kad je prijelaz osiguran branicima.
- (4) Signal početak zaustavnog puta na dvokolosiječnim prugama i prugama s obostranim prometom ugrađuje se i uz susjedni kolosijek u skladu sa stavkom 3. ovoga članka.
- (5) Ispred prijelaza koji se nalaze na području kolodvora i koji su osigurani uređajem za osiguranje prijelaza na način da je osiguranje prijelaza u ovisnosti s glavnim signalima, signal koji pokazuje signalni znak »Početak zaustavnog puta ispred željezničko-cestovnog prijelaza« nije potrebno ugrađivati.

SIGNALI ZA ELEKTROVUČU

Članak 39.

- (1) Signali za elektrovuču koji se rabe na elektrificiranim prugama i kolodvorima opremljenima stacionarnim uređajima za električno napajanje su:
- a) signali za priopćavanje koji signaliziraju vrstu elektrovučnog sustava,
 - b) signali za rukovanje oduzimačima struje koji signaliziraju rukovanje oduzimačem struje,
 - c) signali za rukovanje glavnim prekidačima koji signaliziraju rukovanje glavnim prekidačem,
 - d) signali za zaštitu koji štite mjesto ili kolosijek preko kojega se elektrovučno vozilo ne smije kretati s podignutim oduzimačem struje,
 - e) signali za upozorenje koji upozoravaju na električno napajanje vagona zbog predgrijavanja ili predhlađivanja.

(2) Signali za priopćavanje su stalni, a signali za rukovanje glavnim prekidačima i rukovanje oduzimačima struje te signali za zaštitu i upozorenje mogu biti stalni ili prijenosni.

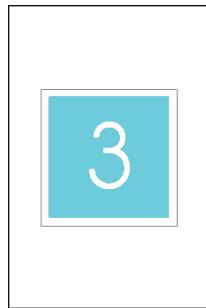
(3) Ugradnja stalnih signala za elektrovuču te postavljanje i uklanjanje prijenosnih signala obavlja se u skladu s odredbama propisa kojima se regulira elektroenergetski infrastrukturni podsustav.

Signali za priopćavanje

Članak 40.

- (1) Signali za priopćavanje su plave kvadratne ploče s bijelim rubom u uspravnom položaju s ucertanim bijelim brojevima.

- (2) Signalni znak »Istosmjerni sustav 3 kV« – bijeli broj 3 na plavoj ploči (slika 54).

Slika 54

- (3) Signalni znak »Izmjenični sustav 25 kV, 50 Hz« – bijeli broj 25 na plavoj ploči (slika 55).

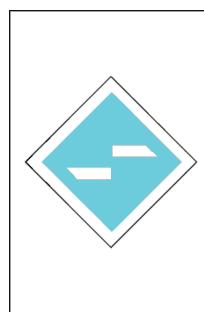
Slika 55

- (4) U kolodvorima u kojima se sučeljavaju dva elektrovoćna sustava, na kolosijecima iznad kojih je kontaktna mreža djelomično priključena na jedan i djelomično na drugi sustav ugrađuju se signali za priopćavanje ovisno o vrsti napona kojim se vozni vod napaja.

Signali za rukovanje oduzimačima struje

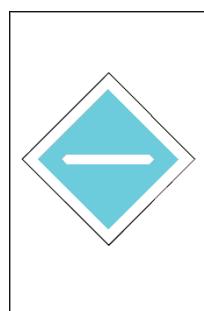
Članak 41.

- (1) Signali za rukovanje oduzimačima struje su plave kvadratne ploče s bijelim rubom u uspravnom položaju zakrenute za 45 stupnjeva i s ucrtanim bijelim oznakama, prevučenim reflektirajućom materijom.
- (2) Signalni znak »Pripremi se za spuštanje oduzimača struje« – dvije bijele vodoravne linije jedna ispod druge, i to gornja na desnoj, a donja na lijevoj polovici plave ploče (slika 56).

Slika 56

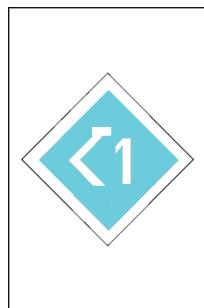
- (3) Signalni znak »Pripremi se za spuštanje oduzimača struje« upozorava strojovođu da nailazi na signalni znak »Spusti oduzimač struje« i da se mora pripremiti za njegovo spuštanje.
- (4) Signalni znak »Spusti oduzimač struje« – bijela vodoravna linija preko sredine plave ploče (slika 57).

Slika 57

(5) Signalni znak »Spusti oduzimač struje« označava mjesto početka voznog voda ispod kojega elektrovočno vozilo mora proći sa spuštenim oduzimačem struje.

(6) Signalni znak »Dopuštena vožnja s jednim podignutim oduzimačem struje« – na plavoj ploči bijelim linijama shematski je prikazan podignuti laktasti oduzimač struje i pokraj njega bijela brojka 1 (slika 58).

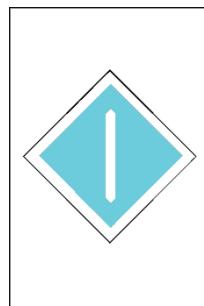
Slika 58

(7) Signalni znak »Dopuštena vožnja s jednim podignutim oduzimačem struje« ugrađuje se zajedno sa signalima koji signaliziraju signalne znakove »Isključi glavni prekidač« i »Uključi glavni prekidač« kod neutralnih sekcija kontaktne mreže kada specifična električna situacija to nalaže.

(8) Valjanost signalnog znaka »Dopuštena vožnja s jednim podignutim oduzimačem struje« traje do prvoga sljedećeg signala koji signalizira signalni znak »Podigni oduzimač struje«.

(9) Kada kod spregnutih garnitura elektromotornog vlaka ne postoji tehnička mogućnost da u cijelom sastavu ostane podignut jedan oduzimač struje, kod signalnog znaka »Dopuštena vožnja s jednim podignutim oduzimačem struje« moraju se spustiti svi oduzimači struje.

(10) Signalni znak »Podigni oduzimač struje« – bijela uspravna linija preko sredine plave ploče (slika 59).

Slika 59

(11) Signalni znak »Podigni oduzimač struje« označava mjesto završetka voznog voda ispod kojega elektrovučno vozilo mora voziti sa spuštenim oduzimačem struje i ugrađuje se na mjestu od kojega elektrovučno vozilo smije voziti s podignutim oduzimačem struje.

(12) Kada su signali za rukovanje oduzimačima struje postavljeni kao privremeni ili kada se ispred signala za rukovanje oduzimačima struje ne postavlja signalni znak »Pripremi se za spuštanje oduzimača struje«, o mjestu početka i završetka vožnje elektrovučnog vozila sa spuštenim oduzimačem struje osoblje vučnog vozila mora se obavijestiti na propisan način.

(13) Kada strojovođa nije obaviješten o potrebi spuštanja oduzimača struje za vožnju preko kolodvorskog područja, vlak se mora zaustaviti ispred ulaznog signala, a strojovođa se mora obavijestiti o potrebi spuštanja oduzimača struje.

(14) Signal sa signalnim znakom »Pripremi se za spuštanje oduzimača struje« ugrađuje se na udaljenosti od najmanje 300 m, a na prugama na kojima je dopuštena brzina veća od 120 km/h 500 m, ispred signala sa signalnim znakom »Spusti oduzimač struje« te se mora vidjeti pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle s udaljenosti od najmanje 100 m.

(15) Signal sa signalnim znakom »Pripremi se za spuštanje oduzimača struje« ne ugrađuje se odnosno ne postavlja tada kada je signal sa signalnim znakom »Spusti oduzimač struje« postavljen na sporednom kolosijeku u kolodvoru.

(16) Signal sa signalnim znakom »Spusti oduzimač struje« ugrađuje se odnosno postavlja u službenim mjestima na udaljenosti od najmanje 10 m, a na pruzi na udaljenosti od najmanje 30 m ispred mjesta od kojega elektrovučno vozilo mora voziti sa spuštenim oduzimačem struje.

(17) Kada je vozni vod djelomično priključen na jedan, a djelomično na drugi elektrovučni sustav i kada je potrebno da se na takvima mjestima ugrađuju signali za rukovanje oduzimačima struje koji se odnose samo na elektrovučna vozila jednog sustava, pokraj signala ili ispod signala sa signalnim znakom »Podigni oduzimač struje« mora se ugraditi i odgovarajući signal za priopćenje koji signalizira na koji se elektrovučni sustav taj signal odnosi.

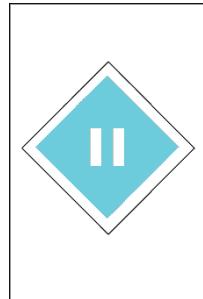
(18) Signal sa signalnim znakom »Dopuštena vožnja s jednim podignutim oduzimačem struje« ugrađuje se zajedno sa signalima sa signalnim znakovima »Isključi glavni prekidač« i »Uključi glavni prekidač« kod neutralnih sekcija kontaktne mreže kada specifična električna situacija to nalaže.

Signali za rukovanje glavnim prekidačima

Članak 42.

(1) Signali za rukovanje glavnim prekidačima su plave kvadratne ploče s bijelim rubom u uspravnom položaju zakrenute za 45 stupnjeva i s ucrtnim bijelim oznakama, prevučenim reflektirajućom materijom.

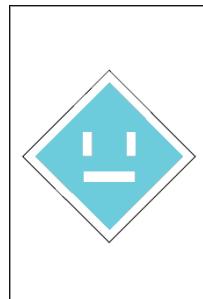
(2) Signalni znak »Pripremi se za isključenje glavnog prekidača« – dvije usporedne uspravne bijele linije u sredini plave ploče (slika 60).

Slika 60

(3) Signalni znak »Pripremi se za isključenje glavnog prekidača« upozorava strojovođu elektrovožnog vozila da nailazi na signalni znak »Isključi glavni prekidač« i da se mora pripremiti za isključenje glavnog prekidača.

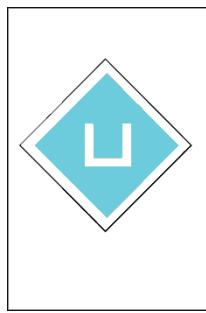
(4) Signalni znak »Isključi glavni prekidač« – bijela vodoravna linija i iznad nje dvije bijele uspravne linije na plavoj ploči (prekinuto slovo U) (slika 61).

Slika 61

(5) Signalni znak »Isključi glavni prekidač« označava mjesto na kojem počinje neutralna sekcija kontaktne mreže ispod koje elektrovožno vozilo mora voziti s isključenim glavnim prekidačem.

- (6) Signalni znak »Uključi glavni prekidač« – bijeli lik u obliku slova U na plavoj ploči (slika 62).

Slika 62

(7) Signalni znak »Uključi glavni prekidač« označava mjesto na kojemu završava neutralna sekcija kontaktne mreže od koje elektrovučno vozilo smije voziti s uključenim glavnim prekidačem.

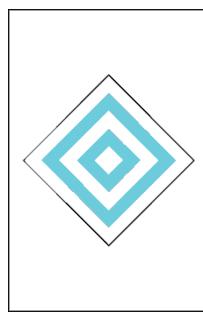
(8) Signal sa signalnim znakom »Pripremi se za isključenje glavnog prekidača« ugrađuje se na udaljenosti od najmanje 300 m, a na prugama na kojima je najveća dopuštena brzina veća od 120 km/h 500 m, ispred signala sa signalnim znakom »Isključi glavni prekidač« te se mora vidjeti pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle s udaljenosti od najmanje 100 m.

(9) Signal sa signalnim znakom »Isključi glavni prekidač« ugrađuje se odnosno postavlja u službenim mjestima na udaljenosti od najmanje 10 m, a na pruzi na udaljenosti od najmanje 30 m ispred mesta od kojega elektrovučno vozilo mora voziti s isključenim glavnim prekidačem.

Signali za zaštitu

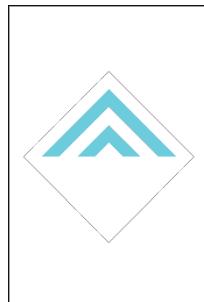
Članak 43.

- (1) Signali za zaštitu su plave kvadratne ploče s bijelim rubom u uspravnom položaju zakrenute za 45 stupnjeva i s ucrtanim bijelim oznakama, prevučenim reflektirajućom materijom.
- (2) Signalni znak »Stoj za vozila s podignutim odzimačem struje« – bijeli kvadrat s naizmjeničnim plavim i bijelim okvirima (slika 63).

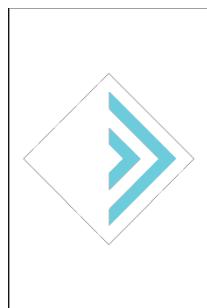
Slika 63

- (3) Signalni znak »Stoj za vozila s podignutim odzimačem struje« označava da je kolosijek od toga mesta bez voznog voda odnosno da je u sljedećem odsjeku voznog voda napon isključen ili je sljedeći odsjek voznog voda neispravan pa je vozilu s podignutim odzimačem struje zabranjena daljnja vožnja.
- (4) Signalni znak »Stoj za vozila s podignutim odzimačem struje za vožnju u pravac« – kvadrat čija je donja polovica bijela, a gornja polovica ima naizmjenične plave i bijele linije (slika 64).

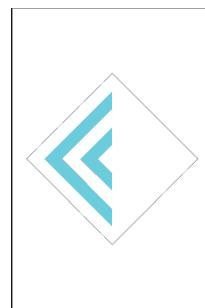

Slika 64

- (5) Signalni znak »Stoj za vozila s podignutim oduzimačem struje za vožnju u pravac« označava zabranu vožnje na kolosijek bez voznog voda na koji se ulazi vožnjom u pravac.
- (6) Signalni znak »Stoj za vozila s podignutim oduzimačem struje za vožnju u desno ili u lijevo« – kvadrat kod kojega je lijeva odnosno desna polovica bijela, a druga polovica ima naizmjениčne plave i bijele linije (slike 65 i 66).

Slika 65

Slika 66

- (7) Signalni znak »Stoj za vozila s podignutim oduzimačem struje za vožnju u desno ili u lijevo« označava zabranu vožnje na kolosijek bez voznog voda na koji se ulazi vožnjom u skretanje u desno kada je desna polovica kvadrata označena naizmjeničnim plavim i bijelim linijama odnosno u lijevo kada je lijeva polovica kvadrata označena naizmjeničnim plavim i bijelim linijama.

(8) Signalni znak »Stoj za vozila s podignutim oduzimačem struje« ugrađuje se na kolosijecima čiji je dio bez voznog voda, i to kod posljednje ovjesne točke u kojoj se kontaktni vod još nalazi u svome aktivnom položaju.

(9) Signalni znak »Stoj za vozila s podignutim oduzimačem struje« ugrađuje se odnosno postavlja u službenim mjestima na udaljenosti od najmanje 10 m, a na pruzi na udaljenosti od najmanje 30 m ispred mesta od kojega je vozilima s podignutim oduzimačem struje zabranjena daljnja vožnja.

(10) Kada se od skretnice odvaja kolosijek koji nije elektrificiran, stalni signal sa signalnim znakom »Stoj za vozila s podignutim oduzimačem struje« ugrađuje se na skretnički signal tako da se njegov položaj mijenja zajedno s položajem skretničkog signala, tj. da je vidljiv samo kada je skretnica postavljena za vožnju na neelektrificirani kolosijek. U takvim prigodama rabi se signal smanjenih dimenzija.

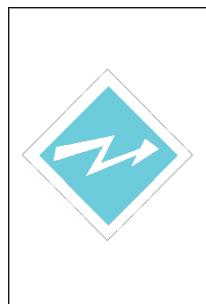
(11) Kada skretnica od koje se odvaja neelektrificirani kolosijek nema skretnički signal, stalni signal sa signalnim znakom »Stoj za vozila s podignutim oduzimačem struje« ugrađuje se na kućište manevarskog signala za zaštitu voznog puta, na stup graničnoga kolosiječnog signala ili na stup kontaktne mreže odnosno konzolu.

Signali za upozorenje

Članak 44.

(1) Signali za zaštitu su plave kvadratne ploče s bijelim rubom u uspravnom položaju zakrenute za 45 stupnjeva i s ucrtanim bijelim oznakama.

(2) Signalni znak »Električni napon uključen« – na plavoj ploči izlomljena bijela vodoravna strelica (slika 67).

Slika 67

- (3) Signalni znak »Električni napon uključen« označava da je uključeno električno napajanje putničkih vagona i da se zbog toga ne smiju razdvajati električni kabeli ili uključivati kabeli drugih vagona.
- (4) Signal s tim signalnim znakom postavlja se u visini odbojnika na oba kraja vozila ili skupine vozila.

III. SIGNALI NA VLAKU, MANEVARSKOJ LOKOMOTIVI I PRUŽNOM VOZILU

Signalni znak kraj vlaka

Članak 45.

(1) Čelo i kraj vlaka označavaju se u skladu sa Odlukom Komisije 2012/757/EU od 14. studenoga 2012. o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost podsustava „odvijanje i upravljanje prometom“ željezničkog sustava u Europskoj uniji i o izmjeni Odluke 2007/756/EZ, poglavlje 4.2.2.1., sa svim naknadnim izmjenama i dopunama.

(2) Čelo i kraj lokomotivskog vlaka označavaju se kao čelo i kraj vlaka za prijevoz putnika.

(3) Kada osim posljednjeg vagona i drugi vagoni u garnituri vlaka za prijevoz putnika ili kod motornog vlaka imaju ugrađene crvene svjetlosti, one moraju biti isključene.

Signalni znak kraja teretnog vlaka

Članak 46.

Signalni znak »Kraj vlaka« - dvije ploče s bijelim postraničnim trokutima i crvenim trokutima gore i dolje, prevučenim reflektirajućom materijom (slika 68).

Slika 68

Članak 47.

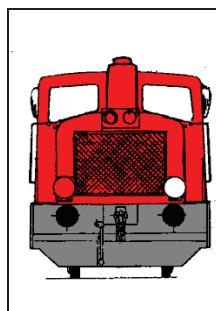
- (1) Kod guranih vlakova, umjesto čelnog signalnog znaka, radnik na čelu vlaka mora danju držati razvijenu crvenu signalnu zastavicu, a noću ručnu signalnu svjetiljku s bijelom svjetlošću, a lokomotiva koja gura vlak na stražnjoj strani mora imati signalni znak »Kraj vlaka«.
- (2) Ako danju tijekom vožnje na čelu vlaka dođe do neispravnosti svih svjetala, vlak smije nastaviti daljnju vožnju do krajnjeg kolodvora brzinom ne većom od 100 km/h.
- (3) Ako noću tijekom vožnje na čelu vlaka ostane ispravno samo jedno svjetlo, postupa se u skladu s odredbom iz stavka 2. ovoga članka. Ako noću tijekom vožnje na čelu vlaka dođe do neispravnosti svih svjetala, vlak smije nastaviti daljnju vožnju do sljedećeg kolodvora brzinom do 20 km/h.
- (4) Kada tijekom vožnje vlaka s prijevozom putnika dođe do neispravnosti svih svjetala na kraju vlaka, vlak se mora zaustaviti u sljedećem kolodvoru. U slučaju da se u tom kolodvoru može uključiti barem jedno svjetlo za označavanje kraja vlaka, vlak nastavlja vožnju redovitom brzinom do krajnjeg kolodvora. U slučaju da se u sljedećem kolodvoru ne može uključiti barem jedno svjetlo za označavanje kraja vlaka, vlak je potrebno označiti signalnim znakom »Kraj vlaka« za teretni promet te vlak nastavlja daljnju vožnju redovitom brzinom do krajnjeg kolodvora.

- (5) Kada se tijekom vožnje teretnog vlaka njegov signalni znak »Kraj vlaka« izgubi ili ošteći, željeznički prijevoznik ga mora nadomjestiti u sljedećem kolodvoru.
- (6) Kada je kod lokomotiva i motornih vlakova završni svjetlosni signal neispravan, mora se nadomjestiti signalnim znakom »Kraj vlaka« za teretni promet u prvom kolodvoru.
- (7) Vučno vozilo koje iz depoa polazi preuzeti vlak i od vlaka odlazi u depo, u smjeru kretanja mora imati signalni znak propisan za označavanje čela vlaka.

Signal na manevarskoj lokomotivi

Članak 48.

- (1) Lokomotiva namijenjena za manevriranje mora se posebno označiti za vrijeme manevriranja u službenom mjestu.
- (2) Signalni znak »Manevarska lokomotiva« – na prednjoj i stražnjoj strani jedna bijela svjetlost (slika 69).

Slika 69

- (3) Kada vozna lokomotiva manevrira, na čelu u smjeru kretanja ima signalni znak propisan za čelo vlaka.

Signalni na pružnom vozilu

Članak 49.

Čelo pružnog vozila označava se kao čelo vlaka. Kraj pružnog vozila označava je kao kraj vlaka za prijevoz putnika. Iznimno, ako kraj pružnog vozila nije moguće označiti kao kraj vlaka za prijevoz putnika, označava ga se kao kraj teretnog vlaka.

IV. SIGNALI KOLODVORSKOG OSOBLJA, OSOBLJA VLAKA I OSOBLJA PRUGE

Signalni znakovi kolodvorskog osoblja

Članak 50.

- (1) Signalni znakovi kolodvorskog osoblja namijenjeni su međusobnom sporazumijevanju osoblja koje sudjeluje kod vožnje vlakova, manevarskih sastava i pružnih vozila.
- (2) Signalni znakovi kolodvorskog osoblja daju se:
 - ručnom signalnom zastavicom crvene boje,
 - signalnom svjetiljkom,
 - signalnim loparićem,
 - usnom zviždaljkom.
- (3) Kolodvorsko osoblje koristi i signalna sredstva osoblja pruge.
- (4) U signalne znakove kolodvorskog osoblja spadaju:
 - signalni znakovi kod prijema i otpreme vlaka,
 - signalni znakovi kod manevriranja,
 - signalni znakovi kod provjere ispravnosti kočnica.

Signalni znakovi kod prijema i otpreme vlaka

Članak 51.

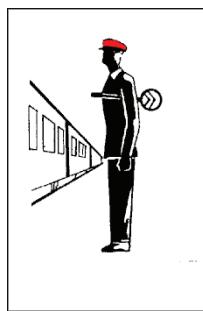
- (1) Signalnim znakovima kod prijema i otpreme vlaka daju se zapovijedi osoblju vlaka za pripremu za polazak vlaka, za polazak odnosno prolazak vlaka.
- (2) Signalni znakovi koje daje vlakopratno osoblje namijenjeni su za sporazumijevanje kod pripreme za polazak vlaka.

(3) Ako je potrebno, vlakopratno osoblje rabi i druge signalne znakove propisane ovim Pravilnikom.

(4) Signalne znakove za prijem i otpremu odnosno prolazak vlaka, prometnik vlakova danju daje signalnim loparićem, a noću ručnom signalnom svjetiljkom sa zelenom svjetlošću.

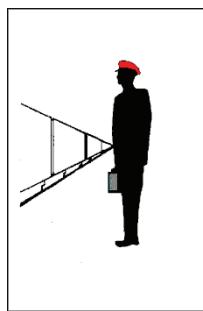
(5) Signalni znak »Na mjestu«

a) signalnim loparićem – prometnik vlakova drži signalni loparić pod pazuhom širom površinom prema čelu i kraju vlaka (slika 70)

Slika 70

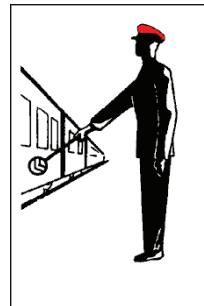
b) ručnom signalnom svjetiljkom – prometnik vlakova drži ručnu signalnu svjetiljku sa zelenom svjetlošću okrenutom prema kraju vlaka (slika 71)

Slika 71

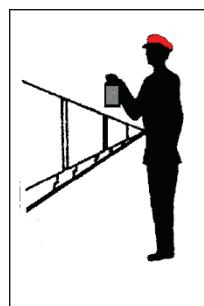
(6) Signalni znak »Priprema za polazak«

- a) signalnim loparićem – prometnik vlakova drži signalni loparić ispruženom rukom koso nadolje prema vlaku tako da šira površina loparića bude okrenuta prema čelu i kraju vlaka (slika 72)

Slika 72

- b) ručnom signalnom svjetiljkom – prometnik vlakova drži ručnu signalnu svjetiljku podignutu u visini grudi tako da prema kraju vlaka pokazuje zelenu svjetlost, a naizmjenično prema kraju i čelu vlaka ako se ne nalazi u blizini vučnog vozila (slika 73)

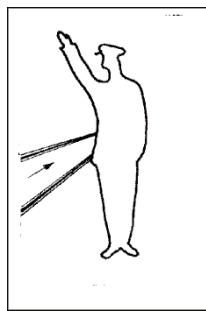
Slika 73

- c) usnom zviždaljkom – uz dnevni ili noćni signalni znak prometnik vlakova daje jedan dugi zvižduk:

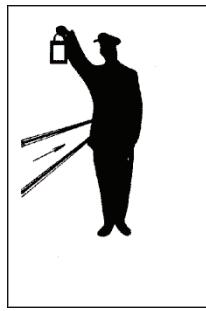
(7) Signalni znak »Spremno za polazak«

- dnevni znak – vlakopratitelji drže ruku podignutu uvis (slika 74)

Slika 74

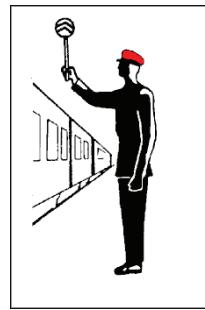
- noćni znak – vlakopratitelji drže uvis podignutu ručnu signalnu svjetiljku s bijelom svjetlošću (slika 75)

Slika 75

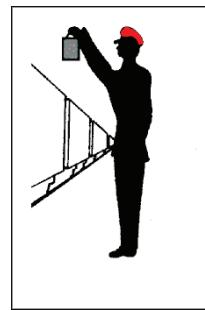
(8) Signalni znak »Polazak«

- a) signalnim loparićem – prometnik vlakova digne okomito iznad glave signalni loparić širom površinom prema čelu vlaka (slika 76)

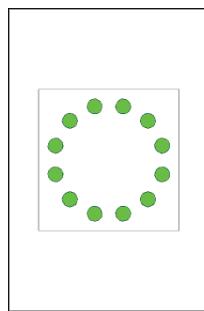
Slika 76

- b) ručnom signalnom svjetiljkom – prometnik vlakova digne iznad glave ručnu signalnu svjetiljku okrenutu zelenom svjetlošću prema čelu vlaka (slika 77)

Slika 77

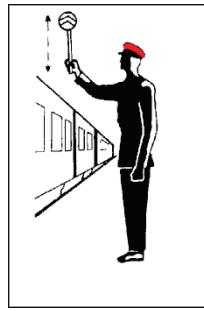
- c) svjetlosnim signalom – kružnica svjetlećih zelenih žarulja na izlaznom signalu (slika 78)

Slika 78

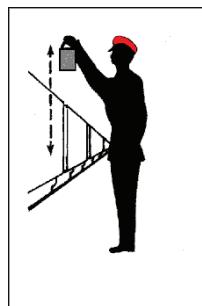
- (9) Signalni znak »Prolazak slobodan«

- a) signalnim loparićem – prometnik vlakova iznad glave u jednakim razmacima podiže i spušta signalni loparić širom površinom prema dolazećem vlaku (slika 79)

Slika 79

- b) ručnom signalnom svjetiljkom – prometnik vlakova iznad glave u jednakim razmacima podiže i spušta ručnu signalnu svjetiljku okrenutu zelenom svjetlošću prema dolazećem vlaku (slika 80)

Slika 80

Članak 52.

- (1) Signalnim loparićem ili ručnom signalnom svjetiljkom sa zelenom svjetlošću vlak smije otpremiti samo prometnik vlakova.
- (2) Signalni znak »Na mesta« i »Priprema za polazak« znači zapovijed vlakopratnom osoblju da pripremi vlak za polazak, a kada je vlak spremjan za polazak, da daje signalni znak »Spremno za polazak«. Ti signalni znakovi istodobno upozoravaju osoblje vučnog vozila da očekuju zapovijed za polazak.
- (3) Signalne znakove »Na mesta«, »Priprema za polazak«, »Polazak« i »Prolazak slobodan« prometnik vlakova daje s takva mjesta na kolodvorskem prostoru da ga osoblje vlaka može vidjeti i razumjeti dane signalne znakove.
- (4) Signalnim znakom »Na mesta« prometnik vlakova upozorava osoblje vlaka da predstoji njegov polazak. Nakon toga signalnog znaka vlakopratitelji zauzimaju svoja mesta pored vlaka, a kod vlakova za prijevoz putnika pozivaju i putnike u vlak.
- (5) Kada prometnik vlakova ustanovi da je vlakopratno osoblje postupilo prema danome signalnom znaku »Na mesta«, daje signalni znak »Priprema za polazak«. Taj signalni znak za osoblje vlaka znači da vlak mora biti spremjan za polazak.

(6) Ako je vlak spreman za polazak, vlakopratitelji, počevši od završnoga prema prvome daju signalni znak »Spremno za polazak«.

(7) Nakon primljenog signalnog znaka »Spremno za polazak« prometnik vlakova daje signalni znak »Polazak«, a kada se vlak pokrene, signalni loparić ili ručnu signalnu svjetiljku vraća u položaj koji odgovara signalnom znaku »Na mesta«.

(8) Ako na dani signalni znak »Polazak« strojovođa ne pokrene vlak, prometnik vlakova mora poći prema vučnom vozilu dajući i dalje taj signalni znak i prema potrebi riječima izdati zapovijed za polazak.

(9) Kod motornih vlakova za prijevoz putnika na kojima je otvaranje i zatvaranje vrata usklađeno s izmjenom putnika i gdje strojovođa može prije polaska vlaka putem odgovarajućih pokazivača utvrditi da su vrata za ulazak odnosno izlazak putnika zatvorena, ne daje se signalni znak »Spremno za polazak«. Zatvorena vrata tada znače da je vlak spreman za polazak. U registru željezničkih vozila navodi se koje serije motornih vlakova ispunjavaju uvjete za nedavanje signalnoga znaka »Spremno za polazak«.

(10) Dani signalni znak »Polazak« prometnik vlakova opoziva davanjem signalnog znaka »Stoj«.

(11) Kada se vlak nakon polaska iznimno zaustavi na kolodvorskem području, a nastavlja započetu vožnju, prometnik vlakova mora ponoviti zapovijed za polazak.

(12) Kada postoji mogućnost da na signalni znak »Polazak« krene vlak kojemu taj signalni znak nije dan, prometnik vlakova istodobno s davanjem signalnog znaka »Polazak« mora izgovoriti i broj vlaka koji se otprema ili zapovijed za polazak dati neposredno strojovođi.

- (13) Strojovoda ne smije pokrenuti vlak ako sumnja da je signalni znak »Polazak« dan drugom vlaku.
- (14) Vlak koji se u kolodvoru zadržava te vlak koji po voznom redu prolazi kolodvor bez zadržavanja, prometnik vlakova dočekuje stojeći mirno, danju bez signalnog loparića, a noću s ručnom signalnom svjetiljkom u spuštenom položaju, sa zelenom svjetlošću okrenutom prema vlaku koji dolazi odnosno prolazi.
- (15) Vlaku koji kroz kolodvor prolazi iznimno ili po zapovijedi, daje se signalni znak »Prolazak slobodan«.
- (16) Signalni znak »Polazak« kružnicom svjetlećih zelenih žarulja na izlaznom signalu ne smije se rabiti za otpremu vlakova za prijevoz putnika. Iznimke odobrava upravitelj infrastrukture te ih je dužan objaviti u Izvješću o mreži.
- (17) Iznimno, prometnik vlakova signalni znak »Priprema za polazak« može dati samo zviždaljkom, a zapovijed za polazak usmeno.
- (18) U službenim mjestima gdje nema prometnika vlakova, kod vlaka koji je stao na otvorenoj pruzi i kod vlaka za prijevoz putnika kod kojega se s jednog mjesta rukuje vratima, o polasku vlaka odlučuje strojovoda.
- (19) U službenim mjestima gdje nema prometnika vlakova, vlakopratitelj postupa u skladu sa stavkom 4. ovoga članka te nakon toga daje signalni znak »Spremno za polazak«.
- (20) Svjetlosnim signalom za signaliziranje signalnog znaka »Polazak« opremaju se prema potrebi kolodvori koji imaju svjetlosne kolosiječne izlazne signale u ovisnosti s voznim putovima. Taj signal ugrađuje se ispod signalne ploče na stupu glavnoga signala.
- (21) Ovisnost svjetlosnog signala za davanje signalnog znaka »Polazak« i izlaznog signala mora biti takva da se njime može rukovati tek kada izlazni signal signalizira signalni znak za dopušteno vožnju.

(22) Postavljanje izlaznog signala da signalizira signalni znak za dopušteno vožnju ne smije omogućiti automatsko pokazivanje signalnog znaka »Polazak«.

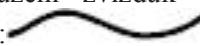
Signalni znakovi kod manevriranja

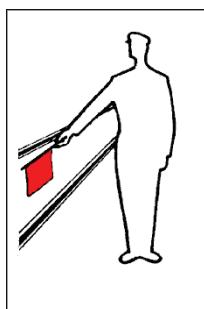
Članak 53.

(1) Signalnim znakovima kod manevriranja zapovijeda se pokretanje u određenom smjeru, reguliranje brzine te zaustavljanje manevarskega sastava. Ti signalni znakovi rabe se i za obavještavanje strojovode o nastavku vožnje ili zaustavljanju vlaka.

(2) Manevarsko i skretničko osoblje rabi vidne i čujne signalne znakove za sporazumijevanje kod manevriranja i vožnji vlakova.

(3) Signalni znak »Lagano«

- dnevni znak: držati koso naniže razvijenu crvenu signalnu zastavicu, a uz to dati jedan produženi zvižduk usnom zviždaljkom, naizmjenično visok i dubok:

Slika 81

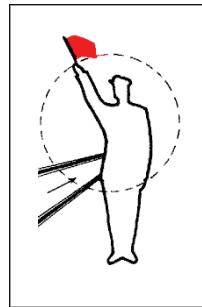
- noćni znak: držati signalnu svjetiljku s bijelom svjetlošću u visini grudi, a uz to dati jedan produženi zvižduk usnom zviždaljkom, naizmjenično visok i dubok:

Slika 82

(4) Signalni znak »Stoj«

- dnevni znak: mahanje u krug crvenom signalnom zastavicom, a uz to i davanje najmanje pet kratkih zvižduka usnom zviždaljkom: ••••• (slika 83)

Slika 83

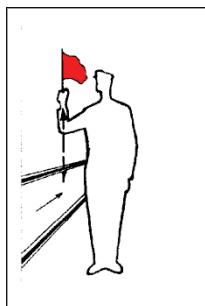
- noćni znak: mahanje u krug signalnom svjetiljkom s crvenom ili bijelom svjetlošću, a uz to i davanje najmanje pet kratkih zvižduka usnom zviždaljkom: ••••• (slika 84)

Slika 84

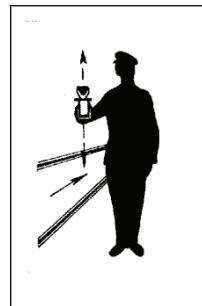
(5) Signalni znak »Naprijed«

- dnevni znak: mahanje razvijenom crvenom signalnom zastavicom gore-dolje u duljim potezima, a uz to dati i jedan dugački zvižduk usnom zviždaljkom: [REDACTED] (slika 85)

Slika 85

- noćni znak: mahanje signalnom svjetiljkom s bijelom svjetlošću gore-dolje u duljim potezima, a uz to dati i jedan dugački zvižduk usnom zviždaljkom: [REDACTED] (slika 86)

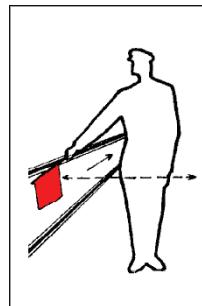

Slika 86

(6) Signalni znak »Natrag«

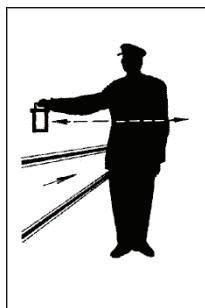
- dnevni znak: mahanje razvijenom crvenom signalnom zastavicom lijevo- desno u duljim potezima, a uz to davanje dva dugačka zvižduka usnom zviždaljkom:

[REDACTED] [REDACTED] (slika 87)

Slika 87

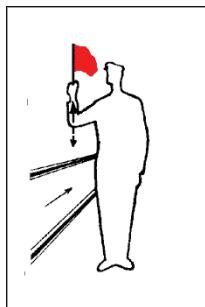
- noćni znak: mahanje signalnom svjetiljkom s bijelom svjetlošću lijevo-desno u duljim potezima, a uz to davanje dva dugačka zvižduka usnom zviždaljkom: [REDACTED] [REDACTED] (slika 88)

Slika 88

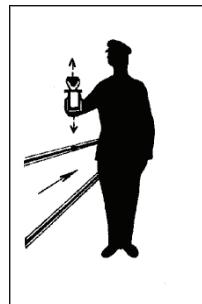
(7) Signalni znak »Malo naprijed«

- dnevni znak: mahanje razvijenom crvenom signalnom zastavicom gore-dolje u kratkim potezima, a uz to dati jedan kratki zvižduk usnom zviždaljkom: • (slika 89)

Slika 89

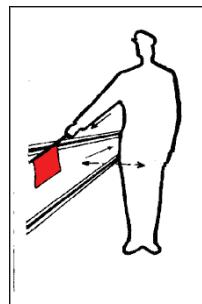
- noćni znak: mahanje signalnom svjetiljkom s bijelom svjetlošću gore-dolje u kratkim potezima, a uz to dati jedan kratki zvižduk usnom zviždaljkom: • (slika 90)

Slika 90

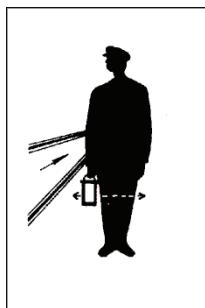
(8) Signalni znak »Malo natrag«

- dnevni znak: mahanje razvijenom crvenom signalnom zastavicom lijevo-desno u kratkim potezima, a uz to davanje dva kratka zvižduka usnom zviždaljkom: •• (slika 91)

Slika 91

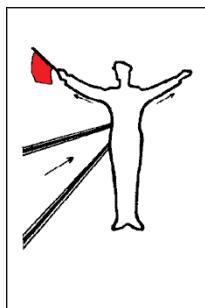
- noćni znak: mahanje signalnom svjetiljkom s bijelom svjetlošću lijevo-desno u kratkim potezima, a uz to davanje dva kratka zvižduka usnom zviždaljkom: •• (slika 92)

Slika 92

(9) Signalni znak »Odbačaj«

- dnevni znak: mahnuti razvijenom crvenom signalnom zastavicom i slobodnom rukom koso prema gore, a uz to dati jedan kratki i jedan dugački zvižduk usnom zviždaljkom:
 - [REDACTED] (slika 93)

Slika 93

- noćni znak: mahnuti signalnom svjetiljkom s bijelom svjetlošću koso prema gore, a uz to dati jedan kratki i jedan dugački zvižduk usnom zviždaljkom: • [REDACTED] (slika 94)

Slika 94

Članak 54.

- (1) Signalnim znakom »Lagano« zapovijeda se strojovođi da smanji brzinu i očekuje davanje signalnog znaka »Stoj« ili vožnju smanjenom brzinom.
- (2) Za zaštitu mjesta i vozila na kolodvorskem području, kolodvorsko osoblje rabi crveni i zeleni signalni lopar, a po potrebi i ručne signalne znakove.
- (3) Signalni znak »Stoj« može se kod opasnosti dati bilo kakvim sredstvom.
- (4) Signalni znak »Stoj« signaliziran ručnim signalnim sredstvom daje se na udaljenosti zaustavnog puta ispred mjesta koje se štiti.
- (5) Signalnim znakom »Naprijed« i »Malo naprijed« zapovijeda se osoblju na vučnom vozilu manevarska vožnja:
 - a) u smjeru zaposjednute upravljačnice kod vučnih vozila s upravljačnicom na oba kraja,
 - b) u smjeru »duljeg kraja« kod vučnih vozila s jednom upravljačnicom,
 - c) kod vučnih vozila s upravljačnicom u sredini vozni smjer određuje se dogovorno ili se zapovijedi daju usmeno.

(6) Kada se signalizira manevarsко kretanje vlaku, signalni znak »Naprijed« daje se kod manevarske vožnje vučom, a signalni znak »Natrag« kod manevarske vožnje guranjem.

(7) Signalnim znakom »Odbačaj« zapovijeda se odbacivanje jednoga ili grupe vozila.

Signalni znakovi kod provjere ispravnosti kočnica

Članak 55.

(1) Signalni znakovi kod provjere ispravnosti kočnica namijenjeni su za sporazumijevanje osoblja koje provjerava ispravnost kočnica na vlakovima, manevarskim sastavima i pružnim vozilima.

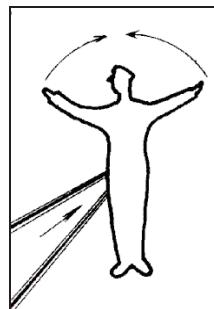
(2) Signalni znakovi kod provjere ispravnosti kočnica daju se ručnim signalnim sredstvima.

(3) Kod provjere ispravnosti kočnica može se sporazumijevati i drugim sredstvima sporazumijevanja.

(4) Signalni znak »Poziv na probu kočenja« – tri kratka i jedan dugačak zvižduk zviždaljkom ponavljati više puta:••• [REDACTED]

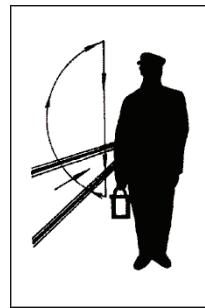
(5) Signalni znak »Zakoči«

- dnevni znak – sklapati više puta ruke iznad glave licem prema strojovodi (slika 95)

Slika 95

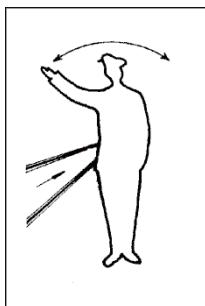
- noćni znak – signalnu svjetiljku s bijelom svjetlošću okrenutu prema strojovođi podizati više puta u luku do glave i okomito je spuštati naniže (slika 96)

Slika 96

(6) Signalni znak »Otkoči«

- dnevni znak – mahati u polukrugu rukom iznad glave licem prema strojovođi (slika 97)

Slika 97

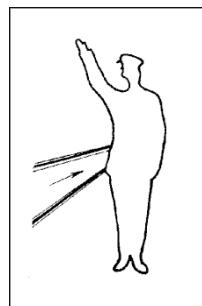
- noćni znak – mahati u polukrugu iznad glave signalnom svjetiljkom s bijelom svjetlošću okrenutom prema strojovođi (slika 98)

Slika 98

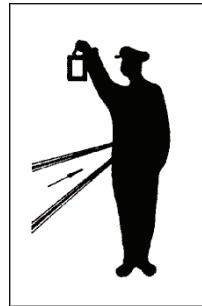
(7) Signalni znak »Proba kočenja završena«

- dnevni znak – ruku podići uvis, licem okrenutim prema strojovođi (slika 99)

Slika 99

- noćni znak – uvis podići signalnu svjetiljku s bijelom svjetlošću okrenutom prema strojovodži (slika 100)

Slika 100

(8) Signalni znakovi kod provjere ispravnosti kočnica daju se tako da ih osoblje vučnog vozila može jasno vidjeti.

(9) Prema potrebi vlakopratno osoblje mora prenositi odgovarajuće signalne znakove za provjeru ispravnosti kočnica.

Signalni osoblja pruge

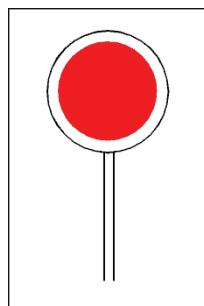
Članak 56.

(1) Signalima osoblja pruge signalizira se neprohodnost ili smanjena brzina na pruzi ili kolosijeku.

(2) Signalni znakovi osoblja pruge daju se signalnom svjetiljkom ili signalnim loparom. Osoblje pruge koristi i signalne znakove kod manevriranja.

(3) Signalni znak »Stoj«

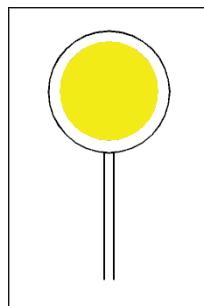
- signalnim loparom, dnevni i noćni znak: crveni signalni lopar s bijelim rubom, prevučen reflektirajućom materijom (slika 101)

Slika 101

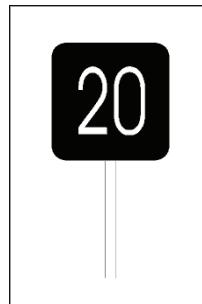
(4) Signalni znak »Lagano«

- signalnim loparom, dnevni i noćni znak: žuti signalni lopar s bijelim rubom, prevučen reflektirajućom materijom (slika 102)

Slika 102

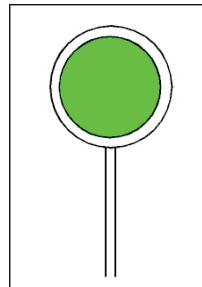
(5) Signalni znak »Početak lagane vožnje« – bijela brojka prevučena reflektirajućom materijom na crnoj četverokutnoj ploči (slika 103).

Slika 103

(6) Signalni znak »Opozivni signal«

- signalnim loparom, dnevni i noćni znak: zeleni signalni lopar s bijelim rubom, prevučen reflektirajućom materijom (slika 104)

Slika 104

Članak 57.

(1) Signalni znak »Stoj« signaliziran crvenim signalnim loparom rabi se za zaštitu neprohodnog mesta na pruzi ili kolosijeku.

(2) Signalni znak »Stoj« signaliziran crvenim signalnim loparom označava da na pruzi ili kolosijeku postoji smetnja koja ugrožava daljnju vožnju i da se vlak, manevarski sastav ili pružno vozilo mora zaustaviti ispred lopara.

(3) Crveni signalni lopar postavlja se na otvorenoj pruzi na udaljenosti od najmanje 100 m, a na kolodvorskim kolosijecima najmanje na 50 m ispred mjesta koje štiti.

(4) Signalni znak »Stoj« signaliziran crvenim signalnim loparom na pruzi mora se predsignalizirati signalnim znakom »Lagano« postavljanjem žutoga signalnog lopara na udaljenost zaustavnog puta ispred crvenog lopara.

(5) Vlak, manevarski sastav ili pružno vozilo moraju se zaustaviti ispred postavljenoga signalnog znaka »Stoj«.

(6) Kada se signalni znak »Stoj« mora davati ili postaviti u tunelu ili na mostu, a vlak bi morao djelomično stajati u tunelu ili na mostu, mora se davati ili postaviti na propisanoj udaljenosti ispred tunela ili mosta.

(7) Kada zbog nastale opasnosti neprohodno mjesto nije moguće zaštititi na propisan način, radnik žurno kreće u susret vlaku, manevarskom sastavu ili pružnom vozilu neprekidno dajući signalni znak »Stoj«.

(8) Signalni znak »Stoj« mora se davati ili postaviti:

- a) kada je zbog stanja pruge ili smetnje ugrožena sigurnost prometa,
- b) kada je vlak pušten na zatvoreni kolosijek, a osoblje o tome nije bilo obaviješteno,
- c) kada vlak koji dolazi ugrožava osobe ili cestovna vozila,
- d) kada se na vlaku primijeti neispravnost ili nedostatak koji bi mogao ugroziti njegovu daljnju vožnju,

e) ispred signalnog stupa ili na signalni stup neosvijetljenog glavnog svjetlosnog signala, osim kod prostornih signala automatskoga pružnog bloka i automatske odjavnice.

(9) Crveni signalni lopar postavlja se s obiju strana neprohodnog mjeseta bez obzira voze li vlakovi po tome kolosijeku iz jednoga ili iz obaju smjerova i vrijedi kod dvokolosiječnih i usporednih pruga, a kod kolodvorskih kolosijeka samo za onaj kolosijek koji je označen tim signalnim znakom. Kada se crveni signalni lopar ne može postaviti pokraj kolosijeka za koji vrijedi, postavlja se u sredinu kolosijeka.

(10) Da se ne bi ometale vožnje po susjednim kolosijecima, kada se na usporednim ili dvokolosiječnim prugama, ili u kolodvorima crveni signalni lopar postavlja samo za jedan kolosijek, pokraj susjednih kolosijeka usporedno s tim loparom mora se postaviti opozivni zeleni signalni lopar.

(11) Kada se zbog nastale smetnje mora zaštititi neprohodno mjesto, a zaštitu postavlja jedan radnik, neprohodno mjesto zaštićuje se u prvom redu iz smjera iz kojega se očekuje vlak.

(12) Crveni signalni lopar rabi se u kolodvorima:

- a) za označavanje potpune neprohodnosti jednoga ili više kolosijeka, i to:
 - kada je neprohodan samo jedan kolosijek, crveni signalni lopar postavlja se s obiju strana neprohodnog mjeseta u sredinu kolosijeka usporedno s međnikom,
 - kada su neprohodna dva ili više susjednih kolosijeka, neprohodni kolosijeci se štite postavljanjem jednoga crvenog signalnog lopara usporedno s međnikom prvoga susjednoga prohodnog kolosijeka. Na isti način zaštićuje se i druga strana neprohodnog mjeseta.
- b) za zabranjivanje izlaska vlaka, manevarskog sastava ili pružnog vozila iz kolodvora zbog neprohodnosti pruge. Crveni signalni lopar postavlja se u sredinu kolosijeka iza posljednje izlazne

skretnice. Kada se u kolodvoru mora manevrirati preko izlazne skretnice, crveni signalni lopar postavlja se usporedno sa signalom granica maneviranja.

- c) za zaštićivanje neprohodnog mjesta ili vozila na kolosijeku koja se ne smiju pokretati, a postavlja se s obiju strana neprohodnog mjesta ili vozila.

(13) Kada zbog neprohodnog mjesta nije moguć ulazak niti na jedan kolosijek, crveni signalni lopar postavlja se s obiju strana kolodvora na propisanoj udaljenosti ispred prve ulazne skretnice i predsignalizira se žutim signalnim loparom.

(14) Žutim signalnim loparom na otvorenoj pruzi predsignaliziraju se lagana vožnja ili crveni signalni lopar.

(15) Žuti signalni lopar postavlja se na pruzi na udaljenosti zaustavnog puta ispred signalnog znaka koji predsignalizira.

(16) Ako lagana vožnja nije uvedena, a nastane iznenadna potreba za vožnjom smanjenom brzinom, radnik mora žurno krenuti u susret dolazećem vlaku, manevarskom sastavu ili pružnom vozilu neprekidno dajući signalni znak »Stoj« te nakon zaustavljanja usmeno obavijestiti o laganoj vožnji strojovođu.

(17) Mjesto na pruzi ili kolosijeku preko kojega se mora voziti smanjenom brzinom zaštićuje se iz oba smjera.

(18) Na usporednim jednokolosiječnim prugama, ako u smjeru vožnje s desne strane između kolosijeka nema dosta mjesta, signalni znakovi za lagantu vožnju moraju se postaviti na vanjsku stranu kolosijeka za koji vrijede.

(19) Kada je na usporednim prugama žuti signalni lopar postavljen samo za jedan kolosijek, pokraj drugih kolosijeka usporedno s tim loparom moraju se postaviti zeleni signalni lopari.

(20) Kada se na pružnom kolosijeku moraju signalizirati dvije ili više uzastopnih laganih vožnji različitih brzina bez međuprostora na ispravnom kolosijeku, ili ako je međuprostor manji od 1300 m, takve lagane vožnje za svaki smjer vožnje signaliziraju se jednim signalnim znakom »Lagano«.

(21) Za postavljanje jednoga ili više signalnih znakova »Početak lagane vožnje« vrijedi sljedeće:

- a) kada je duljina kolosijeka na kojem se uvode uzastopne lagane vožnje do 1500 m, za taj dio kolosijeka za svaki smjer vožnje postavlja se po jedna signalna ploča sa signalnim znakom »Početak lagane vožnje« kojim je označena manja smanjena brzina,
- b) kada je duljina kolosijeka na kojem se uvode uzastopne lagane vožnje veća od 1500 m, za svaki smjer vožnje postavlja se potreban broj signalnih ploča sa signalnim znakovima »Početak lagane vožnje«. U slučaju kada je prva lagana vožnja manjom brzinom, a druga većom brzinom, vožnja vlaka većom brzinom može se nastaviti kada je posljednje vozilo vlaka prošlo pokraj drugog signalnog znaka »Početak lagane vožnje«.

(22) Kada se lagana vožnja uvodi na glavnim prolaznim kolosijecima ili na otvorenoj pruzi odmah iza kolodvora i kada bi se žuti signalni lopar morao postaviti u kolodvoru, on se postavlja ispred prve ulazne skretnice.

(23) Žuti signalni lopar ne postavlja se u kolodvoru kada se lagana vožnja uvodi na drugim glavnim i sporednim kolosijecima. Lagana vožnja na tim kolosijecima signalizira se samo signalnim znakom »Početak lagane vožnje« koji se postavlja pokraj međnika uz kolosijek za koji vrijedi. Signalizirana brzina vrijedi od toga međnika do međnika na drugom kraju kolosijeka.

(24) O uvedenim laganim vožnjama moraju se pravodobno obavijestiti sva službena i radna mjesta kojih se one tiču.

(25) Signalni znak »Opozivni signal« – zeleni signalni lopar, namijenjen je za opoziv signala lagane vožnje, a u određenim slučajevima i crvenoga i žutoga signalnog lopara.

(26) Signalni znak »Opozivni signal« označava mjesto od kojega prestaje lagana vožnja. Nakon prolaska posljednjeg vozila pokraj toga signalnog znaka, daljnja vožnja smije se nastaviti najvećom dopuštenom brzinom.

(27) Zeleni signalni lopar postavlja se na granici štićenoga i ispravnog dijela pruge ili kolosijeka, a kada to nije moguće, pomiče se u smjeru ispravnog dijela kolosijeka ili usporedno s loparom koji opoziva.

(28) Crveni, žuti i zeleni signalni lopar moraju se vidjeti pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle s udaljenosti:

- 200 m za zaustavni put od 700 m,
- 300 m za zaustavni put od 1000 m,
- 500 m za zaustavni put od 1500 m.

Signalni znakovi osoblja vučnog vozila

Članak 58.

(1) Signalnim znakovima osoblja vučnog vozila daju se kod vlaka zapovijedi i upozorenja vlakopratnomu, kolodvorskemu, pružnom osoblju i drugim osobama.

(2) Signalni znakovi osoblja vučnog vozila rabe se i kod manevarskih vožnji.

(3) Signalni znakovi osoblja vučnog vozila daju se sirenom vučnog vozila.

(4) Signalni znak »Pazi« – jedan dugačak zvuk: [REDACTED]

(5) Signalni znak »Opasnost, koči« – najmanje pet kratkih zvukova brzo jedan za drugim:••••

(6) Signalni znak »Popusti kočnice« – jedan dugačak i dva kratka zvuka: [REDACTED] ..

(7) Kod vlakova s dvjema lokomotivama na čelu vlaka potrebne signalne znakove daje osoblje u prvoj lokomotivi, a kod vlakova s dvjema potiskivalicama osoblje u posljednjoj potiskivalici, osim signalnog znaka »Opasnost, koči«, koji kod nastale potrebe daje osoblje vučnog vozila koje prvo primijeti opasnost. Istim načinom signalne znakove daju strojovođe motornih garnitura.

(8) Kod guranih vlakova signalne znakove osoblja vučnog vozila iz stavka 4. i 5. ovoga članka, usnom zviždaljkom daje vlakopratitelj prvog vagona na čelu vlaka.

Članak 59.

(1) Signalni znak »Pazi« osoblje vučnog vozila mora dati kada je to u interesu opće sigurnosti željezničkog prometa, drugih sudionika u prometu i trećih osoba, a posebice:

- a) ispred signalne oznake »Prilazni signal«,
- b) ispred signalne oznake »Pazi, željezničko-cestovni prijelaz«,
- c) ispred signalne oznake »Mjesto rada na pruzi«,
- d) ispred prijelaza čiji uređaj za osiguravanje nije ispravan ili prijelaz iznimno nije zaposjednut,
- e) prije ulaska u tunel, prije nailaska na most ili vijadukt te prije napuštanja tunela, mosta ili vijadukta,
- f) ispred signalne oznake »Početak potiskivanja« i »Završetak potiskivanja«,
- g) više puta za vrijeme smanjene vidljivosti ili ispred objekata koji sprečavaju vidik,

- h) dvaput, nakon zaustavljanja vlaka ispred glavnog signala bez relejnog odnosno elektroničkog osiguranja ili štitnog signala koji signalizira signalni znak za zabranjenu vožnju te nakon zaustavljanja ispred crvenog signalnog lopara,
- i) kod mimoilaženja vlakova u kolodvorima, stajalištima i u blizini prijelaza,
- j) kada je potrebno željezničke radnike, druge sudionike u prometu i treće osoba upozoriti na nailazak vlaka, manevarskog sastava odnosno pružnog vozila,
- k) prije polaska vlaka iz službenog mjesta nezaposjednutog prometnikom vlakova,
- l) kod nailaska na signale sa signalnim znakom »Pripremi se za spuštanje oduzimača struje« i signalnog znaka »Pripremi se za isključenje glavnog prekidača« kada su na čelu vlaka u službi dva pojedinačno upravljana elektrovučna vozila,
- m) kod nailaska na stajalište za vrijeme vožnje nepravilnim kolosijekom dvokolosiječne pruge.

(2) Signalni znak »Opasnost, koči!« osoblje vučnog vozila daje uvijek kada primjeti da je nastala opasnost za sigurnost željezničkog prometa.

(3) Signalnim znakom »Popusti kočnice« dva puta uzastopce zapovijeda se vlakopratnom osoblju pregled kočnog sustava.

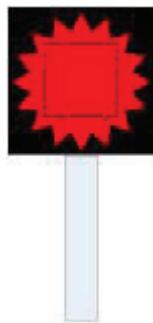
(4) Kod vlakova s potiskivalicom, nakon primitka zapovijedi za polazak strojovođa u lokomotivi na čelu vlaka daje signalni znak »Popusti kočnice« koji ponavlja strojovođa u potiskivalici i pokreće potiskivalicu. Nakon toga strojovoda u lokomotivi na čelu vlaka daje signalni znak »Pazi« i pokreće voznu lokomotivu.

Signal za upozorenje na odron

Članak 60.

(1) Signalom za upozorenje na odron opremaju se pruge odnosno pružne dionice na kojima postoji opasnost od odrona.

(2) Signalni znak »Stoj, odron na pruzi« – jedna crvena trepajuća svjetlost (slika 105).

Slika 105

(3) Signalni znak »Stoj, odron na pruzi« signalizira da je potrebno zaustaviti vlak odnosno druga željeznička vozila koja voze odnosnom pružnom dionicom što je prije moguće.

(4) Signalni znak »Stoj, odron na pruzi« vrijedi za sve vlakove i za sva željeznička vozila, bez obzira na kolosijek i smjer vožnje.

(5) Signali za upozorenje na odron ugrađuju se na svaki drugi stup kontaktne mreže, na posebne stupove ili na konzole ugrađene na stijene duž cijelog ugroženog područja s one strane pruge koja je povoljna za ugradnju s obzirom na konfiguraciju terena te mogu imati dvostranu signalizaciju.

- (6) Prvi signal na početku mjesta opasnosti od odrona ugrađuje se najmanje na udaljenosti zaustavnoga puta ispred mjesta opasnosti od odrona s tim da mora biti osigurana daljina vidljivosti od najmanje 200 m.
- (7) Signali moraju biti ugrađeni na takav način da strojovoda u svakome trenutku vožnje može vidjeti barem jedan signal za upozorenje na odron.
- (8) Daljina vidljivosti signala za upozorenje na odron koja se mora ostvariti jednaka je potrebnoj daljini vidljivosti glavnih signala.
- (9) Crvena trepćuća svjetlost svijetli tada kada uređaj za upozorenje na odron registrira nesigurnost za daljnju vožnju. Kontrola rada uređaja za javljanje nalazi se u jednome od kolodvora, koji za vrijeme odvijanja prometa mora biti zaposjednut.

V. SIGNALNE OZNAKE

Opće odredbe

Članak 61.

(1) Signalnim oznakama na pruzi i u službenim mjestima upozorava se osoblje kojega se to tiče na određena mjesta, objekte i signale kod kojih se mora postupati u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

(2) Signalne oznake su:

- mjesto zaustavljanja,
- oznaka za stajališta,
- predsignalna opomenica,
- objavnice glavnih signala i predsignala,
- oznaka za zaštitni signal,
- opomenica željezničko-cestovnog prijelaza,
- opomenica pružnih radova,
- oznaka nagiba pruge,
- kilometarska i hektometarska oznaka,
- oznaka za početak i završetak potiskivanja,
- oznaka za predmet koji ulazi u slobodni profil pruge,
- početak i kraj izoliranog preklopa,
- oznaka za mjesto na kojem je telefon,
- pokušna baliza autostop uređaja,
- oznaka da signal ne vrijedi.

Mjesto zaustavljanja

Članak 62.

(1) Signalna oznaka za mjesto zaustavljanja označava:

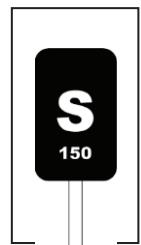
- mjesto gdje se mora zaustaviti čelo vlaka za prijevoz putnika,
- mjesto graničnika gdje se mora zaustaviti vučno vozilo kod izlaska ili ulaska u depo.

(2) Signalna oznaka »Mjesto zaustavljanja« – crna pravokutna ploča s bijelim slovom »S« prevučenim reflektirajućom materijom (slika 106).

Slika 106

(3) Signalna oznaka »Mjesto zaustavljanja« – crna pravokutna ploča s bijelim slovom »S« i bijelim brojem koji su prevučeni reflektirajućom materijom (slika 107).

Slika 107

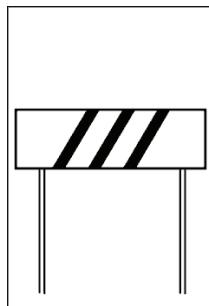
- (4) Broj na signalnoj oznaci »Mjesto zaustavljanja« ispod slova S označava duljinu vlaka u metrima. Signalna oznaka s tim brojem važi za sve vlakove čija je duljina manja od duljine upisane na signalnoj oznaci. Vlakovi veće duljine zaustavljaju se kod signalne oznake »Mjesto zaustavljanja« bez broja ispod slova S.
- (5) Signalna oznaka mjesta zaustavljanja može biti stalno ugrađena ili se može postaviti prema potrebi.
- (6) Signalna oznaka mjesta zaustavljanja ugrađuje se odnosno postavlja desno od kolosijeka za koji vrijedi.
- (7) Na dvokolosiječnim prugama i prugama s obostranim prometom signalna oznaka mjesta zaustavljanja ugrađuje se odnosno postavlja s vanjske strane obaju kolosijeka.
- (8) Signalna oznaka mjesta zaustavljanja obavezno se ugrađuje u stajalištima i to najmanje po jedna za svaki smjer vožnje vlakova.
- (9) Signalna oznaka mjesta zaustavljanja može se ugraditi u kolodvoru, ako tako odredi upravitelj infrastrukture.
- (10) Signalna oznaka mjesta zaustavljanja ugrađuje se i na granici između kolodvorskog područja i područja depoa za smještaj vučnih vozila.
- (11) Kod ugrađivanja stalne signalne oznake mjesta zaustavljanja mora se voditi računa da se time ne ugrožava sigurnost putnika i željezničkih radnika.
- (12) Ako se na peronu odnosno na uređenoj površini za putnike ugrađuje samo signalna oznaka mjesta zaustavljanja bez broja, ona se ugrađuje najdalje na završetku perona odnosno uređene površine.

(13) Dvije signalne oznake mjesta zaustavljanja, s brojem i bez broja, ugrađuju se na temelju prijedloga željezničkog prijevoznika upravitelju infrastrukture. Mjesto ugradnje određuje povjerenstvo sastavljeno od ovlaštenih osoba željezničkoga prijevoznika i upravitelja infrastrukture. Na temelju zapisnika povjerenstva upravitelj infrastrukture ugrađuje signalne oznake mjesta zaustavljanja.

Oznaka za stajališta

Članak 63.

- (1) Signalna oznaka za stajališta upozorava osoblje vučnog vozila da se vlak približava stajalištu.
- (2) Signalna oznaka »Približavanje stajalištu« – bijela pravokutna ploča prevućena reflektirajućom materijom s trima crnim kosim linijama (slika 108).

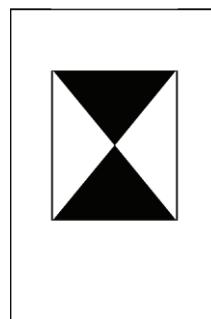
Slika 108

- (3) Signalna oznaka približavanje stajalištu ugrađuje se na udaljenosti zaustavnog puta ispred signalne oznake mjesta zaustavljanja.
- (4) Signalna oznaka za stajališta mora se vidjeti pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle s udaljenosti od 200 m.

Predsignalna opomenica

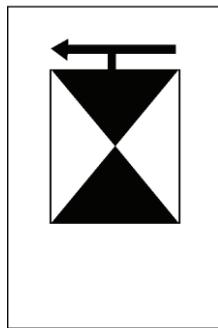
Članak 64.

- (1) Predsignalna opomenica upozorava osoblje vučnog vozila na predsignal.
- (2) Predsignalna opomenica ugrađuje se:
 - na predsignal, a izuzetno ispred predsignala ili iznad njega,
 - na, a izuzetno ispred ili iznad prostornog, zaštitnog signala na otvorenoj pruzi i izlaznog signala, koji predsignalizira signalne znakove glavnoga signala koji štiti skretničko područje.
- (3) Signalna oznaka »Označavanje mesta predsignala« – bijela pravokutna ploča prevučena reflektirajućom materijom s dvjema crnim trokutima spojenih vrhova (slika 109).

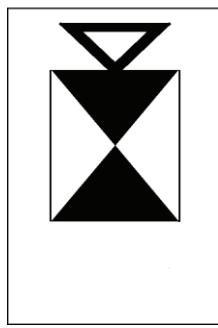
Slika 109

- (4) Kada je predsignalna opomenica ugrađena na zajedničkom dijelu pruge ispred rasputnice ili u službenom mjestu od kojega se odvajaju dvije ili više pruga i kada vrijedi samo za jednu od odvojnih pruga, na nju se stavlja strelica usmjerena u smjeru odvojne pruge za koju vrijedi (slika 110).

Slika 110

(5) Kod predsignala odnosno glavnog signala koji je ugrađen na udaljenosti manjoj od propisanog zaustavnog puta ispred glavnoga signala čije signalne znakove predsignalizira, predsignalna opomenica ima na vrhu bijeli trokut usmjeren vrhom prema dolje, prevučen reflektirajućom materijom i obrubljen crno (slika 111).

Slika 111

(6) Kada se na predsignalnu opomenicu iz stavka 5. ovoga članka stavlja strelica, ona se postavlja iznad trokuta.

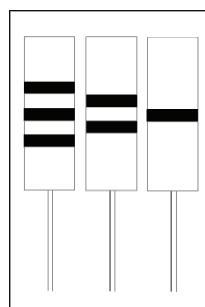
(7) Predsignalna opomenica ugrađuje se na predsignalu ili signalu, a izuzetno neposredno ispred njega, ali ne na udaljenosti većoj od 2 m.

- (8) Kada je predsignal ugrađen iznad kolosijeka, predsignalna opomenica ugrađuje se iznad predsignalne ploče.
- (9) Daljina vidljivosti predsignalne opomenice iznosi polovicu duljine vidljivosti signala ili predsignala za koji vrijedi pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle.

Objavnice glavnih signala i predsignala

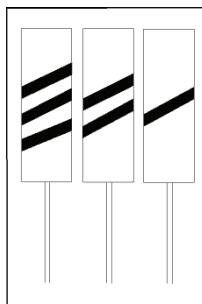
Članak 65.

- (1) Objavnice glavnih signala upozoravaju osoblje vučnog vozila da se vlak približava glavnom signalu bez predsignala, osim izlaznog signala.
- (2) Signalna oznaka »Očekuj glavni signal« – bijele pravokutne ploče prevućene reflektirajućom materijom s trima, dvjema i jednom crnom vodoravnom linijom (slika 112).

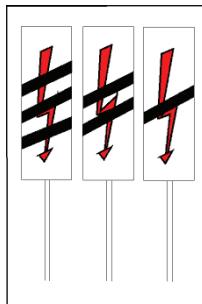
Slika 112

- (3) Objavnice predsignala upozoravaju osoblje vučnog vozila da se vlak približava predsignalu.
- (4) Signalna oznaka »Očekuj predsignal« – bijele pravokutne ploče prevućene reflektirajućom materijom s trima, dvjema i jednom crnom kosom linijom naviše s lijeva nadesno (slika 113).

Slika 113

(5) Kod približavanja elektrificiranoj pruzi objavnice predsignala dopunjene su izlomljenim crvenim strelicama (slika 114).

Slika 114

(6) Objavnice glavnih signala odnosno predsignala ugrađuju se tako da prva objavnica do ovog signala ima jednu vodoravnu odnosno kosu liniju, druga dvije, a treća tri kose linije.

(7) Objavnice glavnih signala ugrađuju se ispred signala na udaljenosti zaustavnog puta tako da je objavnica s jednom vodoravnom crtom na udaljenosti zaustavnog puta do signala, a razmak između objavnica je 100 m.

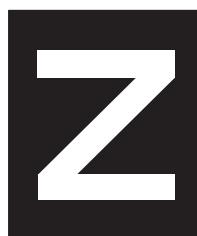
(8) Objavnice predsignala ugrađuju se ispred predsignala na udaljenosti 100, 200 i 300 m.

(9) Prva objavnica glavnog signala ili predsignala na koju vlak nailazi u voznom smjeru mora se vidjeti pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle s udaljenosti od najmanje 100 m. Ako postoji neka smetnja glede vidljivosti objavnica, udaljenost između glavnog signala ili predsignala i objavnica povećava se do najviše 50 m.

Oznaka za zaštitni signal

Članak 66.

- (1) Oznaka za zaštitni signal upozorava osoblje vučnog vozila na prostorni signal odjavnice koji je istodobno i zaštitni signal.
- (2) Oznaka za zaštitni signal ugrađuje se na glavni signal, a izuzetno ispred njega.
- (3) Signalna oznaka »Zaštitni signal« – crna pravokutna ploča s bijelim slovom „Z“ prevučenim reflektirajućom materijom (slika 115).

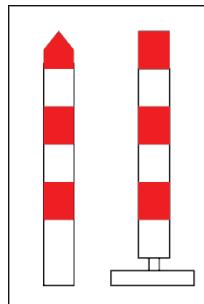
Slika 115

Opomenica željezničko-cestovnog prijelaza

Članak 67.

- (1) Opomenica željezničko-cestovnog prijelaza upozorava osoblje vučnog vozila da se vlak približava prijelazu koji nije osiguran uređajem za osiguranje prijelaza.

(2) Signalna oznaka »Pazi, željezničko-cestovni prijelaz« – stup ili ploča obojena naizmjenično crvenim i bijelim poljima, prevučenim reflektirajućom materijom (slika 116).

Slika 116

(3) Opomenica željezničko-cestovnog prijelaza ugrađuje se na propisanoj udaljenosti ispred prijelaza.

(4) Signalna oznaka »Pazi, željezničko-cestovni prijelaz« upozorava osoblje vučnog vozila da kod te oznake mora dati signalni znak »Pazi« i ponavljati ga više puta sve do nailaska na prijelaz, radi najavljivanja sudionicima u cestovnom prometu da se vlak ili vozilo približava prijelazu.

(5) Kod guranih vlakova, približavajući se opomenici željezničko-cestovnog prijelaza vlakopratno osoblje na čelu guranog vlaka usnom zviždaljkom upozorava strojovođu na potrebu davanja signalnog znaka »Pazi«, nakon čega strojovoda više puta mora dati signalni znak »Pazi«.

(6) Opomenica željezničko-cestovnog prijelaza ugrađuje se ispred željezničko-cestovnog prijelaza na kojem promet nije osiguran branicima, polubranicima ili svjetlosnim signalima.

(7) Na dvokolosiječnoj pruzi opomenica željezničko-cestovnog prijelaza ugrađuje se s vanjske strane obaju kolosijeka.

(8) Opomenica željezničko-cestovnog prijelaza ugrađuje se ispred željezničko-cestovnog prijelaza na udaljenosti:

- 400 m za zaustavni put od 700 m,
- 500 m za zaustavni put od 1000 m,
- 800 m za zaustavni put od 1500 m.

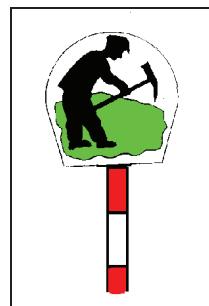
(9) Opomenica željezničko-cestovnog prijelaza mora se vidjeti pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle s udaljenosti od 200 m.

Opomenica pružnih radova

Članak 68.

(1) Opomenica pružnih radova upozorava osoblje vučnog vozila na radove na pruzi i da kod te oznake mora dati signalni znak »Pazi« i ponavljati ga više puta sve do nailaska na mjesto rada.

(2) Signalna oznaka »Mjesto rada na pruzi« – ovalna bijelo zelena ploča s crnom slikom radnika na stupu s crveno-bijelim poljima (slika 117).

Slika 117

(3) Opomenica pružnih radova postavlja se na propisanoj udaljenosti ispred mjesta rada.

(4) Opomenica pružnih radova mora se postaviti ispred mjesta početka rada na udaljenosti:

- 500 m za zaustavni put od 700 m,
- 700 m za zaustavni put od 1000 m,
- 1000 m za zaustavni put od 1500 m.

(5) Na jednokolosiječnim prugama opomenica pružnih radova postavlja se s desne strane kolosijeka iz obaju smjerova vožnje, a na dvokolosiječnim i usporednim prugama s vanjske strane kolosijeka u oba smjera vožnje.

(6) Kada se opomenicom pružnih radova štite radovi u službenim mjestima, ona se postavlja ispred prve ulazne skretnice.

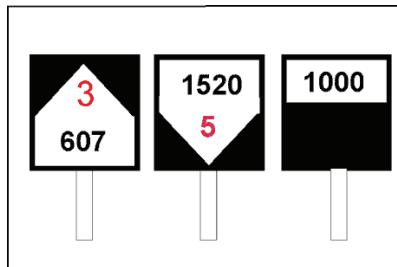
(7) Opomenica pružnih radova mora se vidjeti pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle s udaljenosti od 200 m.

Oznaka nagiba pruge

Članak 69.

(1) Oznaka nagiba pruge označava veličinu nagiba pruge izraženu u promilima i duljinu nagiba, tj. njegove horizontale, izraženu u metrima.

(2) Signalna oznaka »Nagib pruge« – crna pravokutna ploča s bijelim poljem čiji je vrh usmjeren prema gore ako je pruga u usponu, prema dolje ako je pruga u padu ili s bijelim pravokutnikom za horizontalu (slika 118).

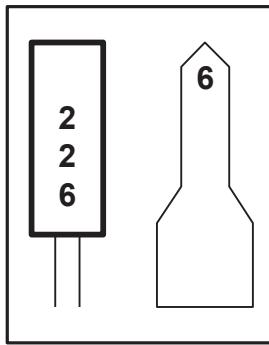
Slika 118

- (3) Na oznaci nagiba pruge crvenim brojem označena je veličina nagiba, a crnim brojem duljina dionice.
- (4) Oznake nagiba pruge ugrađuju se na mjestu promjene nagiba s desne strane pruge gledajući od početne prema krajnjoj točki stacioniranja.

Kilometarska i hektometarska oznaka

Članak 70.

- (1) Kilometarska i hektometarska oznaka označavaju udaljenost od početne točke stacioniranja.
- (2) Signalna oznaka »Kilometarska i hektometarska oznaka«
 - kilometarska oznaka – bijela uspravna pravokutna ploča s crnim rubom i crnom brojkom ispisanim okomito od vrha (slika 119 lijevo)
 - hektometarska oznaka – bijeli stupić s crnom brojkom koja označava hektometar (slika 119 desno)

Slika 119

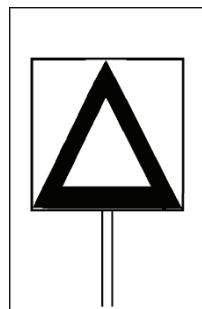
(3) Kilometarske označke i hektometarske označke s parnim hektometrima ugrađuju se s desne strane, a hektometarske označke s neparnim hektometrima s lijeve strane pruge.

Početak i završetak potiskivanja

Članak 71.

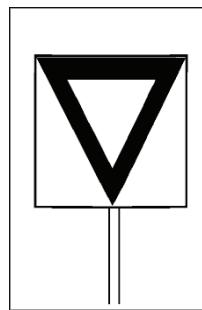
(1) Signalne označke za početak potiskivanja i završetak potiskivanja upozoravaju osoblje vučnog vozila na mjesto početka ili završetka potiskivanja.

(2) Signalna označka »Početak potiskivanja« – bijela kvadratna ploča i u sredini bijeli trokut s vrhom okrenutim naviše prevučeni reflektirajućom materijom; trokut je crno obrubljen (slika 120).

Slika 120

(3) Signalna oznaka »Završetak potiskivanja« – bijela kvadratna ploča i u sredini bijeli trokut s vrhom okrenutim naniže prevučeni reflektirajućom materijom; trokut je crno obrubljen (slika 121).

Slika 121

(4) Kod signalne oznake »Početak potiskivanja« strojovođa u lokomotivi na čelu vlaka sirenom daje dva puta signalni znak »Pazi«, koji strojovođa u potiskivalici ponavlja i počinje potiskivati vlak.

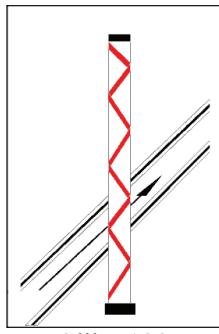
(5) Kod signalne oznake »Završetak potiskivanja« strojovođa u lokomotivi na čelu vlaka sirenom daje tri puta signalni znak »Pazi«, koji strojovođa u potiskivalici ponovi kada stigne do te signalne oznake i prestane potiskivati vlak.

(6) Daljina vidljivosti signalne oznake početak potiskivanja mora iznositi najmanje 100 m pri vremenskim uvjetima kada nema padalina i magle.

Oznaka za predmet koji ulazi u slobodni profil pruge

Članak 72.

- (1) Oznaka za predmet koji ulazi u slobodni profil pruge upozorava željezničko osoblje da objekt ili predmet ulazi u slobodni profil pruge.
- (2) Signalna oznaka »Ulazi u slobodni profil« – bijelo uspravno polje s crvenom izlomljrenom crtom prevućeno reflektirajućom materijom s crno obojenim vrhom i podnožjem (slika 122).

Slika 122

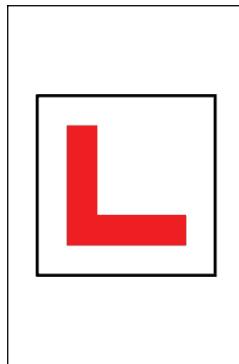
- (3) Signalna oznaka »Ulazi u slobodni profil« može biti nacrtana na samom objektu ili se, posebno izrađena, ugrađuje neposredno ispred samoga objekta ili na njemu odnosno na predmetu koji ulazi u slobodni profil pruge.

Početak i kraj izoliranog preklopa

Članak 73.

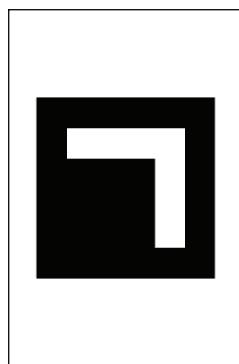
- (1) Signalnim oznakama izoliranog preklopa obilježava se mjesto početka i kraja izoliranog preklopa u službenom mjestu. Te oznake označavaju granicu kontaktne mreže u službenom mjestu i na otvorenoj pruzi.

(2) Signalna oznaka »Početak izoliranog preklopa« – bijela kvadratna ploča s crvenim slovom »L«, prevučenim reflektirajućom materijom (slika 123).

Slika 123

(3) Signalna oznaka »Kraj izoliranog preklopa« – crna kvadratna ploča s bijelim dijametralno obrnutim slovom »L« prevučenim reflektirajućom materijom (slika 124).

Slika 124

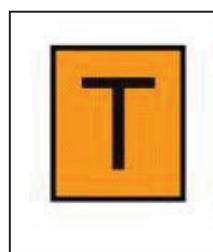
(4) Signalna oznaka »Početak izoliranog preklopa« ugrađuje se na prvi zatezni stup, konzolu ili nosač opreme krutog portalja koji je za taj izolirani preklop prvo mjesto zatezanja vozne vode izoliranog preklopa iz oba smjera vožnje.

- (5) Signalna oznaka »Kraj izoliranog preklopa« ugrađuje se na posljednji zatezni stup, konzolu ili nosač opreme krutog portala koji je za taj izolirani preklop posljednje mjesto zatezanja voznog voda izoliranog preklopa iz oba smjera vožnje.
- (6) Druga strana ploče sa signalnom oznakom »Početak izoliranog preklopa« rabi se za signaliziranje signalne oznake »Kraj izoliranog preklopa«.

Oznaka za mjesto na kojemu je telefon

Članak 74.

- (1) Signalna oznaka za mjesto na kojemu je telefon označava ormarić u kojem se nalazi telefon.
- (2) Signalna oznaka »Mjesto na kojemu je telefon« – crno slovo T na narančastoj podlozi telefonskog ormarića (slika 125).

Slika 125

- (3) Na stupovima kontaktne mreže elektrificiranih pruga crnom strelicom označen je smjer prema najbližem telefonu.

Pokusna baliza autostop uređaja

Članak 75.

- (1) Signalna oznaka za pokusnu balizu autostop uređaja upozorava osoblje vučnog vozila na mjesto gdje se provjerava ispravnost autostop uređaja na vučnom vozilu.
- (2) Signalna oznaka »Pokusna baliza AS« – bijela kvadratna ploča s crnim tiskanim tekstrom »POKUSNA BALIZA AS« (slika 126).

Slika 126

- (3) Signalna oznaka za pokusnu balizu autostop uređaja ugrađuje se odnosno postavlja usporedno s balizom.

Signal ne vrijedi

Članak 76.

- (1) Signalnom oznakom da signal ne vrijedi označava se da signal nije u uporabi.
- (2) Signalna oznaka »Signal ne vrijedi« – bijeli kosi križ s crnim rubom (slika 127).

Slika 127

- (3) Novougrađeni signali koji nisu pušteni u redovan rad i signali koji su stavljeni izvan uporabe moraju biti označeni signalnom oznakom »Signal ne vrijedi« i zasjenjeni, o čemu se osoblje vlaka ne obavještava.
- (4) Signalna oznaka »Signal ne vrijedi« postavlja se na ploču signala.
- (5) Signalna oznaka da signal ne vrijedi postavlja se na signalnu ploču ili na signalne ručice.
- (6) Signalne ploče svjetlosnih signala prekrivaju se neprozirnim materijalom (zasjenjuju se) tako da se eventualno pokazani signalni znakovi ne mogu vidjeti, a signalne ručice glavnih likovnih signala moraju biti okomito spuštene uz propisno postavljenu signalnu oznaku da signal ne vrijedi.
- (7) Neispravan manevarski signal za zaštitu voznog puta mora se zasjeniti.
- (8) Signali koji ne vrijede ne osvjetjavaju se, a svjetlosni signali u pokusnom radu zasjenjuju se. Iznimno, na zahtjev upravitelja infrastrukture, tijelo nadležno za sigurnost željezničkog prometa može odobriti pokusnu dionicu s odsjenjenim svjetlosnim signalima. Za uporabu odsjenjenih svjetlosnih signala upravitelj infrastrukture mora propisati posebne sigurnosne uvjete i o njima obavijestiti željezničke prijevoznike na propisan način.
- (9) Objavnice glavnih signala i predsignala, pokazivači, signali za ograničenje brzine, signali za elektrovoču, signal granica manevriranja i signalne oznake koje ne vrijede označavaju se signalnom oznakom »Signal ne vrijedi« ili se uklanjuju ako se neće rabiti dulje od 15 dana.

VI. ZVONOVNI SIGNALNI ZNAKOVI

Članak 77.

- (1) Zvonovnim signalnim znakovima objavljaju se vožnje vlakova te vožnje pružnih vozila koja voze između dvaju susjednih kolodvora.
- (2) Upravitelj infrastrukture svojim internim aktom propisuje zvonovne signalne znakove, njihovu svrhu i način uporabe te pruge odnosno pružne dionice na kojima se oni koriste.

VII. SIGNALI I SIGNALNE OZNAKE KOJI SE VIŠE NE SMIJI UGRAĐIVATI

Opće odredbe

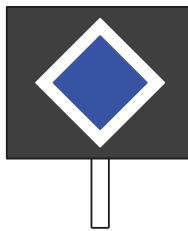
Članak 78.

- (1) U ovom poglavlju navedeni su signali koji se više ne smiju ugrađivati.
- (2) Signalni koji se više ne smiju ugrađivati, a koji se još uvijek rabe, su:
- signal iskliznice starog tipa,
 - hektometarska oznaka starog tipa,
 - likovni glavni signali,
 - likovni predsignalni,
 - kontrolni i pomoćni kontrolni svjetlosni signali
 - štitni signali,
 - oznaka prilazni signal,
 - pokazivač smjera,
 - upozorivači glavnih signala i predsignala,
 - područni manevarski signal,
 - signal na vagonskoj vagi,
 - manevarski signal na spuštalici u Zagrebu Ranžirnome kolodvoru.
- (3) Signalne svjetiljke na likovnim signalima moraju biti osvijetljene u razdoblju propisanome kalendarom osvjetljavanja (prilog 1. ovoga Pravilnika) te danju kada se signalni znakovi zbog nepogodnih vremenskih prilika ne mogu vidjeti s propisane udaljenosti ili mogu biti stalno osvijetljene.

Signal iskliznice starog tipa

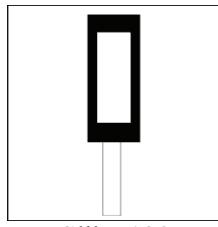
Članak 79.

- (1) Signal iskliznice starog tipa je iskliznička signalna svjetiljka s plavim i bijelim staklima.
- (2) Signal iskliznice starog tipa označava položaj iskliznice i signalizira je li manevriranje preko nje dozvoljeno ili zabranjeno.
- (3) Signalni znak »Manevriranje zabranjeno«
 - dnevni znak – kvadratna plava signalna ploča s bijelim rubom zakrenuta za 45 stupnjeva na crnoj podlozi (slika 128)
 - noćni znak – plava svjetlost

Slika 128

- (4) Signalni znak »Manevriranje slobodno«
 - dnevni znak – bijeli uspravni pravokutnik na crnoj podlozi (slika 129)
 - noćni znak – mlječnobijela svjetlost

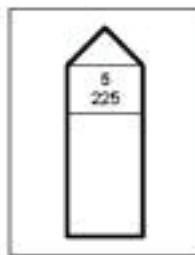

Slika 129

Hektometarska oznaka starog tipa

Članak 80.

- (1) Hektometarska oznaka starog tipa označava udaljenost od početne točke stacioniranja.
- (2) Signalna oznaka »Hektometarska oznaka« – bijeli stupić s crnom brojkom pri vrhu koja označava hektometar i crnom manjom brojkom ispod nje koja označava kilometar (slika 130).

Slika 130

Likovni glavni signal

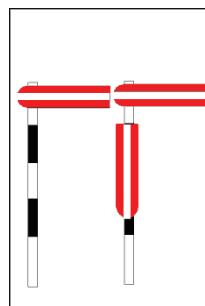
Članak 81.

- (1) Likovni glavni signal signalizira jednoznačne signalne znakove.
- (2) Signalni znakovi signaliziraju se brojem i položajem ručica, a noću obojenom mirnom svjetlošću pokraj dnevnog znaka.
- (3) Signalne ručice likovnoga glavnog signala obojene su crveno s bijelom linijom u sredini te mogu biti prevučene reflektirajućom materijom.
- (4) Stup likovnoga glavnog signala s prednje strane obojen je naizmjenično bijelim i crnim poljima.

(5) Likovnim glavnim signalom signaliziraju se signalni znakovi »Stoj« i »Slobodno«, a signalom koji je u ovisnosti sa skretnicama i signalni znak »Ograničena brzina«.

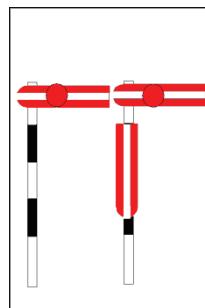
(6) Signalni znak »Stoj«

- dnevni znak – jedna signalna ručica položena vodoravno desno u odnosu na vozni smjer (slika 131)

Slika 131

- noćni znak – jedna crvena mirna svjetlost pokraj dnevnog znaka (slika 132)

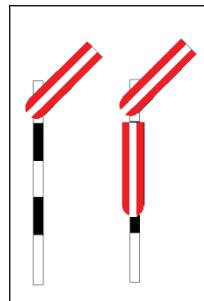

Slika 132

(7) Signalni znak »Stoj« signalizira da je daljnja vožnja od signala zabranjena.

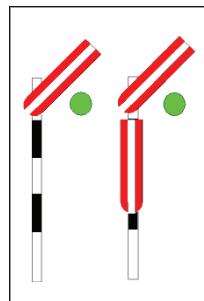
(8) Signalni znak »Slobodno«

- dnevni znak – signalna ručica uzdignuta koso naviše desno u odnosu na vozni smjer (slika 133)

Slika 133

- noćni znak – jedna zelena mirna svjetlost pokraj dnevnog znaka (slika 134)

Slika 134

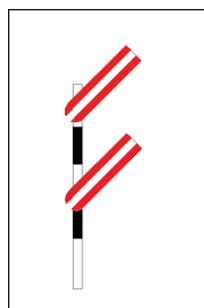
(9) Signalni znak »Slobodno« kod signala koji štite skretničko područje i koji su u ovisnosti sa skretnicama signalizira da je vožnja od signala slobodna najvećom dopuštenom brzinom.

(10) Signalni znak »Slobodno« kod signala koji štite skretničko područje, a koji nisu u ovisnosti sa skretnicama, signalizira da je vožnja od signala slobodna. Brzina vožnje kojom se smije voziti preko skretničkog područja propisana je voznim redom i signalizirana je signalima za ograničenje brzine.

(11) Signalni znak »Slobodno« kod prostornog signala na odjavnici signalizira da je ulazak u prostorni odsjek slobodan, a kod zaštitnog signala da je daljnja vožnja slobodna.

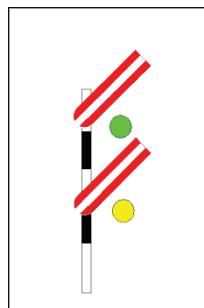
(12) Signalni znak »Ograničena brzina«

- dnevni znak – dvije signalne ručice uzdignute koso naviše desno u odnosu na smjer vožnje (slika 135)

Slika 135

- noćni znak – jedna zelena mirna i ispod nje jedna žuta mirna svjetlost pokraj dnevног znaka (slika 136)

Slika 136

(13) Signalni znak »Ograničena brzina« signalizira da je vožnja od signala slobodna te da se preko pripadajućeg skretničkog područja vozi ograničenom brzinom.

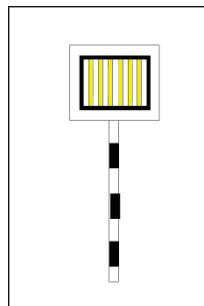
- (14) Signalni znak »Ograničena brzina« signalizira likovni glavni signal koji štiti skretničko područje i koji je u ovisnosti sa skretnicama.
- (15) Tehničke odredbe, svrha i uporaba propisane za svjetlosne glavne signale vrijede i za likovne glavne signale.
- (16) Likovni glavni signal redovno signalizira signalni znak »Stoj«. Iznimno, pružni zaštitni signali u otpremništvima i na mjestima odvajanja industrijskog kolosijeka na otvorenoj pruzi redovno signaliziraju signalni znak »Slobodno«.
- (17) Kada je likovni glavni signal koji redovno signalizira signalni znak »Stoj« ostao neispravan u položaju za dopuštenu vožnju i kada se ne može postaviti u svoj redovan položaj, svjetla se moraju ugasiti i na njega se postavlja crveni signalni lopar.
- (18) Kada je likovni glavni signal koji redovno signalizira dopuštenu vožnju ostao neispravan u položaju koji signalizira signalni znak »Stoj«, ako je moguće, postavlja se u položaj koji signalizira dopuštenu vožnju. Kada je odnosni signal ostao neispravan u položaju koji signalizira dopuštenu vožnju, a njime se mora zabraniti daljnja vožnja, svjetla se moraju ugasiti i na njega se postavlja crveni signalni lopar.
- (19) Kada je likovni glavni signal neispravan, a predsignal ispravan, predsignal se mora postaviti tako da signalizira signalni znak »Očekuj Stoj«.
- (20) Kada likovni glavni signal signalizira nejasan signalni znak ili je neosvijetljen, smatra se da signalizira signalni znak »Stoj«.

Likovni predsignal

Članak 82.

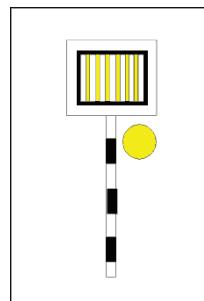
- (1) Likovnim predsignalom signalizira se signalni znak »Očekuj Stoj« i »Očekuj Slobodno«.
- (2) Signalni znakovi signaliziraju se položajem signalne ploče, a noću obojenom mirnom svjetlošću pokraj dnevnog znaka.
- (3) Likovni predsignal ima četverokutnu signalnu ploču obojenu naizmjeničnim uspravnim bijelim i žutim linijama s crno-bijelom rubom.
- (4) Stup likovnog predsignala s prednje strane obojen je naizmjenično bijelim i crnim poljima.
- (5) Signalni znak »Očekuj Stoj«

- dnevni znak – signalna ploča u uspravnom položaju (slika 137)

Slika 137

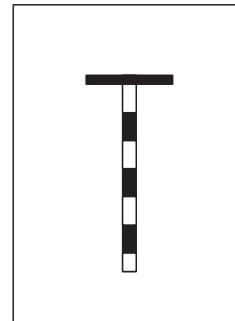
- noćni znak – jedna žuta mirna svjetlost pokraj dnevnog znaka (slika 138)

Slika 138

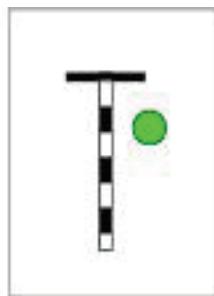
(6) Signalni znak »Očekuj Slobodno«

- dnevni znak – signalna ploča u vodoravnom položaju s crnim rubom okrenutim prema vlaku (slika 139)

Slika 139

- noćni znak – jedna zelena mirna svjetlost pokraj dnevnog znaka (slika 140)

Slika 140

(7) Tehničke odredbe, svrha i uporaba propisani za svjetlosne vrijedje i za likovne predsignale.

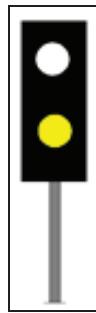
(8) Kada je predsignal neispravan, mora se postaviti tako da signalizira signalni znak »Očekuj Stoj«.

(9) Kada je predsignal neispravan, strojovođa postupa kao da signalizira signalni znak »Očekuj Stoj«.

Kontrolni i pomoćni kontrolni svjetlosni signal

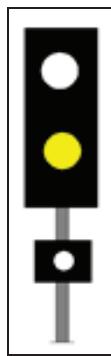
Članak 83.

(1) Signalni znak »Uredaj na željezničko-cestovnom prijelazu ispravan« – jedna bijela mirna svjetlost i ispod nje jedna žuta mirna svjetlost (slika 141).

Slika 141

- (2) Pomoćni kontrolni svjetlosni signal ugrađuje se između kontrolnoga svjetlosnog signala i prijelaza na pružnoj dionici na kojoj vlak ima zadržavanje između kontrolnoga svjetlosnog signala i prijelaza. Prije polaska vlaka pomoći kontrolni svjetlosni signal mora biti uključen.
- (3) Pomoćni kontrolni svjetlosni signal signalizira iste signalne znakove kao i kontrolni svjetlosni signal.
- (4) Pomoćni kontrolni svjetlosni signal na stupu ima ugrađen bijeli krug na crnom polju prevučen reflektirajućom materijom (slika 142).

Slika 142

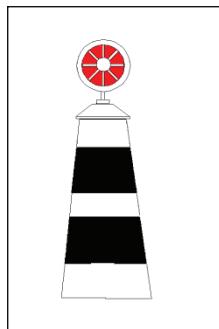
Štitni signal

Članak 84.

- (1) Štitni signal je likovni ulazni signal kod kojeg se danju signalni znakovi signaliziraju okruglom signalnom pločom, a noću obojenim mirnim svjetlostima pokraj dnevnog znaka. Okrugla signalna ploča ugrađena je na piramidi obojenoj bijelo-crnim poljima.

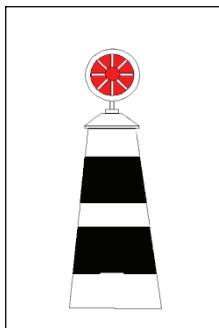
(2) Signalni znak »Stoj«

- dnevni znak – okrugla crvena signalna ploča (slika 143)

Slika 143

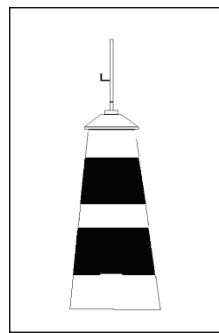
- noćni znak – jedna crvena svjetlost pokraj dnevnog znaka (slika 144)

Slika 144

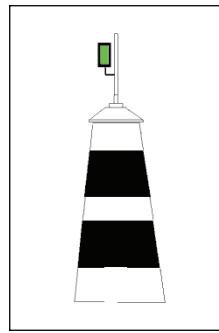
(3) Signalni znak »Slobodno«

- dnevni znak – okrugla signalna ploča usporedna s kolosijekom (slika 145)

Slika 145

- noćni znak – jedna zelena svjetlost pokraj dnevnog znaka (slika 146)

Slika 146

- (4) Štitni signali ugrađeni su na udaljenosti zaustavnog puta ili najmanje na 500 m ispred prve ulazne skretnice koju štite.
- (5) Štitni signali moraju se vidjeti s udaljenosti od 200 m kada su ugrađeni na udaljenosti zaustavnog puta odnosno s udaljenosti od 400 m kada su ugrađeni na manjoj udaljenosti.
- (6) Štitni signal u redovnom položaju signalizira signalni znak »Stoj«.

(7) Kada štitni signal noću nije osvijetljen ili je neispravan, strojovoda postupa kao da je signaliziran signalni znak »Stoj«.

(8) Kada je štitni signal neispravan, mora se postaviti u položaj koji signalizira signalni znak »Stoj«, a ispred signala postavlja se crveni signalni lopar.

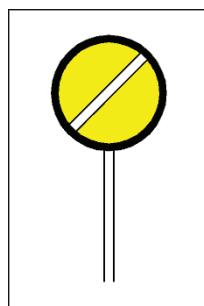
(9) O štitnom signalu koji ne vrijedi, strojovoda i drugo osoblje kojega se to tiče mora se pismeno izvijestiti.

Prilazni signal

Članak 85.

(1) Signalnom oznakom »Prilazni signal« upozorava se osoblje vučnog vozila da se vlak približava kolodvoru koji nije zaštićen ulaznim ili štitnim signalom.

(2) Signalna oznaka »Prilazni signal« – žuti lopar s crnim rubom i bijelom kosom linijom naviše s lijeva na desno, prevučenim reflektirajućom materijom (slika 147).

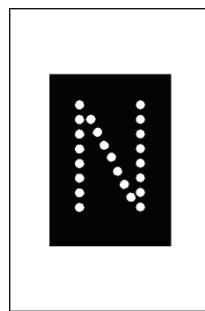
Slika 147

- (3) Kada je strojvodja obaviješten pismenim nalogom, signalna oznaka »Prilazni signal« označava mjesto gdje se vlak zaustavlja i čeka zapovijed za ulazak u kolodvor.
- (4) Signalna oznaka »Prilazni signal« ugrađena je na udaljenosti zaustavnog puta ispred prve ulazne skretnice, a mora se vidjeti najmanje s udaljenosti od 200 m.

Pokazivač smjera

Članak 86.

- (1) Pokazivačem smjera dopunjuje se signalni znak glavnog signala kada dopušta vožnju tako da signalizira za koju je prugu ili za koje kolodvorsko područje vožnja dopuštena.
- (2) Signalni znak »Dopuštena vožnja za.....« (početno slovo pruge-kolodvora) – na četverokutnoj crnoj ploči svjetleće početno bijelo slovo naziva pruge, krajnjeg kolodvora ili važnijega službenog mesta na pruzi odnosno kolodvorskog područja (slika 148).

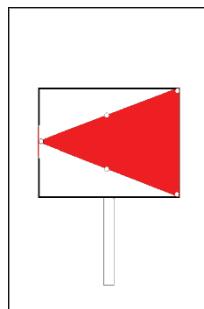
Slika 148

- (3) Kada je glavni signal opremljen pokazivačem smjera, za daljnju vožnju osim signalnog znaka glavnog signala mjerodavan je i signalni znak koji pokazuje pokazivač.

Upozorivači glavnih signala i predsignala

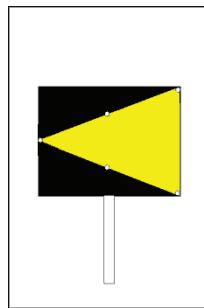
Članak 87.

- (1) Upozorivači glavnih signala i predsignala upozoravaju osoblje vučnog vozila da je glavni signal odnosno predsignal ugrađen s lijeve strane kolosijeka.
- (2) Signalni znak »Glavni signal na lijevoj strani« – bijelo obojena pravokutna ploča s crvenim trokutom čiji je vrh usmjeren na lijevu stranu (slika 149).

Slika 149

- (3) Signalni znak »Predsignal na lijevoj strani« – crno obojena pravokutna ploča sa žutim trokutom čiji je vrh usmjeren na lijevu stranu (slika 150).

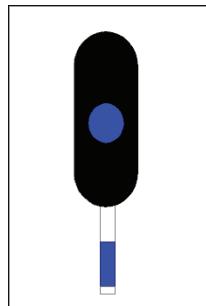
Slika 150

- (4) Upozorivači glavnih signala i predsignala ugrađuju se s desne strane pruge na propisanoj daljini vidljivosti glavnog signala odnosno predsignala.
- (5) Upozorivači glavnog signala i predsignala moraju se vidjeti s udaljenosti od najmanje 100 m.

Područni manevarski signali

Članak 88.

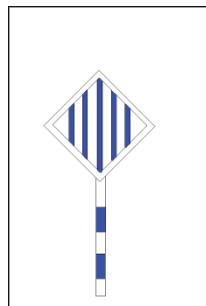
- (1) Područni manevarski signal signalizira je li iza njega manevriranje zabranjeno ili dopušteno.
- (2) Područni manevarski signali rabe se za zaštitu jednoga manevarskog područja od drugoga, jedne ranžirne skupine kolosijeka od druge, za zaštitu prijemne i otpremne skupine kolosijeka ili prijamno-otpremne skupine kolosijeka od ranžirne skupine kolosijeka kod manevriranja.
- (3) Područni manevarski signali su likovni ili svjetlosni, a ugrađuju se neposredno pokraj kolosijeka na granicama područja koje štite.
- (4) Signalni stupovi područnih manevarskih signala s prednje strane obojeni su naizmjениčno bijelim i plavim poljima.
- (5) Signalni znak »Manevriranje zabranjeno«
 - a) kod svjetlosnih signala – jedna plava svjetlost (slika 151)

Slika 151

b) kod likovnih signala:

- dnevni znak – kvadratna ploča sa bijelim rubom, zakrenuta za 45 stupnjeva, obojena uspravnim plavim linijama na bijeloj podlozi, u uspravnom položaju (slika 152)

Slika 152

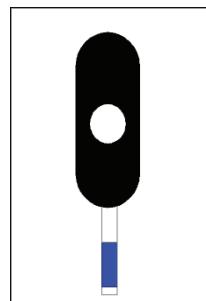
- noćni znak – jedna plava svjetlost pokraj dnevnog znaka (slika 153)

Slika 153

(6) Signalni znak »Manevriranje dopušteno«

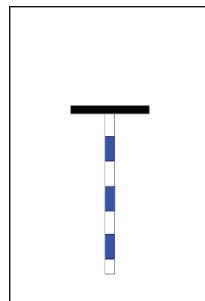
- a) kod svjetlosnih signala – jedna mlječnobijela svjetlost (slika 154)

Slika 154

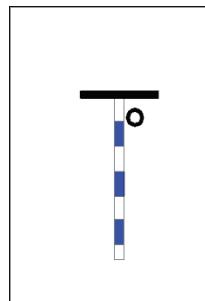
b) kod likovnih signala:

- dnevni znak – signalna ploča u vodoravnom položaju (slika 155)

Slika 155

- noćni znak – jedna mlječnobijela svjetlost pokraj dnevnog znaka (slika 156)

Slika 156

(7) Signalni znakovi »Manevriranje zabranjeno« i »Manevriranje dopušteno« vrijede samo za manevarske vožnje.

(8) Područni manevarski signali mogu signalizirati signalne znakove u jednome ili oba smjera.

(9) Redovni signalni znak područnoga manevarskog signala je signalni znak »Manevriranje zabranjeno«.

(10) Kada je područni manevarski signal neispravan, on se mora postaviti tako da signalizira signalni znak »Manevriranje zabranjeno«.

(11) Kada je područni manevarski signal neosvijetljen, smatra se da on signalizira signalni znak »Manevriranje zabranjeno«.

(12) Kada je područni manevarski signal neispravan, daljnja vožnja pokraj njega dopušta se ručnim signalnim znakovima.

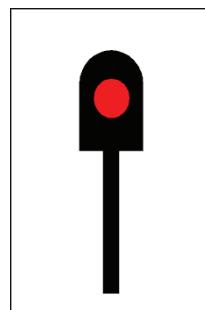
Signalni na vagonskim vagama

Članak 89.

(1) Signal na vagonskoj vagi signalizira signalne znakove kojima se zabranjuje ili dopušta vožnja preko vagonske vase.

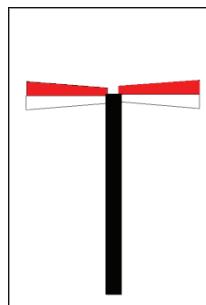
(2) Signalni znak »Prijelaz zabranjen«

a) kod svjetlosnih signala – jedno crveno svjetlo u oba vozna smjera (slika 157)

Slika 157

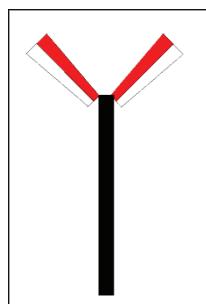
- b) kod likovnih signalala – dvije nasuprotne crveno-bijele ručice na stupu vase, položene vodoravno (slika 158)

Slika 158

- (3) Signalni znak »Prijelaz dopušten«

- a) kod svjetlosnih signalala – danju i noću neosvijetljen signal
b) kod likovnih signalala – dvije nasuprotne crveno-bijele ručice na stupu vase uzdignute koso naviše (slika 159)

Slika 159

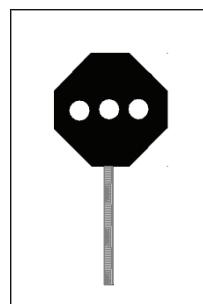
- (4) Likovni signalni na vagonskoj vagi nemaju posebnih noćnih znakova, ali prostor oko vase noću mora biti osvijetljen.

- (5) Signalni stup na vagonskoj vagi obojen je crnom bojom, a ručice s obiju strana obojene su crveno-bijelo.

Manevarski signal na spuštalici u Zagrebu Ranžirnom kolodvoru

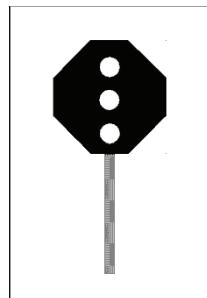
Članak 90.

- (1) Manevarskim signalima na grbini spuštalice zapovijeda se brže ili sporije guranje vagona na spuštalici, prestanak guranja, ili zaustavljanje i udaljavanje manevarskog sastava sa spuštalice.
- (2) Manevarski signali na spuštalici su svjetlosni.
- (3) Signalni znakovi daju se bijelim mirnim ili trepćućim svjetlostima u nizu na crnoj signalnoj ploči.
- (4) Signalni znak »Guranje zabranjeno« – tri vodoravne bijele mirne svjetlosti (slika 160).

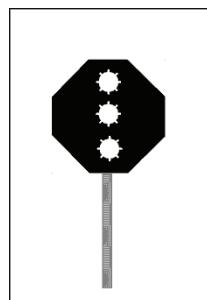
Slika 160

(5) Signalni znak »Gurati lagano« – tri okomite bijele mirne svjetlosti (slika 161).

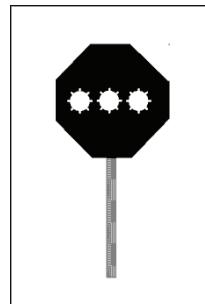
Slika 161

(6) Signalni znak »Gurati brže« – tri okomite bijele trepajuće svjetlosti (slika 162).

Slika 162

(7) Signalni znak »Natrag« – tri vodoravne bijele trepćuće svjetlosti (slika 163).

Slika 163

(8) Signalni znak »Natrag« zapovijeda da se manevarski sastav zaustavi i udalji s grbine.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 91.

U cilju daljnog tehnološkog razvoja i povećanja sigurnosti željezničkog sustava tijelo nadležno za sigurnost iznimno može uz suglasnost Ministarstva nadležnog za željeznički promet odobriti ugradnju i uporabu signala, signalnih znakova i signalnih oznaka koji nisu sukladni s odredbama ovog Pravilnika.

Članak 92.

Odredbe članka 4. stavka 8., članka 8. stavka 5. i članka 11. stavka 3. ovoga Pravilnika ne primjenjuju se do prve modernizacije ili prve obnove infrastrukturnog podsustava kojemu glavni signali, predsignali i ponavljači predsignaliziranja pripadaju.

Članak 93.

Signali i signalne oznake navedene u člancima 24., 25., 26., 32., 37., 38., 41., 42., 43., 62., 63., 64., 65., 67. i članku 73. ovoga Pravilnika, koji nisu prevučeni reflektirajućom materijom, moraju biti prevučeni tom materijom najkasnije nakon prve modernizacije ili prve obnove infrastrukturnog podsustava kojemu taj signal ili signalna oznaka pripada.

Članak 94.

(1) Signalni znak »Čelo vlaka« na željezničkim vozilima – dvije bijele svjetlosti u istoj razini, mogu se primjenjivati do prve modernizacije ili prve obnove željezničkih vozila na kojima su ti signalni znakovi ugrađeni, ali ne dulje od pet godina od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

- (2) Signalni znak »Kraj vlaka« na željezničkim vozilima – jedna crvena okrugla ploča sa bijelim rubom prevučena reflektirajućom materijom – završna ploča, može se primjenjivati najdulje dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.
- (3) Postojeći glavni signali i predsignali na jednokolosiječnim prugama ugrađeni s lijeve strane kolosijeka u odnosu na vozni smjer mogu se rabiti do prve modernizacije ili prve obnove infrastrukturnog podsustava kojemu ti glavni signali i predsignali pripadaju.
- (4) Signali i signalne oznake propisane poglavljem VII. ovog Pravilnika moraju se ukloniti najkasnije prigodom prve modernizacije prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog infrastrukturnog podsustava odnosno prve modernizacije i/ili prve obnove građevinskog infrastrukturnog podsustava, a kojima ti signali i signalne oznake pripadaju te zamijeniti signalima i signalnim oznakama propisanima od poglavlja II. do poglavlja V. ovoga Pravilnika.
- (5) Upravitelj infrastrukture obvezan je u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika uskladiti ugradnju signala s odredbama članka 41. stavka 14. i članka 42. stavka 8. ovoga Pravilnika.

Članak 95.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o značenju i uporabi signala, signalnih znakova i signalnih oznaka u željezničkom prometu (»Narodne novine« br. 126/09., 128/10. i 81/11.)

Članak 96.

Prilozi od 1. do 3. sastavni su dio ovoga Pravilnika.

Članak 97.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu devedesetoga dana od dana njegova objavljivanja u »Narodnim novinama«.

KLASA: 011-01/14-01/143
URBROJ: 530-05-2-1-1-15-22
Zagreb, 15. srpnja 2015.

Ministar
pomorstva, prometa i infrastrukture
Siniša Hajdaš Dončić, vr.

Prilog 1.
KALENDAR OSVJETLJAVANJA
signala, unutrašnjosti vlakova za prijevoz putnika i
kolodvorskog prostora

Mjesec	Dan	Sat i minuta		Napomena
		od	do	
Siječanj	1-15 16-31	16.15 16.30	7.30 7.15	
Veljača	1-15 16-28/29	16.50 17.20	7.00 6.40	
Ožujak	1-15 16-*	17.50 18.20	6.15 5.45	
Travanj	** -15 16-30	19.40 20.05	6.15 5.45	
Svibanj	1-15 16-31	20.25 20.45	5.25 5.10	* posljednji dan prije promjene računanja vremena
Lipanj	1-15 16-30	21.00 21.15	5.00 4.50	** prvi dan novoga računanja vremena
Srpanj	1-15 16-31	21.05 20.50	5.00 5.15	
Kolovoz	1-15 16-31	20.30 20.00	5.35 6.00	U slučaju potrebe signalni se moraju osvjetjavati i izvan vremena propisanog ovim kalendarom.
Rujan	1-15 16-30	19.30 19.00	6.25 6.50	
Listopad	1-15 16-*	18.30 18.00	7.15 7.35	
Studeni	** -15 16-30	16.30 16.15	6.55 7.10	
Prosinc	1-15 16-31	16.05 16.00	7.25 7.35	

Prilog 2.

POPIS SIGNALNIH SREDSTAVA

Redni broj	Signalna sredstva
A	B
1.	usna zviždaljka
2.	signalni loparić
3.	crveni signalni lopar
4.	zeleni signalni lopar
5.	žuti signalni lopar
6.	signalna zastavica crvene boje
7.	ručna signalna svjetiljka s mogućnošću pokazivanja zelene i bijele svjetlosti
8.	ručna signalna svjetiljka s mogućnošću pokazivanja bijele i crvene svjetlosti
9.	ručna signalna svjetiljka s bijelom svjetlošću
10.	ručna reflektorska svjetiljka s bijelom svjetlošću
11.	ključ telefonskog ormarića
12.	opomenica pružnih radova
13.	signalna ploča sa signalnim znakom »Kraj vlaka«
14.	signalna ploča za označavanje početka lagane vožnje
15.	signalna ploča sa signalnim znakom »Električni napon uključen«
16.	signalna ploča sa signalnim znakovima: »Pripremi se za spuštanje oduzimača struje«, »Spusti oduzimač struje« i »Podigni oduzimač struje«

Prilog 3.

**BROJČANE OZNAKE SIGNALNIH ZNAKOVA I
SIGNALNIH OZNAKA**

Ovim prilogom propisuju se brojčane oznake signalnih znakova i signalnih oznaka koje se mogu koristiti izričito za potrebe projektiranja. Brojčane oznake signalnih znakova i signalnih oznaka prikazane su u sljedećoj tablici:

Broj signal nog znaka/oznake	Naziv signalnog znaka/oznake
1.	2.
Signalni znakovi glavnih signala	
1	Stoj
2a	Slobodno
2b	Slobodno, očekuj Slobodno ili Oprezno
3	Oprezno, očekuj Stoj
4	Slobodno, očekuj ograničenje brzine
5	Ograničena brzina, očekuj Stoj
6a	Ograničena brzina, očekuj Slobodno ili Oprezno
6b	Ograničena brzina
6c	Ograničena brzina, očekuj ograničenje brzine
6d	Ograničena brzina
7	Oprezna vožnja brzinom do 20 km/h
Signalni znakovi predsignalala i ponavljača predsignaliziranja	
8	Očekuj Stoj
9	Očekuj Slobodno

10	Očekuj ograničenje brzine
11	Glavni signal signalizira Stoj
12	Glavni signal signalizira Slobodno
13	Glavni signal signalizira ograničenje brzine
Pokazivač brzine	
14	Voziti ograničenom brzinom.... km/h
Signalni znakovi graničnog kolosiječnog signala	
15	Vožnja zabranjena
16	Vožnja dopuštena
Signalni znakovi manevarskih signala	
17	Manevriranje zabranjeno (ms za zaštitu voznoga puta)
18	Manevriranje slobodno (ms za zaštitu voznoga puta)
19	Manevriranje zabranjeno
20	Manevriranje slobodno
21	Granica manevarskih vožnji
Skretnički signali	
22a	Vožnja u pravac uz jezičak ili niz jezičak
22b	Vožnja glavnim pravcem u oba smjera
23	Vožnja u skretanje uz jezičak
24	Vožnja u skretanje niz jezičak
25	Vožnja za sporedni pravac u oba smjera
26	Vožnja za skretanje desno
27	Vožnja za skretanje lijevo
Međnik	
28	Međnik
Signal kraj krnjeg kolosijeka	
29	Signal kraj krnjeg kolosijeka

Signalni za ograničenje brzine	
30	Očekuj ograničenje brzine
31	Početak ograničene brzine
32	Kraj ograničene brzine
Signalni automatskih uređaja na prijelazima	
33	Uređaj na željezničko-cestovnom prijelazu ispravan
34	Uređaj na željezničko-cestovnom prijelazu neispravan
35a	Uređaj na željezničko-cestovnom prijelazu ispravan
35b	Uređaj na željezničko-cestovnom prijelazu ispravan
36	Uključna točka, očekuj kontrolni signal
37	Uključna točka s daljinskom kontrolom
38	Početak zaustavnog puta ispred željezničko-cestovnog prijelaza
Signalni za elektrovuču	
39	Pripremi se za spuštanje oduzimača struje
40	Spusti oduzimač struje
41	Dopuštena vožnja s jednim podignutim oduzimačem struje
42	Podigni oduzimač struje
43	Pripremi se za isključenje glavnog prekidača
44	Isključi glavni prekidač
45	Uključi glavni prekidač
46	Stoj za vozila s podignutim oduzimačem struje
47a	Stoj za vozila s podignutim oduzimačem struje za vožnju u pravac
47b	Stoj za vozila s podignutim oduzimačem struje za vožnju udesno ili ulijevo
48	Električni napon uključen
Signal za upozorenje na odron	

49	Stoj, odron na pruzi
Signalne oznake	
50a	Mjesto zaustavljanja
50b	Mjesto zaustavljanja
51	Približavanje stajalištu
52a	Označavanje mjesta predsignala
52b	Označavanje mjesta predsignala
52c	Označavanje mjesta predsignala
53	Očekuj glavni signal
54	Očekuj predsignal
55	Očekuj predsignal
56	Zaštitni signal
57	Pazi, željezničko-cestovni prijelaz
58	Oznaka nagiba pruge
59	Kilometarske i hektometarske oznake
60	Početak potiskivanja
61	Završetak potiskivanja
62	Oznaka za predmet koji ulazi u slobodni profil pruge
63	Kraj izoliranog preklopa
64	Pokusna baliza AS
65	Signal ne vrijedi

HŽ Infrastruktura d.o.o.

Pravilnik RH-1

**Uputa o signalima
i signalnim znakovima
(Uputa HŽI-4)**

Vrijedi od 1. prosinca 2015.

Zagreb, 2015.

Uputa HŽI-4

Uputa HŽI-4 objavljena je u Službenom vjesniku HŽ Infrastrukture d.o.o. broj 8/15.

Za Uputu HŽI-4 mjerodavna je organizacijska jedinica nadležna za prometne propise.

Uputa HŽI-4 mora biti dostupna izvršnim radnicima za vrijeme njihova rada.

Uputa HŽI-4

HŽ Infrastruktura d.o.o.

Redni broj			Predmet*	Službeni vjesnik	
Izmjene i dopune	Ispravak	Tumačenje		broj	datum
1	2	3	4	5	6

* Upisuje se članak i stavak u kojem je došlo do promjena.

Uputa HŽI-4

SADRŽAJ

I. OPĆE ODREDBE	1
II. SIGNALI NA VLAKU, MANEVARSKOJ LOKOMOTIVI I PRUŽNOM VOZILU	2
Opće odredbe o signalima na vlaku	2
Signalni za čelo vlaka	2
Signalni znak za kraj teretnog vlaka	3
Signalni znak za kraj vlaka za prijevoz putnika	4
Prijasnjji signalni znak za kraj vlaka	5
Signalni na manevarskoj lokomotivi	5
Signalni na pružnom vozilu	5
III. ZVONOVNI SIGNALNI ZNAKOVI	6
Opće odredbe o zvonovnim signalnim znakovima	6
Opis zvonovnih signalnih znakova	7
Svrha i način uporabe zvonovnih signalnih znakova	7
Obveza zaustavljanja vlaka	9
Lokalni zvonovni signalni znakovi	10
IV. OPSKRBLJENOST SIGNALNIM SREDSTVIMA	11
V. ZAVRŠNE ODREDBE	16

Na temelju članka 3. stavka 30. i članka 77. stavka 2. Pravilnika o signalima, signalnim znakovima i signalnim oznakama u željezničkom prometu (Narodne novine br. 94/15) te članka 7. stavka 2. Pravilnika o izradi i objavljivanju općih akata (Pravilnik HŽI-650, Službeni vjesnik HŽ Infrastrukture d.o.o. br. 3/15) član Uprave HŽ Infrastrukture d.o.o. Ivan Vuković donio je

Uputu o signalima i signalnim znakovima

(Uputa HŽI-4)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom uputom propisuju se:

- signali na vlaku, manevarskoj lokomotivi i pružnom vozilu
- zvonovni signalni znakovi, njihova svrha, način uporabe i pružne dionice na kojima se koriste
- radnici, radna i službena mjesta koja moraju biti opskrbljena određenim signalnim sredstvima te potrebnu količinu tih sredstava.

II. SIGNALI NA VLAKU, MANEVARSKOJ LOKOMOTIVI I PRUŽNOM VOZILU

Opće odredbe o signalima na vlaku

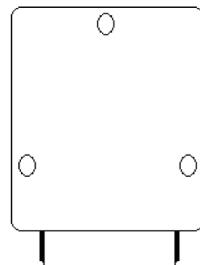
Članak 2.

- (1) Čelom vlaka smatra se prednja strana prvoga vozila u vlaku u smjeru kretanja.
- (2) Krajem vlaka smatra se stražnja strana posljednjega vozila u vlaku u smjeru kretanja.
- (3) Čelo i kraj nezakvačene potiskivalice signalizira se kao da se radi o posebnome vlaku.
- (4) Čelo i kraj lokomotivskog vlaka te motornoga vlaka označavaju se kao čelo i kraj vlaka za prijevoz putnika.

Signalni za čelo vlaka

Članak 3.

- (1) Čelo vlaka signalizira se trima bijelim svjetlima u jednakokračnom trokutu kao što je prikazano na slici 1.

Slika 1

- (2) Kod guranih vlakova, umjesto čelnog signalnog znaka, radnik na čelu vlaka mora danju držati razvijenu crvenu signalnu zastavicu, a noću ručnu signalnu svjetiljku s bijelom svjetlošću, a lokomotiva koja gura vlak na stražnjoj strani mora imati signalni znak »Kraj vlaka«.
- (3) Ako danju tijekom vožnje na čelu vlaka dođe do neispravnosti svih svjetala, vlak smije nastaviti daljnju vožnju do krajnjeg kolodvora brzinom ne većom od 100 km/h.
- (4) Ako noću tijekom vožnje na čelu vlaka ostane ispravno samo jedno svjetlo, postupa se u skladu s odredbom iz stavka 3. ovoga članka. Ako noću tijekom vožnje na čelu vlaka dođe do neispravnosti svih svjetala, vlak smije nastaviti daljnju vožnju do sljedećeg kolodvora brzinom do 20 km/h.
- (5) Vučno vozilo koje iz depoa polazi preuzeti vlak i od vlaka odlazi u depo, u smjeru kretanja mora imati signalni znak propisan za označavanje čela vlaka.
- (6) Prijašnji signalni znak za čelo vlaka, dvije bijele svjetlosti u istoj razini, može se i dalje rabiti najkasnije do 30. studenoga 2020.

Signalni znak za kraj teretnog vlaka

Članak 4.

- (1) Signalni znak na teretnome vlaku »Kraj vlaka« - dvije ploče s bijelim postraničnim trokutima i crvenim trokutima gore i dolje, prevučenim reflektirajućom materijom (slika 2).

Slika 2

(2) Kada se tijekom vožnje teretnog vlaka njegov signalni znak »Kraj vlaka« izgubi ili ošteći, željeznički prijevoznik ga mora nadomjestiti u sljedećem kolodvoru.

Signalni znak za kraj vlaka za prijevoz putnika

Članak 5.

(1) Kraj vlaka za prijevoz putnika označava se dvama mirnim crvenim svjetlima u istoj razini iznad odbojnika na poprečnoj osovini.

(2) Kada osim posljednjeg vagona i drugi vagoni u garnituri vlaka za prijevoz putnika ili kod motornog vlaka imaju ugrađene crvene svjetlosti, one moraju biti isključene.

(3) Kada tijekom vožnje vlaka s prijevozom putnika dođe do neispravnosti svih svjetala na kraju vlaka, vlak se mora zaustaviti u sljedećem kolodvoru. U slučaju da se u tom kolodvoru može uključiti barem jedno svjetlo za označavanje kraja vlaka, vlak nastavlja vožnju redovitom brzinom do krajnjeg kolodvora. U slučaju da se u sljedećem kolodvoru ne može uključiti barem jedno svjetlo za označavanje kraja vlaka, vlak je potrebno označiti signalnim znakom »Kraj vlaka« za teretni promet te vlak nastavlja daljnju vožnju redovitom brzinom do krajnjeg kolodvora.

(4) Kada je kod lokomotivskih te motornih vlakova završni svjetlosni signal neispravan, mora se nadomjestiti signalnim znakom »Kraj vlaka« za teretni promet u prvom kolodvoru.

(5) U slučaju iz stavka 3. i 4. ovoga članka prometnik vlakova u kolodvoru iz kojega vlak nastavlja vožnju s jednim završnim svjetлом ili sa signalnim znakom »Kraj vlaka« za teretni promet, daje raspis s obaviješću o tome svim kolodvorima do krajnjega kolodvora odnosno do prvoga sljedećeg rasporednog kolodvora, ako vlak nastavlja vožnju u sljedeći rasporedni odsjek, u kojem slučaju rasporedni kolodvor obavještava o tome sve kolodvore u nastavku vožnje do krajnjega odnosno do sljedećega rasporednog kolodvora.

Prijašnji signalni znak za kraj vlaka

Članak 6.

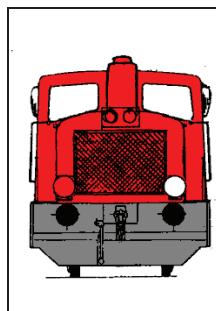
Prijašnji signalni znak kraj vlaka, jedna crvena okrugla signalna ploča s bijelim rubom prevučena reflektirajućom materijom, na svim vlakovima može se koristiti najkasnije do 30. studenoga 2017.

Signali na manevarskoj lokomotivi

Članak 7.

(1) Lokomotiva namijenjena za manevriranje mora se posebno označiti za vrijeme manevriranja u službenom mjestu.

(2) Signalni znak »Manevarska lokomotiva« – na prednjoj i stražnjoj strani jedna bijela svjetlost (slika 3).

Slika 3

(3) Ako se manevrina voznom lokomotivom, na čelu u smjeru kretanja ona ima signalni znak propisan za čelo vlaka.

Signali na pružnom vozilu

Članak 8.

Čelo pružnog vozila označava se kao čelo vlaka. Kraj pružnog vozila označava se kao kraj vlaka za prijevoz putnika. Iznimno, ako kraj pružnog vozila nije moguće označiti kao kraj vlaka za prijevoz putnika, označava ga se kao kraj teretnog vlaka.

III. ZVONOVOVNI SIGNALNI ZNAKOVI

Opće odredbe o zvonovnim signalnim znakovima

Članak 9.

(1) Zvonovnim signalnim znakovima objavljaju se vožnje vlakova i vožnje pružnih vozila koji voze između dvaju susjednih kolodvora.

(2) Zvonovni signalni znakovi daju se obavezno:

- na pružnim dionicama na kojima se promet redovno odvija u kolodvorskem ili odjavnom razmaku (pružne dionice bez APB-a, MO-a odnosno TK-a),
- na pružnim dionicama na kojima postoje pješački ili željezničko cestovni prijelazi na kojima uređajem za osiguranje prijelaza rukuju čuvari prijelaza (čuvari ŽCP-a), bez obzira na način osiguranja prometa između kolodvora te
- izuzetno i na drugim pružnim dionicama sa zvonovnim signalnim vodovima, ako to odlukom propiše hijerarhijski najviša organizacijska jedinica za organizaciju i regulaciju prometa.

(3) Zvonovni signalni znakovi daju se na jedan od sljedećih načina:

- automatski, preko telekomunikacijskoga pulta
- ručno, induktorskim telefonom.

(4) Kod ručnog davanja zvonovnih signalnih znakova jedno kratko zvonjenje daje se jednim okretajem ručice induktorskog telefona.

(5) Razmaci između pojedinih zvonjenja u jednoj skupini moraju biti što kraći, jednak i smiju trajati najdulje jednu sekundu. Razmaci između pojedinih skupina u jednom signalnom znaku smiju trajati najdulje tri sekunde.

(6) Započeto davanje jednoga zvonovnog signalnog znaka ne smije se prekinuti davanjem drugoga.

(7) Signalni znakovi koji se daju na paralelnim prugama ili na pružnim čvorištima moraju se prema prugama međusobno razlikovati po boji zvuka.

(8) Zvonovni signalni znakovi ne daju se na pružnim dionicama na kojima su zvonovni signalni vodovi oštećeni, ako na takvim dionicama nema niti jednog ŽCP-a koji osigurava čuvanje ŽCP-a.

Opis zvonovnih signalnih znakova

Članak 10.

(1) Signalni znak »**Vožnja vlaka prema kraju pruge**« daje se tri puta po dva kratka zvonjenja:

•• •• ••

(2) Signalni znak »**Vožnja vlaka prema početku pruge**« daje se tri puta po tri kratka zvonjenja:

••• ••• •••

(3) Na pojedinim pružnim dionicama daju se lokalni zvonovni signalni znakovi, što je propisano ovom uputom.

Svrha i način uporabe zvonovnih signalnih znakova

Članak 11.

(1) Zvonovnim signalnim znakovima kolodvori objavljaju predstojeće vožnje vlakova i pružnih vozila na međukolodvorskem odsjeku pruge. Na pružnim dionicama na kojima se daju zvonovni signalni znakovi, predstojeće vožnje se objavljaju susjednom kolodvoru te drugim službenim i radnim mjestima koja su uključena u zvonovni signali vod na odnosnome međukolodvorskem odsjeku.

(2) Na pružnim dionicama na kojima se daju zvonovni signalni znakovi, zvonovnim signalnim znakovima objavljuje se i vožnja vlaka koji vozi nepravilnim ili susjednim kolosijekom na dvokolosiječnoj pruzi te vožnja pružnih vozila između dvaju kolodvora.

(3) Vožnja vlaka, manevarskog sastava ili pružnog vozila do nekog mjestu na pruzi i od njega ne signalizira se zvonovnim signalnim znakovima.

(4) Zvonovne signalne znakove daje prometnik vlakova.

(5) Zvonovni signalni znakovi daju se tri minute prije polaska vlaka.

(6) Iznimno od stavka 5. ovog članka zvonovni signalni znakovi daju se:

- a) kod križanja vlakova neposredno nakon ulaska vlaka iz suprotnog smjera,
- b) kod vožnji uzastopnih vlakova u kolodvorskem razmaku odmah nakon odjave dobivene za prethodni vlak, a u odjavnome i blokovnome razmaku te kod međukolodvorske ovisnosti tada kada su ispunjeni uvjeti za otpremu uzastopnog vlaka,
- c) za vlakove koji se po voznom redu ne zadržavaju u kolodvoru te za vlakove koji se zadržavaju u kolodvoru manje od tri minute, neposredno prije ulaska vlaka u kolodvor.

(7) Ako se zvonovni signalni znakovi moraju dati u više smjerova, ne smiju se davati istodobno.

(8) Ako se čuo zvonovni signalni znak za objavljivanje vožnje vlaka iz jednog smjera, ne smije se dati signalni znak za vožnju vlaka u suprotnom smjeru niti otpremiti vlak suprotnog smjera po istom kolosijeku sve dok vlak za koji je signalni znak bio dan ne stigne u kolodvor ili dok kolodvori pouzdano ne ustanove da na odnosnome međukolodvorskom odsjeku pruge nema vlaka.

(9) O nemogućnosti davanja zvonovnoga signalnog znaka prometnik vlakova za svaki vlak mora obavijestiti službena i radna mjesta koja sudjeluju u osiguranju voznog puta vlaka i službena i radna mjesta koja redovno primaju zvonovne signalne znakove.

(10) Zvonovni signalni znak vrijedi sve dok vlak ne završi vožnju na odnosnome međukolodvorskom odsjeku, ili dok se dani signalni znak ne otkaže.

(11) Zvonovni signalni znak mora se otkazati:

- a) ako je dan za pogrešan smjer ili za pogrešan međukolodvorski odsjek,
- b) ako je dan drugi put za istu vožnju,
- c) ako se nakon davanja signalnog znaka ustanovi da vlak neće biti otpremljen ili će biti otpremljen nakon isteka deset minuta,
- d) ako se vlak nakon nepredviđenog zaustavljanja na pruzi povlači u kolodvor iz kojega je bio otpremljen ili ako s pruge ne može dalje nastaviti vožnju; u takvu slučaju zvonovni signalni znak otkazuje onaj kolodvor koji prvi dobije obavijest s otvorene pruge; otkazivanje zvonovnoga signalnog znaka ne znači da je međukolodvorski odsjek postao i slobodan.

(12) Zvonovni signalni znak u slučajevima opisanim u prethodnom stavku pod a), b) i c) otkazuje onaj kolodvor koji je odnosni signalni znak dao.

(13) Zvonovni signalni znakovi otkazuju se fonogramom:

»Zvonovni signalni znak dan za vožnju vlaka broj ne vrijedi zbog (navesti uzrok otkazivanja). prezime prometnika vlakova«.

(14) Sadržaj fonograma mora se priopćiti svim službenim i radnim mjestima kojima je prethodno bio dan zvonovni signalni znak.

Obveza zaustavljanja vlaka

Članak 12.

Ako se prije prolaska vlaka čija je vožnja objavljena zvonovnim signalnim znakom, ili prije prolaska manevarskog sastava odnosno pružnog vozila otpremljenoga iz kolodvora, na pruzi čuo signalni znak za objavljivanje vožnje vlaka iz suprotnog smjera po istom kolosijeku, željeznički radnik koji se zatekne na pruzi mora davati nailazećem vlaku, manevarskom sastavu odnosno pružnom vozilu signalni znak »Stoj«.

Lokalni zvonovni signalni znakovi

Članak 13.

Lokalni zvonovni signalni znakovi daju se u skladu sa sljedećom tablicom:

Pružna dionica i vozni smjer	Opis signalnoga znaka (opis zvonjenja)
Zagreb Klara – Zagreb Zapadni kolodvor	1 dugo, 2 kratka, 1 dugo
Zagreb Zapadni kolodvor – Zagreb Klara	1 dugo, 3 kratka, 1 dugo
Zagreb Zapadni kolodvor – Hrvatski Leskovac	1 dugo, 2 kratka, 1 dugo
Hrvatski Leskovac – Zagreb Zapadni kolodvor	1 dugo, 3 kratka, 1 dugo
Ogulin - Josipdol	1 dugo, 2 kratka, 1 dugo
Josipdol - Ogulin	1 dugo, 3 kratka, 1 dugo

IV. OPSKRBLJENOST SIGNALNIM SREDSTVIMA

Članak 14.

(1) U sljedećoj tablici prikazana je obvezna opskrbljenost radnih i službenih mjesta signalnim sredstvima, pri čemu se to odnosi samo na odnosna radna mjesta u HŽ Infrastrukturi d.o.o.:

Red. broj	Naziv radnoga odnosno službenog mjesta	Signalna sredstva koja za vrijeme obavljanja službe moraju biti dostupna radniku	Napomena
1	2	3	4
1.	Prometnik vlakova	1 usna zviždaljka 1 signalni loparić 1 ručna signalna svjetiljka s mogućnošću pokazivanja zelene i bijele svjetlosti 2 crvena signalna lopara 1 zeleni signalni lopar 2 žuta signalna lopara (1)	(1) Samo u kolodvorima s prilaznim signalima
2.	Nadzorni skretničar, skretničar	1 usna zviždaljka 1 signalna zastavica crvene boje 1 ručna signalna svjetiljka s mogućnošću pokazivanja bijele i crvene svjetlosti	

HŽ Infrastruktura d.o.o.

3.	Čuvar prijelaza	1 usna zviždaljka 1 signalna zastavica crvene boje 1 ručna signalna svjetiljka s mogućnošću pokazivanja bijele i crvene svjetlosti 2 crvena signalna lopara 2 žuta signalna lopara 1 signalna pločica »STOP VLAK« za zaustavljanje cestovnih vozila (2)	(2) Propisano Pravilnikom o odori željezničkih djelatnika i načinu zaustavljanja prometa na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini (Narodne novine broj 33/97)
4.	Rukovatelj manevre, manevrist	1 usna zviždaljka 1 signalna zastavica crvene boje 1 ručna signalna svjetiljka s mogućnošću pokazivanja bijele i crvene svjetlosti	
5.	Vlakovoda	1 usna zviždaljka 1 ručna signalna svjetiljka s mogućnošću pokazivanja bijele i crvene svjetlosti	
6.	Odjavničar	1 usna zviždaljka 1 signalna zastavica crvene boje 1 ručna signalna svjetiljka s bijelom svjetlošću 2 crvena signalna lopara 2 žuta signalna lopara	

HŽ Infrastruktura d.o.o.

7.	Radnik koji nadzire neko mjesto na pruzi (čuvar pruge)	1 usna zviždaljka 1 signalna zastavica crvene boje 1 ručna signalna svjetiljka s mogućnošću pokazivanja bijele i crvene svjetlosti 2 crvena signalna lopara 2 žuta signalna lopara 2 zelena signalna lopara	
8.	Čuvar ophodar	1 usna zviždaljka 1 signalna zastavica crvene boje 1 ručna signalna svjetiljka s mogućnošću pokazivanja bijele i crvene svjetlosti	
9.	Vozač motornog vozila za posebne namjene	1 ručna signalna svjetiljka s bijelom svjetlošću	Oprema motornog vozila za posebne namjene: 1 ili 2 završne signalne ploče, a od 1. prosinca 2017. obavezno 2 završne signalne ploče u skladu s odredbama Pravilnika o signalima, signalnim znakovima i signalnim oznakama u željezničkom prometu

HŽ Infrastruktura d.o.o.

10.	Voditelj pružnih radova na gornjem i donjem ustroju	1 usna zviždaljka 1 signalna zastavica crvene boje 1 ručna signalna svjetiljka s mogućnošću pokazivanja bijele i crvene svjetlosti 2 opomenice pružnih radova 2 crvena signalna lopara 2 žuta signalna lopara 2 zelena signalna lopara 2 signalne ploče za označavanje početka lagane vožnje (3)	(3) Samo u slučaju kad se uvodi lagana vožnja
11.	Voditelj radova na kontaktnoj mreži	1 usna zviždaljka 1 signalna zastavica crvene boje 1 ručna signalna svjetiljka s bijelom svjetlošću 2 opomenice pružnih radova 2 crvena signalna lopara 2 žuta signalna lopara 2 ploče sa signalnim znakovima: »Pripremi se za spuštanje oduzimača struje«, »Spusti oduzimač struje« i »Podigni oduzimač struje«	
12.	Zaposjednuta rasputnica	2 crvena signalna lopara 2 žuta signalna lopara 1 zeleni signalni lopar	

- (2) Za radna mjesta na otvorenoj pruzi i u kolodvoru osigurava se ključ telefonskog ormarića, ako postoje takvi ormarići, a način čuvanja ključeva i primopredaje ključeva propisuje se poslovnim redom kolodvora.
- (3) U kolodvorima i zaposjednutim rasputnicama osigurava se potreban broj i mjesto čuvanja signala za kraj vlaka u skladu s odredbama općeg akta kojim je propisan način i uvjeti za siguran tijek prometa, što se propisuje poslovnim redom kolodvora.
- (4) U kolodvorima sjedištima šefa kolodvora koji imaju pod nadzorom druge kolodvore potrebno je osigurati pričuvna signalna sredstva, i to minimalno jednu usnu zviždaljku, jednu signalnu zastavicu crvene boje, jednu ručnu signalnu svjetiljku s bijelom i crvenom svjetlošću te jedan crveni i žuti signalni lopar.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

- (1) Stupanjem na snagu ove upute stavlja se izvan snage Odluka o uporabi lokalnih zvonovnih signalnih znakova na HŽ (Broj: U-95-14/03, Službeni vjesnik HŽ broj 3/03).
- (2) Po potrebi, posebnom odlukom se određuju pružne dionice između graničnih kolodvora na kojima se ne daju zvonovni signalni znakovi u skladu s graničnim sporazumom sa susjednom željezničkom upravom.
- (3) Ova uputa stupa na snagu 1. prosinca 2015.

Broj: 3593/15

U Zagrebu, 5. studenoga 2015.

**Član Uprave
mr.sc. Ivan Vuković, vr.**